



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی  
شورای عالی برنامه ریزی

۱۵۰۵۴

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل  
دروس دوره دکتری دامپزشکی  
گروه پزشکی  
کمیته تخصصی دامپزشکی



مصوب یکصد و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مخ ۱۳۶۶/۸/۱۶

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره دکتری دامپزشکی

مصوب یکصدمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی



گروه: پزشکی	۱۰۰۰۰
کمیته: دامپزشکی	۰۵۰۰۰
رشته: دامپزشکی	۰۰۰۵۰
دوره: دکتری	۰۰۰۰۴

شورای عالی برنامه ریزی در یکصدمین جلسه مورخ ۱۶/۸/۶۶ بر اساس طرح دوره دکتری دامپزشکی که توسط کمیته دامپزشکی گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده ۱- برنامه آموزشی دوره دکتری دامپزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین تأسیس میشوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲- از تاریخ ۱۶/۸/۶۶ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه دکتری دامپزشکی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایره برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳- مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری دامپزشکی در  
سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.

رای صادره یکمرد میمن جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۶۶/۸/۱۶

در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری دامپزشکی

(۱) برنامه آموزشی دوره دکتری دامپزشکی که از طرف  
گروه پزشکی پیشنهاد شده بود با اکثریت  
آراء بتصویب رسید  
(۲) برنامه آموزشی دوره دکتری دامپزشکی از  
تاریخ تصویب قابل اجراست

رای صادره یکمرد میمن جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۶۶/۸/۱۶

در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری دامپزشکی  
صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

مورد تأیید است : دکتر ایرج فاضل

دکتر محمد فرهادی

رئیس شورای عالی برنامه ریزی

سرپرست گروه پزشکی  
W  
۱۳۶۶/۸/۱۶

رونوشت به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ میشود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی





جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

## شورای عالی برنامه ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره دکترای دامپزشکی

گروه پزشکی

مصوب ستاد انقلاب فرهنگی

( ۱۰۰۰ )

گروه : پزشکی

( ۵۰۰ )

کمیته : دامپزشکی

( ۰۰۴ )

دوره : دکترای

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه مورخ ۱۶/۸/۶۶ بر اساس طرح دوره تربیت دکترای دامپزشکی که توسط کمیته دامپزشکی گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل ( مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس ) بشرح پیوست تصویب کرده و مقرر میدارد :

ماده (۱) - برنامه آموزشی دوره دکترای دامپزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست .  
الف - دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .

ب - مؤسسات که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی بر اساس قوانین تأسیس میشوند و بنابراین تابع مقررات ستاد انقلاب فرهنگی میباشند .

ج - مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .





جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی  
شورای عالی برنامه ریزی

ماده ۲- از تاریخ ۶۶/۸/۱۶ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه  
موسسات آموزشی در زمینه دامپزشکی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی  
مذکور در ماده ۱- منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یادشده  
مطابق مقررات میتوانند این دوره را در پرو برنامه های جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳- مشخصات کلی و برنامه درس و سرفصل دروس دوره دکترای دامپزشکی  
در سه فصل جهت اجراء به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.

\* \* \*

\*

این مصوبه در تاریخ ۶۶/۱۲/۹ به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ گردید.



بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول

مشخصات کلی دوره دکترای دامپزشکی



۱۰۰۴

مقدمه: نظریه نیاز روزافزون کشور به متخصصین علوم دامپزشکی و بمنظور شناخت و کنترل بیماریهای دامی و تامین بهداشت عمومی و افزایش تولید و بهره‌وری هرچه بیشتر و بهتر در جهت نیل به خودکفایی کشور، در اجرای بند ۲ اصل سوم و بند ۹ اصل چهارم و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دوره دکترای دامپزشکی تاسیس میگردد. مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس این دوره که به تصویب شورای عالی برنامه ریزی رسیده است به شرح زیر می‌باشند:-

۱- تعریف و هدف:

دوره دکترای دامپزشکی یکی از دوره‌های آموزش عالی است که هدف آن تربیت دامپزشکان ورزیده در زمینه پیشگیری و ریشه‌کنی و درمان بیماریهای دامی و تامین بهداشت عمومی از طریق کنترل بهداشتی مواد غذایی با منشاء دامی و کنترل بیماریهای مشترک انسان و دام میباشد.

۲- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره دکترای دامپزشکی بطور متوسط ۵/۵ سال تحصیلی است و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی دانشگاهها موسسات آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی است. دروس بصورت عملی، نظری، عملی-نظری، کارورزی (انترنی) و کارآموزی خارج از دانشگاه عرضه میشود. به هر واحد درس نظری ۷ (ساعت)، و عملی ۳۴ ساعت و کارورزی و کارآموزی ۶۸ ساعت اختصاص مییابد، که در طی جلسات متعدد دهفتگی مطابق با مقررات و آئین نامه های جاری اجرا می‌گردد. دانشجویان این دوره علاوه بر گذراندن کلیه دروس عمومی، پایه، اصلی و تخصصی مدتی از زمان تحصیل خود را به کارورزی در بیمارستانها و درمانگاههای

دامپزشکی وابسته به دانشکده دامپزشکی و همچنین به کارآموزی در درمانگاهها، کشتارگاهها و آزمایشگاههای تحقیقاتی و مراکز دامپزشکی استان، شهرستان، بخش، دهستان، روستاها و مناطق دامداری سنتی و عشایری می گذرانند.

### ۳- واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی دوره دکترای دامپزشکی ۲۲۸ واحد میباشد که

بر اساس نوع دروس به شرح زیر طبقه بندی میشود.

۲۳ واحد	۳-۱- دروس عمومی
۳۴ واحد	۳-۲- دروس پایه
۸۹ واحد که ۲ واحد آن اختیاری است	۳-۳- دروس اصلی
۴۹ واحد که ۳ واحد آن اختیاری است	۳-۴- دروس تخصصی (اختصاصی)
۶۱ واحد که ۴ واحد آن اختیاری است	۳-۵- دروس بالینی دامپزشکی
۶ واحد	۳-۶- کارآموزی دامپزشکی
۲۰ واحد	۳-۷- کارزی (انترنی) دامپزشکی
۶ واحد	۳-۸- پایان نامه و گزارش تحقیق

جمع کل ۲۲۷ واحد

\* از کل ۲۲۸ واحد تعداد ۹ واحد اختیاری است که انتخاب ۵ واحد از ۹ واحد

دروس اختیاری الزامی میباشد لذا حداقل واحدهای درسی مورد نیاز برای

فارغ التحصیلان دوره دکترای دامپزشکی ۲۲۳ واحد میباشد.

توضیح در مورد کارآموزی :

بمنظور آشنایی با وضعیت دامپزشکی در روستاها و بخشها و یکارگیری آموخته های

علمی و حرفه ای دامپزشکی در جامعه، دانشجویان ملزم به گذراندن کارآموزی در

مناطق مورد نیاز میباشند. این کارآموزی خارج از دانشکده بوده و معادل ۶ واحد

درس است و انجام آن پس از گذراندن ۱۴۰ واحد از دروس عمومی، پایه، اصلی و

تخصصی دوره دکترای دامپزشکی امکان پذیر است. این کارآموزی میتواند در دو

نوبت در تابستانها انجام گیرد. در این صورت بسا زاء گواهی انجام کار حداقل ۶ هفته کارآموزی تابستانی در روستا بخش<sup>ها</sup> آزمائش مسئولین نهاد یا سازمان پذیرنده، معادل ۳ واحد کارآموزی محسوب میگردد.

کارآموزی دانشجویان تحت نظارت و ارشاد علمی و فنی اعضای هیئت علمی بر اساس ضوابط زیر انجام میشود:

- ۱- محل کارآموزی در درمانگاههای دامپزشکی مراکز استان، شهرستان، بخش و بصورت عملیات صحرائی در روستاها است.
  - ۲- تعیین محل های مورد نیاز بعهده شورای مرکب از رئیس دانشکده و نماینده تام الاختیار سازمان دامپزشکی کشور و سایر سازمانها و نهادهای پذیرنده میباشد. تامین هزینه های کارآموزی بعهده سازمان بانهاد پذیرنده است.
- توضیح در مورد پایان نامه:

ارزش واحدی پایان نامه معادل ۶ واحد عملی است که در سه ترم طبق جدول "ح" ارائه میگردد. و زمان انتخاب واحدهای آن پس از گذراندن حداقل ۱۴ واحد از دروس عمومی، پایه، اصلی و تخصصی میباشد. کلیه دانشجویان این دوره ملزم به ارائه يك پایان نامه تحقیقاتی در زمینه مسائل مختلف دامپزشکی پراشته های وابسته به بهداشت، تغذیه و اصلاح نژاد دام و مدیریت دامپروریها میشوند. نمره ۶ واحد پایان نامه در سه ترم تحصیلی زیربط بصورت "ن" ارائه شده و نمره داده شده بصورت عددی در موقع دفاع برای هر شش واحد منظور در میانگین نمره ها دخالت داده میشود. نمره پایان نامه بر اساس کیفیت آن به صورت:

الف: ممتاز ۲۰-۱۹      ب: بسیار خوب ۹۹/۱۸-۱۷      ج: خوب ۹۹/۱۶-۱۵  
د: متوسط ۹۹/۱۴-۱۲      ه: قابل پذیرش ۹۹/۱۱-۱۰      در کارنامه ثبت میگردد.

توضیح در مورد کارورزی (انترنی)

دوره کارورزی بمنظور پرورش مهارتها و تقویت اتکاء بنفس از طریق رویارویی مستقیم کارورز با مسائل تشخیصی، درمانی و بهداشتی دام در بیمارستانها و درمانگاههای



ثابت و سیار دامپزشکی وابسته به دانشکده دامپزشکی دانشگاه مربوطه در سال آخر دانشکده پس از گذراندن کلیه دروس تخصصی و بالینی انجام میگیرد، دانشجوی این دوره عمدتاً در سه بخش داخلی، جراحی، مامایی دامپزشکی و بخش های بیماریهای طیور، کالبدگشایی و آزمایشگاه مرکز تشخیص طبق جدول "ز" دروس - انترنی دوره دکتری به کارورزی و تحقیقات روی پایان نامه خود با استفاده از امکانات سایر بخش های دانشکده میپردازد. ساعت کار کارورزان توسط شورای آموزشی دانشکده یا بخش های مربوطه بر اساس آئین نامه انترنی دانشجویان دوره دکتری دامپزشکی تنظیم میگردد. گواهی انجام کارورزشیایی کیفیت کارورزی بصورت نمره صفر تا ۲ با توجه به رعایت اخلاق اسلامی، حفظ شئون حرفه دامپزشکی، حضور مرتب در بخش، احساس مسئولیت در انجام امور محوله طبق ضوابط بخش و افزایش مهارت ها انجام میگیرد. شرط قبول شدن در کارورزی هر بخش کسب حداقل نمره ۱۲ از ۲۰ میباشد، در غیر این صورت کارورز موظف به تکرار کارورزی در آن بخش است تا مین حق الزحمه انترنی بعهده دانشکده دامپزشکی تهریط میباشد. سایر موارد اجرائی و دستورات عملی ها در این زمینه مطابق با شرایط و امکانات هر یک از دانشکده های دامپزشکی کشور و موافقت شورای آموزشی پژوهشی دانشکده مربوطه انجام پذیر خواهد بود.

#### ۴- نقش و توانایی :

کسانی که دوره دکتری دامپزشکی را به پایان میرسانند دارای توانایی های زیر خواهند بود :

- ۱- برنامه ریزی و تحقیق پیرامون معاملات دامپزشکی و حل مسائل مملکتی مربوط به امور دام
- ۲- تشخیص، پیشگیری، ریشه کنی و درمان بیماریهای دامی در اداریهای سنتی و صنعتی
- ۳- تدریس و تحقیق در دانشکده ها و آموزشگاه های دامپزشکی
- ۴- مدیریت فنی و اداری واحدهای دامپزشکی و دامپروری در بخش های دولتی

و خصوصی

- ۴- طراحی برنامه های مبارزه با بیماریهای مشترک انسان و دام و کنترل ،  
اپیدمیها .
- ضرورت و اهمیت :

اهمیت و ضرورت تشکیل این دوره با توجه به موارد زیر میباشد :

- ۱- • نیاز جامعه روستایی و عشایری به خدمات دامپزشکی در جهت حفظ سرمایه دامی  
مملکت
- ۲- • نیاز جامعه شهری در رابطه با کنترل بهداشتی و بازرسی گوشت و شیر و تخم مرغ  
و سایر فرآورده های دامی و اغذیه دریایی
- ۳- • نیاز موسسات آموزشی و پژوهشی و خدماتی دامپزشکی و رشته های وابسته به  
گروه پزشکی
- ۴- • ضرورت کنترل بیماریهای مهم واگیرد ارو بومی از قبیل هاری ، سل ، بروسلوز ،  
سالمونلوز ، تبارین و . . . . . که بطور مستقیم در بهداشت عمومی و بطور غیر مستقیم  
در تولیدات دامی حائز اهمیت میباشند .
- • ضرورت کنترل بیماریهای عفونی میکروبی ( مثل آنتر و ترکومیسی و هیپاتیت  
نکروزان ) ، ویروسی ، ( مثل طاعون گاوی و تب برفکی ) و انگلی ( انگلهای گوارشی و  
ریوی ) ، و قارچی ( کچلی ها و . . . ) ، دام ها که از نظر سرعت انتشار و ایجاد  
خسارات اقتصادی در سطح کشور و بین المللی حائز اهمیت میباشند .



## فصل دوم

### برنامه

الف : دروس عمومی : فرهنگ ، معارف و عقاید اسلامی

"آگاهیهای عمومی"

برای تمام رشته های تحصیلی دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	-	۲۴
۲	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	-	۲۴
۳	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۲۴	-	۲۴
۴	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۲	۲۴	-	۲۴
۵	تاریخ اسلام	۲	۲۴	-	۲۴
۶	متون اسلامی (آموزش زبان عربی)	۲	۲۴	-	۲۴
۷	فارسی *	۲	۵۱	-	۵۱
۸	زبان خارجی *	۲	۵۱	-	۵۱
۹	تربیت بدنی (۱)	۱	-	۲۴	۲۴
۱۰	تربیت بدنی (۲)	۱	-	۲۴	۲۴
جمع		۲۰	۳۰۶	۶۸	۳۷۴

\* : هریک از دروس زبان فارسی و زبان خارجی باید در هفته حداقل در دو جلسه

تدریس شوند.



ب - دروس پایه دوره دکتری دامپزشکی

پیشنیاز یا زمان راشه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی	جمع			
—	۱۲	۳۰	۴۲	۲	فیزیک پزشکی بیوشیمی :	۱۵۵۴-۰۱ ۰۴
—	—	۳۴	۳۴	۲	بیوشیمی (۱)	۰۴-۱
بیوشیمی (۱)	۳۶	۵۱	۸۷	۴	بیوشیمی (۲) فیزیولوژی :	۰۴-۲ ۰۶
۳۰-۱	—	۶۸	۶۸	۴	فیزیولوژی (۱)	۰۶-۱
۰۶-۱	۳۴	۶۸	۱۰۲	۰	فیزیولوژی (۲)	۰۶-۲
—	—	۳۴	۳۴	۲	ژنتیک حیوانی	۱۰۰۴۱۰
—	۳۴	۳۴	۶۸	۳	جانورشناسی عمومی	۱۶
—	—	۳۴	۳۴	۲	آمار حیاتی	۱۹
	۱۱۶	۳۰۳	۴۱۹	۲۴	جمع	



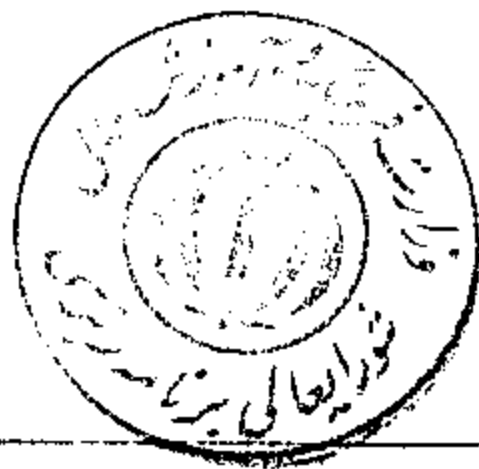
ج - دروس اصلی دوره دکترای دامپزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظاری	عملي	
۲۵۰۴۲۲	اصول همه گیری شناسی	۲	۳۴	۳۴	-	۳ تا ۳۳ و ۲۸ و ۲۸
۲۵	تغذیه و دام :					
۲۵-۱	اصول تغذیه دام	۴	۸۰	۳۴	۳۴	۰۶ و ۰۶
۲۵-۲	تغذیه اختصاصی دام	۱	۱۷	۱۷	-	۱-۲۰-۲۴
۲۵-۳	تغذیه اختصاصی طیور	۱	۱۷	۱۷	-	۱-۲۰-۲۴
۲۶	آسیب شناسی :					
۲۶-۱	آسیب شناسی عمومی	۴	۱۰۲	۳۴	۶۸	۰۶ و ۲۷
۲۶-۲	آسیب شناسی اختصاصی	۴	۱۰۲	۳۴	۶۸	۱-۲۲ و ۲۶
۲۷	بافت شناسی :					
۲۷-۱	بافت شناسی ( ۱ )	۳	۸۰	۱۷	۶۸	۱-۲۶ و ۱۶
۲۷-۲	بافت شناسی ( ۲ )	۳	۸۰	۱۷	۶۸	۱-۲۷
۲۸	باکتری شناسی :					
۲۸-۱	باکتری شناسی عمومی	۳	۶۸	۳۴	۳۴	۰۶ و ۰۶ و ۱۰
۲۸-۲	باکتری شناسی اختصاصی و بیماریها	۴	۱۰۲	۳۴	۶۸	۱-۲۶ و ۲۸ و ۳۴
۳۰	کالبد شناسی					
۳۰-۱	کالبد شناسی پایه	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۱۶
۳۰-۲	کالبد شناسی مقایسه ای ( ۱ )	•	۳۶	۳۴	۱۰۲	۱-۳۰
۳۰-۳	کالبد شناسی مقایسه ای ( ۲ )	•	۳۶	۳۴	۱۰۲	۲-۳۰
۳۱	انگل شناسی و بیماریهای انگلی :					۰۴-
۳۱-۱	انگل شناسی و بیماریها ( ۱ ) ( گرمهای گرد )	۳	۶۸	۳۴	۳۴	۱-۲۶ و ۳۴



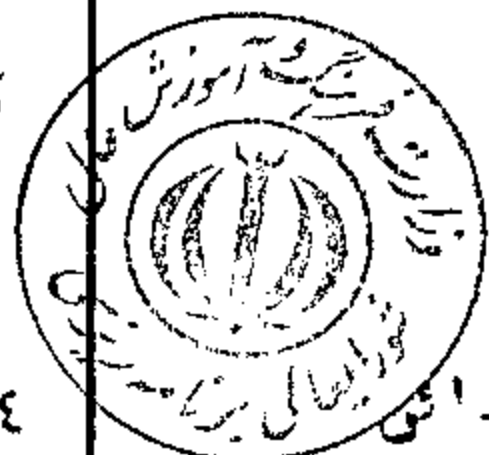
ادامه دروس اصلی دوره دکترای دامپزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان
			جمع	نظری	عملي	
۳۱-۲	انگل شناسی و بیماریها (۲) (گرمهای پهن)	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۳۴-۱ و ۲۶-۱ و ۴۰-۱
۳۱-۳	انگل شناسی و بیماریها (۳) (تله یا خته‌ها)	۲	۵۱	۱۷	۳۴	" " "
۳۱-۴	انگل شناسی و بیماریها (۴) (بند پایان)	۲	۵۱	۱۷	۳۴	" " "
۳۲	قارچ شناسی و بیماریهای قارچی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	" " "
۳۳	ویروس شناسی و بیماریها	۴	۸۰	۰۱	۳۴	" " " و ۱-۲۸
۳۴	ایمنی شناسی و سرم شناسی	۳	۶۸	۳۴	۳۴	۲۸-۱ و ۰۴ و ۰۶ و ۰۸-۱ یا همزمان
۳۵	سم شناسی *	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۲۷-۱ و ۰۴ و ۰۶ و ۰۸-۱ یا همزمان
۴۰	فارماکولوژی :					
۴۰-۱	فارماکولوژی (۱)	۴	۸۰	۰۱	۳۴	۰۴ و ۰۶
۴۰-۲	فارماکولوژی (۲)	۳	۶۸	۳۴	۳۴	۴۰-۱
۴۱	ماهی شناسی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۱۶
۴۲	جنین شناسی	۱	۱۷	۱۷	—	۳۰-۱
۴۳	اصول انتخاب و تلقیح مصنوعی دام	۱	۲۰	۸	۱۷	۷۰
۴۴	بهداشت و پرورش دام و آبزیان :					
۴۴-۱	بهداشت و پرورش دام	۴	۸۰	۰۱	۳۴	۳۰-۱ یا همزمان و ۰۶-۲
۴۴-۲	بهداشت و پرورش طیور	۳	۶۸	۳۴	۳۴	" "
۴۴-۳	تکثیر و پرورش ماهی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۴۱
۴۴-۴	پرورش و بیماریهای زنبور عسل	۲	۴۲	۳۰	۱۲	۱۶ و ۱۸-۱
۴۶	اصول اصلاح نژاد دام	۱	۱۷	۱۷	—	۴۴ یا همزمان و ۱۰
۴۷	اصول جراحی و هوشبری	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۳۰-۱ و ۴۰-۲
۴۸	اصول کالبدگشایی و نمونه برداری	۲	۶۸	—	۶۸	۲۶-۲
۴۹	اصول معاینه دام	۲	۴۲	۱۴	۲۸	۳۰-۳ و ۳۴ و ۰۶-۲
		۸۹	۲۱۸۳	۹۰۲	۱۲۸۱	



د - دروس اختصاصی دوره دکترای دامپزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۱۰۰۴۶۱	زبان تخصصی (۱)	۲	۳۴	۳۴	-
۶۲	زبان تخصصی (۲) *	۲	۳۴	۳۴	-
۶۳	بیماریهای اندامهای حرکتی	۱	۲۰	۹	۱۶
۶۴	بیماریهای متابولیک دام	۲	۳۴	۳۴	-
۶۵	بیماریهای درونی دامهای بزرگ	۴	۶۸	۶۸	-
۶۶	بیماریهای درونی دامهای کوچک	۲	۳۴	۳۴	-
۶۷	بیماریهای تولید مثل دام	۳	۵۱	۵۱	-
۶۸	بیماریهای طپور	۲	۳۴	۳۴	-
۶۹	بیماریهای ماهی	۲	۴۲	۳۰	۱۲
۷۰	بیماریهای مشترک انسان و دام	۱	۱۷	۱۷	-
۷۱	رادیولوژی دامپزشکی	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۷۲	جراحی عمومی دامهای بزرگ	۳	۸۰	۱۷	۶۳
۷۳	جراحی عمومی دامهای کوچک	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۷۴	مسمومیت های دام	۱	۱۷	۱۷	-
۷۵	مامائی دامپزشکی	۴	۱۰۲	۳۴	۶۸
۷۶	کلینیکال پاتولوژی	۴	۱۰۲	۳۴	۶۸
۷۷	تاریخچه و قوانین دامپزشکی *	۱	۱۷	۱۷	-
۷۸	بهداشت و بازرسی گوشت	۳	۸۰	۱۷	۶۳
۷۹	بهداشت و منابع شکر	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۱۰۰۴۸۰	کنترل کیفی و بهداشتی مواد غذایی	۴	۱۰۲	۳۴	۶۸
۸۱	منابع مواد غذایی با منشأ دامی	۲	۳۴	۳۴	-
		۴۹	۷۰	۱۰۰	۴۷



هـ - دروس بالینی دوره دکترای دامپزشکی

پیشنیاز زمان درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	نظری	عملی			
					دروس بالینی :	۹۱-۰۰۰۰
۶۰	۶۸	-	۶۸	۲	عملیات درمانگاهی دامپهای بزرگ کوچک	۹۱-۱-۱
۶۶	۶۸	-	۶۸	۲	عملیات درمانگاهی دامپهای کوچک	۹۱-۱-۲
۷۵	۶۸	-	۶۸	۲	عملیات درمانگاهی دامپهای کوچک *	۹۱-۱-۳
۶۸	۶۸	-	۶۸	۲	عملیات درمانگاهی طیور	۹۱-۱-۴
۷۲ و ۷۳	۶۸	-	۶۸	۲	عملیات دربخش جراحی *	۹۱-۱-۵
	۳۴۰	-	۳۴۰	۱۰	جمع	



\* اختیاری



و- کارآموزی دامپزشکی در روستا

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعات		پیشنیاز/زمان راشه درس
			جمع	نظری/عملی	
۱۰۰۴۹۲	کارآموزی :				
۹۲-۱	کارآموزی ( ۱ ) - تابستان بین سال ۶۰ و ۶۱	۳	۲۰۴	—	* * ۲۰۴
۹۲-۲	کارآموزی ( ۲ ) - تابستان بین سال ۶۰ و ۶۱	۳	۲۰۴	—	۲۰۴-۱
	جمع	۶	۴۰۸	—	۴۰۸



\*\* گذرانیدن حداقل . ۱۴ واحد درسی الزامی است .

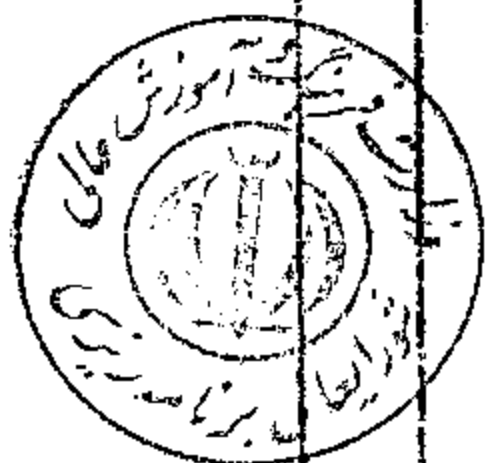
ز- دروس کارورزی (انترنی) دوره دکترای دامپزشکی

پیشنیاز	ساعات		روز	نام درس	شماره درس
	تئوری	عملی			
۹۱-۱	۱۳۶		۲	کارورزی: کارورزی داخلی دامهای بزرگ (۱)	۹۳-۱
۹۱-۲	۶۸		۱	کارورزی داخلی دامهای کوچک (۱)	۹۳-۲
۹۱-۴	۶۸		۱	کارورزی بیماریهای طیور (۱)	۹۳-۳
۷۲	۱۳۶		۲	کارورزی جراحی دامهای بزرگ (۱)	۹۳-۴
۷۳	۶۸		۱	کارورزی جراحی دامهای کوچک (۱)	۹۳-۵
۷۵	۱۳۶		۲	کارورزی مائش (۱)	۹۳-۶
۴۸	۶۸		۱	کارورزی کالبدگشائی مرکزتشخیص	۹۳-۷
۷۶	۶۸		۱	کارورزی آزمایشگاه مرکزتشخیص	۹۳-۸
۹۳-۱	۱۳۶		۲	کارورزی داخلی - دامهای بزرگ (۲)	۹۳-۹
۹۳-۶	۱۳۶		۲	کارورزی مائش (۲)	۹۳-۱۰
۹۳-۳	۶۸		۱	کارورزی بیماریهای طیور (۲)	۹۳-۱۱
۹۳-۲	۶۸		۱	کارورزی داخلی - دامهای کوچک (۲)	۹۳-۱۲
۹۳-۵	۶۸		۱	کارورزی جراحی دامهای کوچک (۲)	۹۳-۱۳
۹۳-۴	۱۳۶		۲	کارورزی جراحی دامهای بزرگ (۲)	۹۳-۱۴
	۱۳۶۰		۲۰	جمع	



ح - تتبع و تحقیق ، پایان نامه دکترای دامپزشکی

شماره درس	نام درس	و ا ی	ساعات		پیشنیاز
			ت	ث	
۹۴-۱	پایان نامه - ه و گزارش تحقیق (۱)	۲	۶۸		xx
۹۴-۲	پایان نامه - ه و گزارش تحقیق (۲)	۲	۶۸		۹۴-۱
۹۴-۳	پایان نامه - ه و گزارش تحقیق (۳)	۲	۶۸		۹۴-۲
			۳۰۴	۶	



xx پس از گذراندن حداقل ۱۴ واحد درسی

فصل سوم

سرفصل دروس دوره دکترای دامپزشکی

( گروه پزشکی )

۱۰۰۴



فیزیک پزشکی

۱۳۵۴ . ۰۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با اصول فیزیک مورد نیاز در رشته دامپزشکی.

سرفصل دروس :

نظری : ( ۲۸ ساعت )

مطالعه فیزیکی چشم و نا هنجاریهای کروی - آستیگما تیس و طرق تصحیح آن  
مشخصات شبکیه - میدان بینائی - تیزبینی - دیدن رنگها - دیدن باد و چشم -  
دوبینی - درک برجستگی اجسام - اشعه زیر قرمز و آراء بنفش - مهارت پزشکی آن -  
تولید امواج اورا - صوتی و خواص آن - خواص بیولوژیکی امواج اورا - صوتی - خدای  
و تولید جریانهای پرفرکانس - خواص فیزیولوژیکی و موارد استعمال جریانهای  
پرفرکانس در جراحی - ماهیت و خواص اشعه ایکس - مولدهای اشعه ایکس - جذب  
و اندازه گیری اشعه ایکس - اصول فیزیکی پرتو تشخیصی - رادیو بیولوژی حفاظت  
ساختمان هسته اتم ، انرژی هسته ای ، رادیواکتیویته و خواص آن - مواد رادیو  
اکتیو طبیعی و نوترونها - رادیواکتیویته مصنوعی - تشخیص سنجش رادیواکتیویته  
مولکولهای نشان دار و موارد استعمال پزشکی آن - موارد استعمال رادیو  
ایزوتوپها در تشخیص و درمان .

عملی : ( ۲ ساعت )

دیدن سه چشم - مدل فیزیکی چشم - تشخیص و تصحیح نا هنجاریهای چشم -  
دیا ترمی - اولتراسون - رادیواکتیویته دمو نستر اسیون - اسیلوگراف .

کلریمتری - اسپکتروفوتومتری .



بیوشیمی (۱)

۱-۵۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: فراگیری ساختمان ملکولی موجود زنده و واکنش های شیمیائی که در روند حیات صورت میگیرد.

سرفصل دروس:

نظری ۲ واحد

مقدمه بیوشیمی (اساس مولکولی موجود زنده) - ساختمان شیمیائی کربوهیدراتها - ساختمان شیمیائی لیپیدها - اسیدهای آمین دار و پروتئینها - اسیدهای نوکلئیک و آنزیمها - اسیدها، بازها و بافرها، سنتز و واکنش های کربوهیدراتها، چربی ها و پروتئین ها.



## بیوشیمی (۲)

۰۴-۲

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : بیوشیمی (۱)

هدف : فراگیری ساختمان ملکولی موجود زنده و واکنش‌ها و شیمیائی که در

روند حیات صورت می‌گیرد.

سرفصل دروس :

نظری ۳ واحد (۱ ساعت)

ویتامین‌ها - آب و املاح معدنی - مقدمه متابولیسم و مواد غذا ئی -  
اکسیداسیون بیولوژیک - متابولیسم قندها - متابولیسم لیپیدها - متابولیسم  
ترکیبات ازت دار - بیوسنتز - پروتئینها و اسیدها و نوکلئیک - هورمونها -  
تنظیم متابولیسم - بیوشیمی خون (هموگلوبین پروتئینها ، الکتروفورز چربیها و  
تعادل اسیدوباز) - بیوشیمی مایعات بدن (مایع نخاعی و شیرها و گوارشی) -  
بیوشیمی ادرار .

عملی ۱ واحد ( ۳۴ ساعت )

آزمایشهای شیمی - فیزیک (غلظت یون هیدروژن و محلولهای تا پیون )  
شنا سازی قندها - شنا سازی لیپیدها - اسیدها و آمین دار - پروتئینها - آنزیمها  
اندازه گیری قند خون - اندازه گیری وره خون - اندازه گیری یک آنزیم در خون  
الکتروفورز - فلام فوتومتر - آزمایشهای فیزیکی و شیمیائی ادرار جستجوی عناصر  
طبیعی و غیر طبیعی ادرار - آزمایشهای ادرار به روش راپید تست .



## فیزیولوژی (۱)

۱۵۰۶-۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: کالبد شناسی پایه

هدف: آشنائی با وظایف و عمل سلول، بافت، اندام و دستگامهای بدن و ارتباط آنها با یکدیگر.



سرفصل دروس:

نظری ۴ واحد (۶۸ ساعت)

فیزیولوژی سلولی - مایعات بدن - تعادل آب، ترکیب مایعات بدن، تعادل سدیم و پتاسیم - نیروهای که سبب حرکت مواد در بدن می‌شوند، انتقال فعال، پتانسیل‌های جدا ر سلول - پ‌هاش و تاپونها - ساختمان نفرون، تصفیه گلومرولی، عوامل تغییر دهنده فشار گلومرولی - جذب مجدد لوله‌ای، مکانیسم‌های عمده جذب مجدد، جذب مجدد گلوکز، سدیم و کلر - ترشح و عمل آلدوسترون، جذب مجدد یونهای بی‌کربنات، فسفات و کلسیم - جذب مجدد آب و تنظیم غلظت ادرار، ترشح و عمل هورمون A.D.H.، ترشح و دفع لوله‌ای، کلیرنس پلاسما، عمل دیورتیکها، مکانیسم پروخالی شدن مثانه، ادرار - ترکیب خون، عمل پلاسما و پروتئین‌های پلاسما، انعقاد خون، تشکیل گویچه‌های قرمز، عمل و کنتراول تولید و از بین رفتن گویچه‌ها، کم‌خونی‌ها - هموگلوبین و انواع آن، گروه‌های خونی - سلولهای فاگوسیتیک، سدولنفوای، لنفوسیت‌ها، آ‌ماس، مایعات بدن حجم خون، لنف خیز، مایع سینویال، مایعات چشم.

کلیات راجع به ساختمان و سازمان سیستم عصبی، پتانسیل غشاء در سلولهای تحریک پذیر - پتانسیل کار، تحریک رشته عصبی، انتشار پتانسیل کار - هدایت تحریکات در رشته‌های عصبی - انتقال امواج عصبی از اعصاب به رشته‌های عضلانی -



خصوصیات تشریحی و فیزیولوژیک سیستم عصبی خودکار - اعمال فیزیولوژیک سیستم عصبی سمپاتیک و پاراسمپاتیک - اعمال اساس گیرنده های حسی و عوامل حرکتی، اعمال رفلکسی سیستم عصبی ارتباطی - اعمال سیناپس نورونها - اعمال تحریکی و وقفه ای سینا پسها .

آنا تومی فیزیولوژی عضله مخطط ، انقباض عضله مخطط ، تنوس عضلانی ، مقایسه عضله صاف مخطط و عضله قلب .

فیزیولوژی ما هیچه قلب ، خواص الکتریکی و مکانیکی عضله قلب ، منشاء ضربان الکتریک و کاردیوگرافی - سیکل قلبی ، منحنی تغییرات فشار آئورت ، نبض شریانی و مداخله قلب ، بازده قلب و تغییرات آن - دینامیک جریان خون و لنف ، خصوصیات عروق خونی مختلف بدن - کاربرد اصول فیزیکی در جریان خون عروق ، سرعت جریان خون - فشار خون و اندازه گیری آن ، گردش خون شریانی مراکز قبض و بسط عروقی ، عوامل محرک مرکز وازوموتور ، بارورسپتور - مکانیسمهای تنظیم کننده قلب و عروق ، تنظیم کننده های شیمیایی و عصبی - تهویه ریوی ، آشار مکانیکی تهویه ریوی ، حجمها و ظرفیتهای ریوی - تبدلات گازی بین آلئولها و موئینه های ریوی .

عمل تنفس خون ، انتقال اکسیژن و انیدرید کربنیک توسط خون ، تنظیم تنفس عوامل شیمیایی در تنظیم تنفس - عوامل عصبی در تنظیم تنفس ، تنفس سلولی .

غده هیپوفیز ، ارتباط هیپوفیز قدامی با هیپوتا لاموس ، هورمونها هیپوفیزی - قدامی ، هیپوفیز خلفی - هورمونها ترشح هیپوفیز خلفی ، قسمت قشری غده فوق

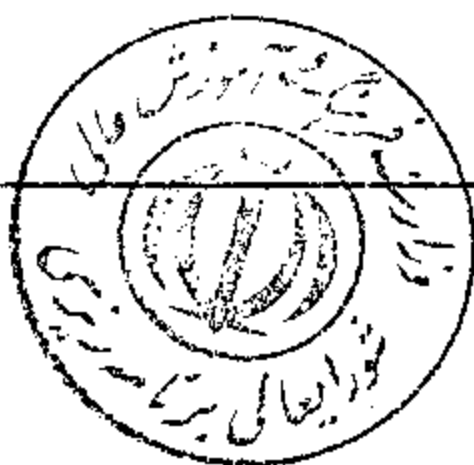
کلیه اعمال فیزیولوژیک گلیوکوکورتیکوئیدها ، مینرالوکورتیکوئیدها ،

هورمونها جنسی قشر فوق کلیه - قسمت مرکزی غده فوق کلیوی - اثرات فیزیولوژیک

کاتکولامین ها - تنظیم ترشح مرکز فوق کلیه - غده تیروئید ، تشکیل و ترشح و

اعمال فیزیولوژیک هورمونها تیروئید - غده پاراتیروئید ، متابولیسم کلسیم

و فسفر در بدن ، هورمون پاراتیروئید و تنظیم تشریح آن - عمل آندوکراین پانکراس



انسولین و اعمال آن و متابولیسم مواد، تنظیم ترشح انسولین، گلوکاگون،  
بیماری‌قنده، تنظیم قندخون .





## فیزیولوژی (۲)

۰۶-۲

تعداد واحد :

نوع واحد : نظری- عملی

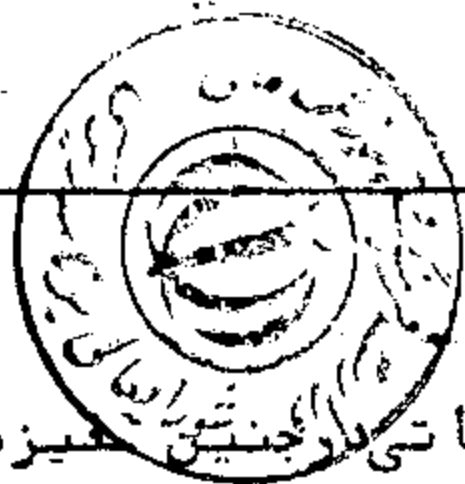
پیشنیاز : ۰۶-۱

هدف : آشنایی با وظایف و عمل سلول، بافت، اندامها و دستگا‌های بدن و ارتباط آنها با یکدیگر.

سرفصل دروس :

نظری ( ۶۸ ساعت )

مقدمه گوارش، اخذ غذا، جویدن، بلع مری، حرکات لوله گوارش - غدد بزاقی، غدد معده، ترشح غدد و کنترل آنها - گوارش در روده باریک، پانکراس کبد، شیر روده - گوارش در حیوانات جوان، گرسنگی و تشنگی - جذب گوارشی در حیوانات تک معده ای - گوارش در نشخوارکنندگان، ناودان لوله مری، بزاق - محتویات شکمبه - عبور غذا در لوله گوارش، هزار لاله شیردان، صفرا، ترشح خارجی پانکراس و روده - جذب در معده نشخوارکنندگان و گردش ازت در بدن - میکروبیولوژی شکمبه - فیزیوپاتولوژی لوله گوارش نشخوارکنندگان - گوارش در پرندگان - جذب در پیش معده نشخوارکنندگان - متابولیسم مواد نادر و کمیاب - متابولیسم مواد پروتئینی - متابولیسم مواد دقندی - متابولیسم مواد چربی - کلیات فیزیولوژی تولید مثل و دستگا‌های تناسلی دام نر - اسپرما توژن در دامهای مختلف، ساختمان اسپرما توژوئید - اعمال مجاری دستگا‌های تناسلی دام نر و غدد ضمیمه - هورمون جنسی نر و تاثیرات آن - دستگا‌های تناسلی دام ماده، تخمدان و اووژنر، هورمونهای تخمدان - رابطه هیپوفیز قدامی با تخمدان، اعمال مجاری تناسلی دام ماده - دوره تخمک واری و مراحل مختلف آن در حیوانات اهلی -



جفتگیری، لقاح و آبستنی - اعمال جفت، پدیده‌های حیاتی در اجنین - فیزیولوژی نموبستان و تولیدشیر - حیوانات خون‌گرم و خون سرد، درجه حرارت طبیعی بدن، تعادل حرارتی - عوامل موثر در تولید و اتلاف حرارت، عمل سیستم عصبی در تنظیم حرارت بدن - تنظیم غیرطبیعی حرارت بدن، تب، رفتار حیوانات اهلی در مقابل تغییرات درجه حرارت محیط - اعمال حرکتی سیستم اعصاب مرکزی تنظیم وضعیت تعادلی بدن - کنترل قشری اعمال حرکتی - اعمال حرکتی تشکیلات مشبک، اعمال هسته‌ای قاعده‌ای - مخرجه و ارتباطات و اعمال آن - الکتروانسفالوگرام خواب و بیداری، پتانسیل‌های قشری، رفلکس‌های شرطی، فیزیولوژی هیپوتالاموس، هیپوتالاموس - خواص خصوصی، حس شنوایی - نوروفیزیولوژی بینایی، اعمال عصبی - شبکیه - احساس‌های شیمیایی.

عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

تولید و جریان صفرا - آزمایش فعالیت کبدی - ترشح شیر، لوزالمعده  
متابولیسم بازال - دهلیزوایلئون، مجرای خوکچه هندی، رسم حرکات شکمیه -  
دمونستراسیون تنفس - الکتروانسفالوگرافی و الکترومیوگرافی در خرگوش -  
دمونستراسیون تنفس - تولید و ترشح بزاق در گوسفند.

روش کار با حیوانات آزمایشگاهی - شمارش گلبول‌های سفید و قرمزخون - هماتوکریت  
سرد - نتاسیون - تولید و جریان ادرار - فیزیولوژی عصب و عضله - کاردیوگرافی قلب  
عضله - سچینف - کاپیلارسکپی - الکتروکاردیوگرافی - ثبت منحنی فشارخون  
شریانی و حرکات تنفسی - نقش اعصاب خودکار

## ژنتیک حیوانی

۱۵۵۴۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با اصول ژنتیک حیوانی

سرفصل دروس : ( ۳۴ ساعت )

مقدمه و تاریخچه علم ژنتیک - کشفیات مندل - قانون انفصال مندلی -  
انفعال ژنها و کروموزمها - قانون استقلال صفات - منو هیبریدسم - دی هیبریدسم -  
تری هیبریدسم - قانون احتمالات و کاربرد آن در ژنتیک - توارث  
بعضی از صفات ساده مندلی در انسان - تاثیر متقابل ژنها بر روی یکدیگر -  
آلل‌های چندگانه - توارث گروه‌های خونی - ژنهای کشنده جنسیت - صفات بسته به  
جنس - پیوستگی ژنها - نقشه‌کشی کروموزومی - ساختمان بیوشیمیائی ژنها -  
رابطه ژن و کروموزوم - موتاسیون - سرتوژنتیک - توارث و محیط .



## جانورشناسی عمومی

تعداد واحد : ۳

۱۵۵۴۱۶

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنا ساختن دانشجویان رشته دامپزشکی به اصول جانورشناسی به منظور درک بهتر علم و حرفه دامپزشکی.



سرفصل دروس :

نظری ۲ واحد ( ۳۴ ساعت )

کلیات تیراجع به تک سلولی ها و صفات عمومی ها گذاران، کلیات تیراجع به جانوران پریاخته - صفات عمومی بی مهرگان و طبقه بندی آنها - صفات عمومی کرمها - کرمهای پهن - کرمهای گرد - کرمهای حلقوی - صفات عمومی حشرات - شکل ظاهری و دگرگونی حشرات - صفات عمومی مهره داران - ماهیان - دوزیستان - خزندگان - پرندگان - تولید مثل - تولید مثل جنسی و غیر جنسی - ساختمان سلول سلولهای تناسلی ساختمان بیضه و تخمدان - تقسیم میتوز و میوز .

عملی ۱ واحد ( ۳۴ ساعت )

کلیات تیراجع به تک سلولی ها و مشاهده تک سلولی در زیر میکروسکپ برده بندی تک سلولی ها - صفات عمومی ریشه پایا - بررسی راسته آمیبی ها و مطالعه آمیب در زیر میکروسکپ - صفات عمومی مژکداران - مطالعه عملی چند نمونه مژکدار - بررسی و تشریح کرم حلقوی (نمونه زالو طبی) - بررسی و تشریح یک بندپا (نمونه ملخ) - بررسی و تشریح ماهی استخوانی (نمونه ماهی کپور) - بررسی و تشریح دوزیستان (نمونه وزغ و قورباغه) - بررسی و تشریح پستانداران (نمونه موش سفید) بررسی و تشریح قلب پستاندار (نمونه قلب گوسفند) - بررسی و تشریح مغز پستاندار (نمونه مغز گوسفند) .

## آمار حیات

۱۵۵۴۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ریاضیات پایه و آمار مقدماتی

هدف: هدف از تدریس این درس آشنایی نمودن دانشجویان رشته‌های پزشکی با اصول کلی آمار حیات و کاربرد آن در جنبه‌های مختلف علم دامپزشکی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مقدمه و تعریف علم آمار حیات - اصول مطالعات عملی در آمار - جمع‌آوری

داده‌ها - ثبت داده‌ها - تنظیم و طبقه‌بندی داده‌ها - نمایش توزیع داده‌ها

توسط تابلو و نمودارها - توصیف عددی نتیجه مشاهدات (شاخصهای مرکزی

measures of Dispersion و شاخصهای پراکندگی - measures of Central Tendency

احتمالات Probability - توزیع فراوانی اندازه‌گیری‌ها

(توزیع دو جمله‌ای Binomial Distribution و توزیع نرمال Normal

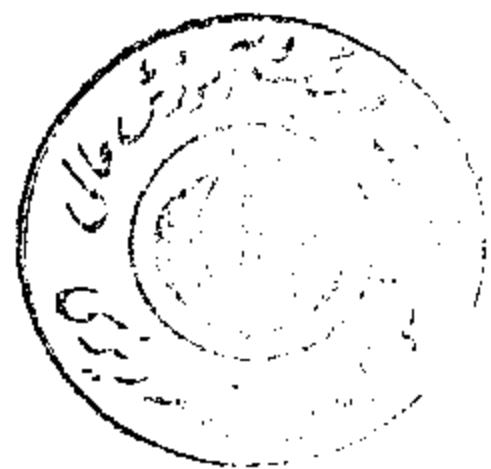
Distribution - نمونه و نمونه‌برداری Sample and Sampling برآورد

Estimation آزمون فرضیه Hypothesis Testing - آزمون  $\chi^2$  آزمون

Z، همبستگی و رگرسیون Correlation and Regression آنالیز واریانس

Analysis of Variance (ANOVA) - شاخصهای پیداشتی

شاخصهای مرکزی Health Indices و شاخصهای پراکندگی



اصول همه گیرشناسی

۱۵۵۴۲۲

۲۲ - ۱۵۱۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: بیماریهای باکتریائی ویروسی، انگلی و قارچی دام

هدف: آشنایی با اصول پیشگیری، کنترل و ریشه کنی بیماریهای دامی و ارتباط آنها با بهداشت عمومی.

سرفصل دروس: ( ۳۴ ساعت )

- ۱- تعریف همه گیرشناسی و کاربرد آن در علم دامپزشکی ۲- جنبه های همه گیرشناسی بیماریهای عفونی (تعریف عفونت - مکانیسمهای انتقال عفونت - انواع عفونت - مخازن - حاملین - ناقلین - انتشار بیماری - انواع مختلف وقوع بیماری - منحنی های همه گیر - نحوه بررسی همه گیر) ۳- بقاء بیماریهای عفونی در طبیعت ۴- روابط میان میزبان و عامل و محیط ۵- آزمایشات Screening Tests و چگونگی استفاده از آنها در کنترل و ریشه کنی بیماریهای دامی ۶- اصول پیشگیری و کنترل و ریشه کنی بیماریهای دامی ۷- انواع مختلف شاخصها و چگونگی کاربردشان در علم همه گیرشناسی ۸- ایمنی و همه گیرشناسی (ایمنی فعال و غیرفعال و واکسینها) ۹- مطالعات همه گیرشناسی (prospective و Retrospective) ۱۰- اصول بررسی بیماریهای منقله توسط مسوود غذایی به انسان ۱۱- اصول همه گیرشناسی بیماریهای غیر عفونی دامی.





## اصول تغذیه دام

۱۰۵۴۲۵-۱

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : بیوشیمی ۲ و فیزیولوژی ۲

هدف : آشنائی با اصول تغذیه دام و طیور

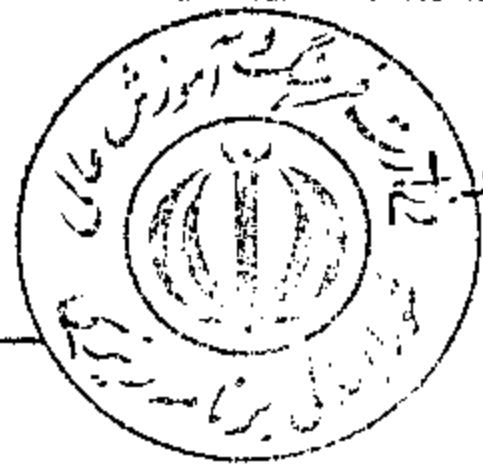
سرفصل دروس : ۳ واحد نظری (۵ ساعت)

اهمیت علم تغذیه - یادآوریهای لازم - ترکیب بدن دام و مواد غذایی - آب در تغذیه دام - مواد آلی و نقش آنها در تغذیه دام - ویتامینها و اهمیت آنها در تغذیه دام - مواد معدنی و اهمیت آنها در تغذیه دام - قابلیت هضم عناصر مختلف غذایی و روشهای اندازه گیری آن - روشهای تعیین ارزش غذاها - تأمین احتیاجات حیوان و روشهای تعیین احتیاجات - ترکیب و تقسیم بندی غذاها - ترکیب گیاهان علوفه ای و تغییرات آن - علوفه تیره حبوبات علوفه تیره غلات - ریشه ها و غده های علوفه ای - روشهای مختلف حفظ و نگهداری غذاها - مازاد محصولات کشاورزی - کاه و پوشش دانه ها - باقیمانده کارخانجات - غذاهای با منشاء حیوانی - شناسائی گیاهان سمی در ایران .

عملی : یک واحد ( ۳ ساعت )

اندازه گیری کلسیم - فسفر - ازت - پروتئین - لپیدها - خاکستر - رطوبت و سایر ترکیبات مواد غذایی مورد مصرف دامها در آزمایشگاه تجزیه شیمیائی مواد غذایی دام و طیور - عملیات شناسائی گیاهان علوفه ای - غده ها و ریشه ها - عملیات شناسائی دانه ها - باقیمانده کارخانجات و غذاهای بافت حیوانی - عملیات مربوط به برداشت و روشهای مختلف سیلو کردن مواد غذایی - عملیات شناسائی نباتات علوفه ای مراتع و جنگلهای ایران .





## تغذیه اختصاصی

۱۵۵۴۲۵

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : اصول تغذیه دام و بهمنی داشت و پرورش دام

هدف : تأمین صحیح احتیاجات غذایی دامها با توجه به امکانات هر

مرکز پرورش دام ، دامداریهای سنتی و صنعتی .

سرفصل دروس :

تغذیه اختصاصی گاو شیری : تعریف جیره بندی عملی گاو شیری - برآورد -

احتیاجات غذایی - احتیاج به آب - احتیاج به مواد غیر قابل هضم ، احتیاج

به انرژی - احتیاج به مواد ازته - هضم شکمبه ای پروتئین - احتیاج به مواد

معدنی - احتیاج به ویتامین ها - مواد مغذی جیره پایه - میزان مصرف

بطور دلخواه - تغییرات مصرف غذا بر حسب ماهیت جیره پایه - تغییرات مصرف

غذا بر حسب جوان - تأثیر جثه - تأثیر مرحله شیردهی - تأثیر میزان تولید

شیر روزانه - اصول تنظیم عملی جیره - مثال هایی برای جیره بندی - تغذیه

گاوهای شیرده در دوران غیر شیرداری .

تغذیه گوساله ماده : تعریف - تأثیر سن بر روی نیاز دام به انرژی و پروتئین

تغذیه تلیسه در دوران آبستنی - جیره غذایی در آبستنی و زایمان پیش‌رس -

آبستنی و زایمان در پیررس - تغذیه گوساله نر - روشهای پرواربندی گوساله های

نر . جیره بندی عملی بز - جیره بندی عملی گوسفند - برآورد احتیاجات

کلی به آب ، مواد غیر قابل هضم ، انرژی ، مواد معدنی و ویتامینها

احتیاجات مخصوص تولید - تغذیه دام قبل از جفتگیری - تغذیه در دوران بار-

داری - تغذیه در دوران شیردهی - احتیاجات رشد .

تغذیه اختصاصی گاو و گوساله گوشتی : تغذیه گوساله گوشتی شیرخوار - تغذیه

گوساله های ماده و تلیسه - تغذیه و پروارکردن گوساله و گاو نر جوان گوشتی

تغذیه و پروارکردن ماده گاوهای پیر - تغذیه گاوهای آبستن و شیرده نژاد گوشتی

اصول جیره بندی برای گاو نژاد گوشتی .

## تغذیه اختصاصی طیور

تعداد واحد: ۱

۱۰۰۴۲۵-۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول تغذیه دام و بهداشت و پرورش طیور

هدف: آشنائی با اصول تغذیه و جیره نویسی طیور

سرفصل دروس:

نظری ۱ واحد

انرژی و مواد انرژی زا در تغذیه طیور - پروتئین و اسیدهای آمینه در تغذیه طیور - آب در تغذیه طیور - ویتامین های ضروری در تغذیه طیور - املاح و عناصر غیرآلی ضروری در تغذیه طیور - احتیاجات غذایی در مراحل مختلف - اجزای تشکیل دهنده جیره غذا - مکمل ها و عناصر غیرغذائی در جیره طیور - روشهای جیره نویسی - آلودگیهای غذایی، راههای آلودگی و روشهای پیشگیری - برنامه های غذایی طیور و روشهای مختلف تغذیه .



## آسیب شناسی عمومی

تعداد واحد : ۴

۱۰۰۴۲۶-۱

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : فیزیولوژی و بافت شناسی ۲

هدف : این درس دانشجویان را قادر می سازد از ابتدا به تفسیر علائم

بیماری ها یدایمی پردازند :

سرفصل دروس :

دژنراسانس و نکروز- ناهنجاریهای گردش خون - آماس و ترمیم ناهنجاری

های رشد و نمو- نشوونمایی- ارتباط میزبان - انگل



آسیب شناسی اختتامی

۱۵۵۴۲۶-۲

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : آسیب شناسی عمومی و ویروس شناسی و بیماریهای ویروسی

اهداف : فراگیری آسیب شناسی دستگاههای مختلف بدن دام

سرفصل دروس :

نظری و عملی ۴ واحد

دستگاه عضلات و اسکلت - دستگاه گردش خون و لنف - دستگاه تنفس -  
دستگاه ادراری تناسلی - دستگاه غدد مترشحه درون ریز - دستگاه عصبی - پوست و  
ضمائم .



## بافت شناسی (۱)

۱۵۵۴۲۷-۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : جانورشناسی عمومی و کالبد شناسی پایه

هدف : آشنائی با ساختمان و تشریح میکروسکوپیک بافت‌های مختلف بدن

بمنظور آما دگی برای درک مطالب آسیب شناسی.

سرفصل دروس :

نظری و عملی ۲ واحد

تعریف و ساختمان سلول - تقسیم سلولی - بافت پوششی و انواع آن - بافت  
همبندی و انواع آن - بافت غضروفی و انواع آن - بافت استخوانی و انواع آن - بافت  
عضلانی - بافت عصبی - بافت اعضاء خونساز و خون - دستگاه گردش خون و لنفاری و  
سیستم رتیکولو اندوتلیال (غدد لنفاوی، تیموس، طحال) - غدد مترشحه داخلی  
(تیروتید، پاراتیروتید، هیپوفیز و غده فوق کلیوی) - ساختمان پوست و ضام  
آن بطور مقایسه ای ساختمان اعصاب مرکزی و محیطی.



بافت شناسی (۲)

۱۵۵۴۲۲-۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : بافت شناسی (۱)

هدف : آشنایی با ساختمان و تشریح میکروسکوپیک بافت‌های مختلف پسند  
بمنظور آشنایی با ویژگی‌های درک مطالب آسیب شناسی.

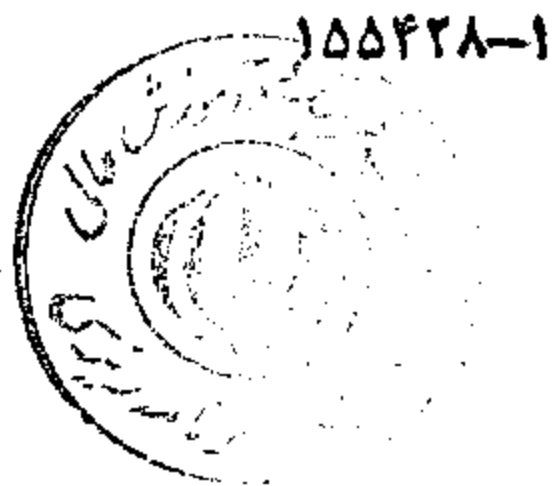
سرفصل دروس :

نظری و عملی ۳ واحد

ساختمان دستگانه تنفس (مجارشوائی و شش) - دستگانه گوارش (دهسان و  
غدد بزاقی) - لوله گوارشی (مری - معده و روده ها بطور مفصلا) - غدد گوارشی  
(لوزالمعده ، کبد) - دستگانه ادراری (کلیه ، لگنچه ، حالب ، مجرای خروجی ادرار)  
دستگانه تناسلی نر و ماده (بیضه ، تخمدان ، مجرای تناسلی ادراری و قذیب) دستگانه  
بینا شنوائی و شنوائی (چشم و گوش) .



## باکتری شناسی عمومی



تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : ژنتیک، بیوشیمی ۲ و فیزیولوژی ۲

هدف : شناخت عوامل میکروبی بیماریزا

سرفصل دروس :

نظری ۲ واحد

تاریخچه میکروبی شناسی، کشف و تحولات شناخت باکتریها - طبقه بندی میکروارگانیسمها و تفاوتهای بین اکاریت ها و پروکاریت ها - دسته بندی و اشکال مختلف باکتریها - ساختمان تشریحی باکتریها - تغذیه باکتریها - آنزیمهای باکتریها - تنفس و متابولیسم انرژی در باکتریها - بیوسنتز - باکتریها - تکثیر و تولید مثل باکتریها - اصول کلی استریلیزاسیون - مواد ضد عفونی کننده - ژنتیک باکتریها : اصول و توارث در باکتریها - اصول تغییرات در باکتریها و ماهیت ژنها - ترانسفورماسیون - الحاق ژنتیکی در باکتریها - موتاسیون در باکتریها - تغییرات ناشی از باکتریوفاجها - تنظیم فعالیتها باکتریها .

توکسین باکتریها : تاثیر عوامل محیطی بر باکتریها - پاتوژنیته و حساسیت در باکتریها - نقش زمینه در حدت باکتریها - چگونگی پراکندگی و بقای باکتریها در طبیعت - مکانیسم تائیر آننتی بیوتیک ها بر باکتریها .

عملی ۱ واحد

آشنائی با آزمایشگاه باکتری شناسی - محیط سازی و استریلیزاسیون - شکل باکتریها و انواع مختلف رنگ آمیزی - رنگ آمیزی اختصاصی - برای



باکتریهای ترشی‌ناگرا - خواص تشریحی باکتریها - انواع کشت و جدا کردن  
باکتریهای هوازی - متابولیسم باکتریها : تنفس و متابولیتها : اکسیداسیون  
مواد قندی - مواد پروتئینی و چربیها - فعالیت آنزیمی باکتریها - کشت و  
خالص کردن باکتریهای بی‌هوازی - کار کردن نمونه‌گیری، آشوبی و کشت از  
حیوانات آزمایشگاه - شمارش باکتریها - آنتی‌بیوتیک‌ها - مورد بررسی قرار  
می‌گیرد





## باکتری شناسی اختصاصی و بیماریهای باکتریایی

۲-۲۸۴۵۵

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : باکتری شناسی عمومی و ایمنی شناسی و آسیب شناسی عمومی  
هدف : آشنائی دانشجویان با خصوصیات بیوشیمیائی و بیماریزائی  
باکتریهای متداول و مهم در دامپزشکی بمنظور تشخیص،  
پیشگیری، درمان و کنترل بیماریهای ایجاد شده بوسیله آنها.

سرفصل دروس : ۲ واحد نظری ( ۳۴ ساعت )

بیماریهای حاصل از پزودوموناس ها - ویبریوز در دامها - کلی باسیلوز  
سالمونلوز - نقش سایر باکتریهای گروه انتروباکتریاسه - پاستورلاها و بیماری حاصل  
از آنها - بروسلها و بیماریهای حاصل از آنها - موفیلوس ها و بیماریهای حاصل  
از آنها - اکتینوباسیلوسها - موراکسلاها و بیماریهای حاصل از آنها - بیماری  
نکروباسیلوز و پیتن - استافیلوکوکها و بیماریهای حاصل از آنها - استرپتوکوکها  
و بیماریهای حاصل از آنها - بیماریهای حاصل از کورینه باکتریومها - بیماریهای  
حاصل از لیستریا منوسیتوژنس - بیماری حاصل از باسیلوسها ( شارین و ... )  
بیماریهای حاصل از کلسترید یوم تتانی ( کزاز ) - بیماری حاصل از کلسترید یوم  
بوتولینوم - بیماری حاصل از کلسترید یوم شوآی ( شارین علامتی ) - بیماری  
حاصل از کلسترید یوآنوآی ( سیاه مرض ) - بیماری حاصل از کلسترید یوم  
ولش ای - بیماری حاصل از کلسترید یوم همولیتیکوم - بیماری حاصل از کلسترید یوم  
سپتیکوم - بیماری سل در دامها - سل پوستی یا لنفانژیت قرچه ای گاو -  
پاراتوبرکولوز یا بیماری یون - بیماری حاصل از سایر مایکوپلازموها - بیماری  
حاصل از اکتینومیسین و نوکاردیا - بیماری حاصل از مایکوپلاسماها .

عملی ۲ واحد :

باسیلوس آنتراسیس و باسیلوس سرئوس - پاستورلا مولتوسیدا و پاستورلا همو  
لیتیکا - لیستریا منوسیتوژنس و اریزیپیلوتریکس انیسید یوزا - انتروباکتریاسه  
بروسلا آبورتوس و بروسلای ملی تنسیس - استافیلوکوکها و استرپتوکوکها - کورینه

باکتریوم پیوژنر و کورینه باکتریوم اوویس - مایکوباکتریوم توبرکولوزیس - کلسترید یوم  
ولشی و کلسترید یوم سپتیکوم - میکوبلاسماها - لپتوسپیراها .



کالبدشناسی پایه

۱-۳۰۴۵۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : جانورشناسی عمومی

هدف : فراگیری اصول کالبدشناسی دامها



سرفصل دروس :

نظری ( يك واحد )

تعمیر - تاریخچه و شعبات علم کالبدشناسی - کلیاتی از علم کالبدشناسی - اصطلاحات مختلف کالبدشناسی - شناسائی نواحی مختلف خارجی بدن سگ ( و یا سگ و گوسفند ) توضیح مقاطع فرضی بدن - اصول کالبدشناسی بدن سگ شامل کلیاتی در مورد اندامهای حرکتی ( اسکلت - عضلات مفاصل ) - دستگاه گوارش - دستگاه تنفس - دستگاه ادراری تناسلی و دستگاه گردش خون - اعصاب مرکزی - پستانها و غددها داخلی .

عملی ( يك واحد )

شناسائی وسایل کالبدشناسی و چگونگی استفاده صحیح از آنها - نحوه تشریح بدن و اعضاء مختلف - شناسائی نواحی خارجی بدن و تشریح کلی بدن سگ ( و یا سگ و گوسفند ) و شناسائی نواحی داخلی و اعضاء : ( تشریح عملی اسکلت - عضلات - مفاصل - دستگاه تنفس - دستگاه گردش خون - دستگاه گوارش - دستگاه ادراری - تناسلی - اعصاب مرکزی ) .

## کالبدشناسی مقایسه‌ای (۱)

۱۵۵۲۳۰-۲

تعداد واحد: ۵

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: کالبدشناسی پایه

هدف: فراگیری تشریح مقایسه‌ای حیوانات اهلی

سرفصل دروس: واحد نظری و عملی

تشریح مقایسه‌ای حیوانات اهلی مشتمل بر یک سبب (اسب) و پنج گونه دیگر (گاو) و گوشتخواران (سگ) بوده تدریس نظری به صورت دستگاه‌های تشریح عملی به صورت ناحیه‌ای تدریس می‌شود. تشریح مقایسه‌ای دستگاه حرکت (استخوان شناسی، عضله شناسی، مفصل شناسی و ساختمان سم) - مروق و اعصاب دستگاه حرکت - تشریح مقایسه‌ای اعصاب (اعصاب مرکزی، اعصاب سری و اعصاب نخاعی) تشریح مقایسه‌ای اندامهای حسی (چشم، گوش، بویائی و چشائی) - مروق و اعصاب سر و گردن.



کالبدشناسی مقایسه‌ای (۲)

۱۵۵۴۳۰۲

تعداد واحد : ۵

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : کالبدشناسی مقایسه‌ای (۱)

هدف : فراگیری تشریح مقایسه‌ای حیوانات اهلی

سرفصل دروس :

نظری و عملی ۵ واحد

تشریح مقایسه‌ای دستگاه تنفس (منخرین، حفرات بینی، سینوسها، حنجره،  
نای، پرده جنب، مدیاستن و ششها) - تشریح مقایسه‌ای دستگاه گردش خون (قلب،  
آئورت‌های قدامی و انشعابات اصلی آن و آئورت‌های خلفی و انشعابات اصلی آن) تشریح  
مقایسه‌ای دستگاه گوارش (دهان، لبها، دندانها، زبان، حلق، مری، معده، روده -  
باریک و روده کلفت) - غدد ضمیمه دستگاه گوارش (غدد بزاقی، کبد و لوزالمعده)  
عروق و اعصاب مربوط به دستگاه گوارش - تشریح مقایسه‌ای دستگاه ادراری تناسلی  
(کلیه، میزنای، مثانه، میزراه، بیضه، مجاری منی، غدد تناسلی ضمیمه، قضیب،  
تخمدان، رحم، مهبل، فرج) - عروق و اعصاب مربوطه - تشریح پرندگان (دستگاههای  
حرکت، تنفس، گوارش و ادراری تناسلی).



انگل شناسی و بیماریهای انگلی ( ۱ ) ( کرمهای گرد )

۱-۱۵۵۴۳۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ایمونولوژی ، آسیب شناسی عمومی و فارماکولوژی ( ۱ )

هدف : شناخت اندامها ، فیزیولوژی و بیولوژی کرمهای گرد و بیماری

زائی ، اپیدمیولوژی ، تشخیص ، ایمنی زائی ، درمان و

پیشگیری آنها .

سرفصل دروس :

الف - کلیات ، مورفولوژی ، تغذیه ، تولید مثل

تنفس ، متابولیسم ، تنظیم اسمزی ، دفع حرکت ، کشت نماتودها و طبقه بندی

ب - بیماری زائی ، اپیدمیولوژی ، ایمنی زائی ، درمان ، پیشگیری

بیماریهای ناشی از نماتودها در :

نشخوارکنندگان :

۱ - نماتودهای لوله گوارش

۲ - نماتودهای ریوی

۳ - نماتودهای خونی و چشم و سایر اندامها

تک سمی ها :

۱ - نماتودهای لوله گوارش

۲ - نماتودهای پوستی

۳ - نماتودهای چشم و خون و تر و سایر اندامها

طیور :

۱ - نماتودهای لوله گوارش و بورس فابریسیوس

۲ - نماتودهای ریوی

گوشتخواران :

۱ - نماتودهای لوله گوارش



۲ - نماتود های خرونی

۳ - مهاجرت احشائی نوزاد اسکاریرس ۱۵

خوك :

۱ - تریشین





انگل شناسی و بیماریهای انگلی (۲) (کرمهای پهن)

۱۵۵۴۳۱-۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ایمونولوژی ، آسیب شناسی عمومی و فارماکولوژی

هدف : شناخت اندامها بیولوژی و فیزیولوژی کرمهای پهن و بیماری

زائی اپید میولوژی تشخیص ایمنی زائی درمان و پیشگیری

آنها .

سرفصل دروس :

الف - سستودها

مرفولوژی اندامها ، تولید مثل ، خروج نوزاد از تخم ، نوزاد سستودها  
تغذیه ، متابولیسم مواد ازته ، حرکت ، پذیرنده های نوری ، پذیرنده  
شیمیائی ، انتقال تحریکات عصبی ایمنی زائی ، کشت سستودها و طبقه بندی  
بیماری زائی اپید میولوژی تشخیص ، ایمنی زائی درمان و پیشگیری آلودگیها

ناشی از سستودها در :

۱ - نشخوارکنندگان

۲ - تک سمی ها

۳ - طیور

۴ - گوشتخواران

ب - ترماتودهای ویژه نه آ

۱- مرفولوژی اندامها ، انتقال دهنده های جریان های عصبی  
ترشحات عصبی - سیر تکاملی جنسی و غیر جنسی - تغذیه - نقش نگومنت  
در تغذیه - متابولیسم - حرکت پذیرنده های حسی - پذیرنده های  
شیمیائی - واکنش نسبت به قوه ثقل - طبقه بندی .

۲ - بیماریزائی اپید میولوژی ، تشخیص ، ایمنی زائی ، درمان و پیشگیری

آلودگی های ناشی از ترماتودها :



۱ - نشخوارکنندگان

۲ - طيور

۳ - تك سمی ها

۴ - گوشتخواران

ج - ترماتودهای مونوزه نه آ

۱ - مرفولوژی ، بیولوژی ، طبقه بندی ، ترماتودهای مونوزه نه ای مهم

در ماهیان ایران

ژیروداکتیلوس ، داکتیلوزیروس ، دیپلوزون ، دیکلیوتریوم و . . .



انگل شناسی و بیماریهای انگلی ۳ (تك ياخته ۱۵)

۱۵۵۴۳۱-۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : فارماکولوژی (۱)، ایمنی شناسی و آسیب شناسی عمومی

هدف : شناخت مرفولوژی و بیولوژی تك ياخته های بیماریزاد رام و طیور.

شناخت بیماریزائی، اپیدمیولوژی، ایمنی زائی، درمان و پیشگیری  
تك ياخته های بیماریزا .

سرفصل دروس :

۱ - شناخت خصوصیات مرفولوژی اندامك های درون سلولی

۲ - بیولوژی تولید مثل

۳ - مکانیسم تغذیه و تنفس

۴ - طبقه بندی تك ياخته های انگلی رام و طیور

۵ - شناسائی تازکداران خونی و بیماریهای ناشی از آن

۶ - شناسائی تازکداران لوله گوارشی و مجاری تناسلی و بیماریهای ناشی

از آن

۷ - آسیب های انگلی و بیماریهای ناشی از آن

۸ - کوکسیدریاهای انگلی " " "

۹ - پلاسمودیوم های طیور " " "

۱۰ - سبابزیاهای رام " " "

۱۱ - تیلریاهای رام " " "



انگل شناسی و بیماریهای انگلی (بند پایان)

تعداد واحد : ۲      ۴-۱۵۵۴۳۱

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : فارماکولوژی (۱) ، ایمنی شناسی و آسیب شناسی عمومی

هدف : ۱- شناخت مرفولوژی و بیولوژی بند پایان انگلی در دام و طیور

۲- شناخت بیماریزائی، اپیدمیولوژی، ایمنی زائی، درمان و پیشگیری  
بند پایان انگلی

سرفصل دروس :

۱- تعریف و طبقه بندی بند پایان انگلی

۲- شناسائی جرب ها و بیماریهای ناشی از آنها

۳- شناسائی کنه ها و بیماریهای ناشی از آنها

۴- شناسائی مگس ها و پشه های گزنده و بیماریهای ناشی از آن

۵- شناسائی مگس های غیر گزنده و بیماریهای ناشی از آنها

۶- شناسائی شپش ها و بیماریهای ناشی از آنها

۷- شناسائی کک ها و بیماریهای ناشی از آنها

۸- بیماریهای منتقله از بند پایان به حیوانات و انسان



## قارچ شناسی و بیماریهای قارچی

۱۵۵۴۳۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری- عملی

پیشنیاز: فارماکولوژی (۱)، ایمنی شناسی و آسیب شناسی عمومی

هدف: شناخت قارچهای مهم از نظر بیولوژی طبقه بندی و مرفولوژی و بیماریهای ناشی از آنها.

سرفصل دروس:

( توضیح اینکه مطالب نظری و عملی توسط استاد مربوطه بطور

توأم تدریس می شود )

مقدمه - تجزیه ترکیبات آلی و فساد مواد غذایی - استفادده خوراکی و شیمیائی

از قارچها .

بیولوژی قارچها: فیزیولوژی، تغذیه و تنفس در حده نیا جهت بهره گیری در روشهای

کشت - تولید مثل جنسی - تولید مثل غیر جنسی.

مرفولوژی قارچها و اساس طبقه بندی - تعاریفی از دوشکلی - پلئومورفیسم - طبقه

بندی بر اساس کتاب Buxton بطور فشرده .

ساختمان و بیولوژی قارچهای ساپروفیت

پنیسیلیوم - اسپرژیلوس - اسکوپولاریسیس - کلامیدوسپورییدیوم - فوزاریوم -

موکور رایزوپوس - کورولاریا - هلمینتوسپورییدیوم - استرپتوما سیس -

رودوتورولا .

ساختمان و بیولوژی درما توفیتها:

طبقه بندی و مرفولوژی:

کرتینوما سیس - میکروسپوروم - تریکوفیتون

ساختمان و بیولوژی قارچهای دوشکلی:



اسپروتریکوزیوم - هیستوبلاموزیس - کریکسیدیوئیدز - مخمرها و شبه مخمرها

ساختمان و بیولوژی قارچها یکا ذب :

نوکار دیا - اکتینوما بیس - درما توفیلوزیس

اهمیت قارچها بر حسب نقش قارچها در ایجا دبیما ریها - مسومیت

و آلرژی ناشی از قارچها - اپیدمیولوژی، بیما ریزا شی و درمان بیما ریها ی قارچی .

الف - درما توما یکوزیس : کچلیها ی تریکوفیتونی و میکروسپوری .

ب - بیما ریهای حاصل از مخمرها و شبه مخمرها و کپکها :

کاندیدیا زیس - کرینو کولوزیس - سقط جنین قارچی - تورم پستان قارچی

فیکوما یکوزیس و اسپرژیلوزیس .

ج - بیما ریهای حاصل از قارچهای دژشکلی :

اسپروتریکوزیس - هیستوبلاموزیس - کریکسیدیوئیدما یکوزیس

د - بیما ریهای حاصل از قارچهای یکا ذب :

آکتینومیکوزیس - نوکار دیوزیس - درما توفیلوزیس





ویروس شناسی و بیماریهای ویروسی

۱۵۵۴۳۳

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : باکتری شناسی عمومی ، ایمنی شناسی و آسیب شناسی عمومی و فارماکو

هدف : شناخت عوامل ویروسی بیماریزا (۱)

سرفصل دروس :

نظری ۳ واحد

مشخصات ویروسها - ساختمان ویروسها - ساختمان اسید نوکلئیک و پوشش پروتئینی و لیپیدی ویروسها - تقسیم بندی ویروسهای حیوانی - کشت ویروسها و ارزشیابی کمی ویروسهای حیوانی - تبادل ویروسها و سلولها - روشهای در مورد شناسایی ویروسها - تقسیم و ازدیاد ویروسها - اینترفرون و اثر آن بر روی ویروسها - اثر پاتوژنی و بیماری زایی ویروسها - اساس ایضیت برضد بیماریهای ویروسی - ویروسهای سرطان زا - عفونت های مخفی ویروسی - عفونتهای مادرزادی ویروسی - بیماریهای ویروسی :

۱ - خانواده پاروویریده و بیماریهای حاصله از آن ( پاروویروس گاو - سگ و گربه پن لوکوپنی و . . . )

۲ - خانواده پاپوآویروید و بیماریهای حاصله از آن ( پاپیلوماتوز گاو ، اسب گوسفند ، بز ، سگ و . . . )

۳ - آدنوویریده و بیماریهای حاصله از آن ( هپاتیت عفونی سگ - آدنوویروسهای گاو ، گوسفند و اسب و طیور و بوقلمون و . . . )

۴ - خانواده پاکس ویروسها " آبله " و بیماریهای حاصله از آن ( آبله گوسفند و بز و گاو و طیور - اسب - شتر - درماتیت ویروسی بز - بیماری لومپی اسکین - پاپولا راستوماتیت گاو - اکتیمای واگیر گوسفند ) .

۵ - خانواده هرپس ویروسها و بیماریهای حاصله از آن ( رینوتراکتیت عفونی و پولوواژینت پوستولی عفونی گاو و . . . هرپس ویروسهای اسب رینوپنومونیسی اسب - داری کازب - هرپس ویروسهای سگ و گربه رینوتراکتیت گربه )

لارنگوتراکثیت طیور - طاعون اردک ( - تب نزله ای بدخیم گاو - آدنوماتوز ریوی  
گوسفند - بیماری مارک طیور )

۶ - خانواده پیکورناویروئید و بیماریهای حاصله از آن ( تب برفکی - رینوویروس  
گاو و اسب - انتروویروسهای گاو - آنسفالمیلیت ها طیور - هپاتیت ویروسی  
بوقلمون - انتروویروسهای اسب ) .

۷ - خانواده رتروویروسها و بیماریهای حاصله از آن ( روتاویروسها - طاعون  
اسب - بیماری زبان آبی - بیماری گامبورو ) .

۸ - خانواده توگاویروسها و بیماریهای حاصله از آن ( اسهال مخاطی ویروسی  
گاو ( BVD - MD ) - بیماری بوردربره ها - تورم سرخرگی اسب - آنسفالیتها  
اسب " شرقی - غربی - ونزوئلای " - آنسفالیت سن لوئیس - ژاپنی  
کالیفرنیا - لوپینگ ایل ) .

۹ - خانواده اورتومیگزوویروسها و بیماریهای حاصله از آن ( انفلوانزای اسب -  
طیور و . . . )

۱۰ - خانواده پارامیکزوویروسها و بیماریهای حاصله از آن ( دیستمبرسگ - طاعون  
گاو - نیوکاسل - پاراآنفلوانزای گاو و . . . )

۱۱ - خانواده رابدوویروسها و بیماریهای حاصله از آنها ( هاری - استوماتیت  
وزیکولی - تب سه روزه )

۱۲ - خانواده رتروویروسها ( لنفوم بدخیم گاو - آنمی عفونی اسب - ویسنا -  
مدی گوسفند ( Visna - Maedi )

۱۳ - خانواده بانیاویروس و بیماریهای حاصله از آن ( تب دره ریفت - بیماری  
گوسفندان نیروبی )

۱۴ - آرنایروسی بیماری کوریومنژیت لنفوسیتی ( LCM )

۱۵ - کوروناویروسها و بیماریهای حاصله از آن ( برونشیت عفونی طیور - اسهال  
گوساله های نوزاد - کوروناویروس سگ - گاستروانتریت کره اسبها و . . . )

۱۶ - بیماری اسکریپی - بیماری برنا - پنومونی واگیردار گوساله های جوان  
ونرال تومورسگ ( Veneral Tumor و . . . )





عملی ( واحد ) :

آشنائی با لوازم آزمایشگاه ویروس شناسی و کاربرد آنها - روش شستشوی  
وسائل ویروس شناسی و آماده کردن آنها - روش نمونه برداری و ارسال آن به  
آزمایشگاه و آماده کردن نمونه برداری تزریق به تخم مرغ یا کشت سلول . کشت  
ویروس در تخم مرغ ( انواع روش از ابتدای کار تا خواندن نتیجه و تفسیر آن )  
شرح کلیه ویروسهائیکه روی پرده کوریوآلانتهیک - حفره آلانتهیک - داخل  
زرده قابل کشت است . کشت داخل حفره آلانتهیک از نمونه ارسالی از کلینیک  
آزمایش خنثی کردن SN و محاسبه LD50 کشت ویروس روی پرده کوریوآلانتهیک  
و داخل کیسه زرده . روش تهیه کشت سلول و شرح انواع کشت سلول ، نگهداری  
و تجدید و تکثیر کشت سلول - شرح ویروسهائیکه در کشت سلول قابل کشت  
است و طرز خواندن آنها - چگونگی ایجاد علائم برای تأیید وجود ویروس .  
تست رسوبی - نمونه های لازم پاتولوژیکی برای مشاهده ضایعات داخل سلولی  
رنگ آمیزی کشت سلول جهت مشخص نمودن C.P.E. و رنگ آمیزی آکریدین اورانژ .  
آزمایش جذب خون و آزمایش ایجاد پلاک .  
باکتریوفاز .  
چگونگی تهیه واکسن های ویروسی و چگونگی محاسبه دوز واکسن در موسسات  
پاستور و رازی .  
روشهای میکروسکوپی در ویروس شناسی ( میکروسکوپ فلورسنت و الکترون ) شرح  
و کاربرد آنها در موسسات پاستور و رازی .



## ایمنی‌شناسی و سرم‌شناسی



۱۵۵۴۳۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: بیوشیمی ۲، فیزیولوژی ۲ و یا کتبی شناسی عمومی

هدف: فراگیری واکنش‌های بدن در مقابل ورود یک جسم خارجی (آنتی‌ژن)

سرفصل دروس:

نظری ۲ واحد

پیدایش ایمنی‌شناسی - ایمنی و مقاومت بدن در برابر عفونت:

دفاع غیر اختصاصی بدن در برابر عفونت و ایمنی طبیعی - انواع ایمنی اکتسابی

ایمونوبیولوژی عمومی: خواص تشریحی دستگاه ایمنی - یاخسته‌ها و اعضاء

و مکانیسم‌های موثر در ایمنی غیر اختصاصی - یاخسته‌ها و اعضاء و مکانیسم‌های موثر

در ایمنی اختصاصی، تکوین دستگاه ایمنی در حیوانات و رابطه بین مادر و فرزند -

ایمنی در حیوانات جوان و رابطه بین توارث و ایمنی -

خواص و انواع پادگن‌ها و قدرت ایمنی‌زایی - انواع پادتن‌ها در حیوانات (IgG)

(IgA, IgM, IgE, IgD) - ساختمان مولکولی پادتن‌ها - بیوسنتز پادتن‌ها

چگونگی ارتباط بین پادگن و پادتن و واکنش‌های ایمنی و آنتی‌بادی و

ایمونوفلئورسانس -

واکنش‌های سرم‌شناسی:

هماگلوتیناسیون و گروه‌های خونی در حیوانات - آگلوتیناسیون -

مختلف - واکنش‌های رسوبی - ایمنونودیفرانسیون و ایمنونوالکتروفورز -

مکمل - آزمایشات انحراف عناصر مکمل - کونگلوتیناسیون - ... - ازدیاد

حساسیت‌های مختلف - ازدیاد حساسیت‌ها و وابسته به IgE - ازدیاد حساسیت‌های

وابسته به IgG - از دیاد حساسیتها و تا خیریه یا ایمنی و وابسته به یا خنثی -  
پدیده های تحمل ایمنی و پیوند بافتها - بیمه ریه های ناشی از واکنش های ایمنی  
(خود ایمنی) - ایمنی در برابر سرطانها - سروتراپی و واکسن های مورد مصرف در  
حیوانات - ایمنی در بیمه ریه های کترباشی - ایمنی در بیمه ریه های ویروسی -  
انگلی و قارچی .

همگی ۱ واحد

تهیه آنتی سرم ها - فاوکولاسیون و تعیین زهر و پادزهر - پرسی پیتا سیون -  
(آزمایشات اسکولسی ایمنی و دیفوزیون ایمنی و الکترو فورز) - آگلوتیناسیون -  
آزمایش کومبس *Coomb's Test* هما تو گلوتیناسیون - انحراف عناصر -  
مکمل - آزمایشات آلرژی - تشخیص چند نمونه سرم های مشکوک - واکنش های  
سرمی حیوانات - واکنش - آزمایشات  $FA, CFT, HI, H_A$  که بهتر است  
عبارتست از تجمع گلبولهای قرمز توسط پادکن، و جلوگیری از بروز آن توسط پادکن  
ثبوت عناصر مکمل پادکن های مربوط به فلورسنت .



## سم شناسی

۱۵۵۴۳۵

تعداد واحد: ۲ (درس اختیاری)

نوع واحد: نظری- عملی

پیشنیاز: بیوشیمی ۲ و فیزیولوژی ۲ و بافت شناسی ۲

هدف: شناخت سموم و اثرات آنها در سلولها و نسوج زنده بمنظور تشخیصی و پیشگیری از عوارض حاصله.

سرفصل دروس:

نظری و عملی ۲ واحد

سم شناسی چیست - نمونه برداری برای آزمایشهای سمی - عوامل موثر در عمل سم آرسنیک - سرب - مس - سلنیوم - فلور - اسید بنزوئیک - نیترا تها - و نیتريت ها - سموم فرار (سیانورها) - داروهای مسکن و خواب آور و آرام کننده - کلرال هیدراته - آلكالوئیدها - گیاهان سمی (خانواده سیب زمینی) تریاک و مشتقات آن - سرخس - آلاله - منداب و کلم پیچ - شوکران - دوپین - استریکنین (محرکهای نخاع) - سموم دفع آفات کلره - سموم دفع آفات فسفره - جونده کشها - گلوکوزیدها .





## فارما کولوژی ( ۱ )

۱۵۵۴۴۰ - ۱

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : بیوشیمی آ و فیزیولوژی ۲

هدف : فراگیری مکا نیسم تا شیردازها روی دستگامهای مختلف بدن.

سرفصل دروس :

نظری ۲ واحد

تعاریف و کلیات فارما کولوژی - مقررات و جداول داروئی - منشأ داروها، اشکال داروئی، روش استعمال داروها - عبور دارو از غشاء بیولوژیکی جذب، انتشار، متابولیسم و دفع دارو - اصول فعالیت و مکا نیسم اثر داروها - عوامل تغییر دهنده اثر دارو - طرق استعمال مراحل کلینیکی و مکا نیسم عملی داروهای بیهوش کننده - داروهای بیهوش کننده استنشاقی - داروهای بیهوش کننده تزریقی - داروهای خواب آور، مسکن، ضد تشنج و شل کننده مرکزی عضلات - داروهای ضد درد مخدر و متضادهای آنها - داروهای ضد درد و تب داروها و آرام بخش داروهای محرک سیستم اعصاب مرکزی - داروهای بیخس کننده موضعی - داروهای آدرنرژیک - داروهای آنتی آدرنرژیک - داروهای کولینرژیک - داروهای آنتی کولینرژیک - داروهای فالیج مقده ای و شل کننده عضلات مخطط - هیستامین و ضد هیستامین - سروتونین - کینین - پروستا گلاندین ها - داروهای انعقادی و ضد انعقادی - داروهای مقوی قلب - داروهای ضد آریتمی قلبی - داروهای گوارشی (محافظ، قابض، جذب، ضد نفخ و ضد اسید) - داروهای قی آور و ضد قی - مسهل ها - داروهای خلط آور و ضعف سرفه - داروهای مدر، آنتی رت ها ،

الکترولیت و سرم تراپی .

عملی واحد :

بییهوشی عمومی با داروهای استنشاقی - بییهوشی وریدی - تجربیات کلینیکی  
تئوری میراورتون - تشنج آورهای مغزی و نخاعی - داروهای ضد تشنج - اختلاف  
بیولوژیک - اثر ضد سمی کبک - اثرات مرفین در موش کوچک و گربه - تفاو مرفین  
و نالورفین در خرگوش - داروهای بیخس کننده موضعی - داروهای موثر روی -  
سیستم عصبی خودکار - داروهای موثر روی عضلات مخطط - داروهای موثر روی عضلات  
مافروده - داروهای مدر - داروهای مسهل - فارماکوگنوزی.



فارماکولوژی (۲)

۱۵۵۴۴۰-۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: فارماکولوژی (۱)

هدف: فراگیری اثرات داروها و کاربرد آنها در معالجه بیماریها می.

سرفصل دروس:

کمخونیها و داروهای متداول در درمان آنها - داروهای مقوی قلبی -  
داروهای ضد آریتمی قلبی - داروهای گوارشی (محافظ، قابض، جاذب، ضد نفخ و  
ضد اسید) - داروهای قوی و رو ضد قوی - مسهل ها - داروهای خلط آور و ضعف سرفه -  
داروهای مدر سولفا میدها - کلیات آنتی بیوتیک ها - انواع مهم آنتی بیوتیکها  
داروهای ضد عفونی (۱) - داروهای ضد عفونی (۲) - داروهای ضد شما نمود (۱) - داروهای  
ضد شما نمود (۲) - داروهای ضد فیلاریوز، دیستوما تروز و انگلهای زیریوی - داروهای  
ضد کوکسیدیوز و ضد تریپا تروز و میاز - داروهای موثر بر روی تعادل الکترولیتها و  
مایعات بدن - هورمونهای موثر در تولید مثل دامها - داروهای موثر بر روی متابولیسم  
(گلیکوکورتیکوئیدها) - داروهای موثر بر روی متابولیسم (تیروئید، پاراتیروئید  
انسولین، گلوکاگون) - ویتامین ها و املاح معدنی - داروهای حشره کش و موش کش.





ماهی شناسی عمومی

۱۵۵۲۴۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: جانورشناسی عمومی

هدف: شناخت ماهیان بمنظور حل مشکلات مربوط به پرورش ماهی،

بیماریها و صنایع ماهی.

سرفصل دروس:

نظری ۱ واحد

مقدمه - مهره داران اولیه - سر مهره داران؛ ساختمان ظاهری - ساختمان اندامها و دستگاها به اختصار - نیمه مهره داران؛ صفات عمومی - ساختمان اندامها و دستگاها به اختصار - اهمیت ماهی شناسی - تاریخچه ماهی شناسی - اشکال بدن ماهیان باله های ماهی - حرکت در ماهیان، پوست، فلس ها، اندامهای نورانی - اسکلت، ستون مهره ها، ضمائم حرکتی، کمربند شانه ای و لگنی - جمجمه در دهان گردان، ماهیهای غضروفی و ماهیهای استخوانی - عضلات سر تنه، باله ها، عضلات کشوری در ماهیان - دستگاها، عصبی، مغز و نخاع - دستگاها، گوارش، دهان و دندانها، مری، معده و روده ها - کلیه ها، قلب و دستگاها گردش خون، خون و لنف - اندام تنفسی، کیسه شنا - اندامهای تناسلی، تولید مثل - اثرات محیط خارج بر ماهیان، اثرات متقابل ما بین ماهیان و سایر موجودات زنده، بزرگدیگر - میجابرت، انتشار جغرافیایی ماهیان - رده بندی ماهیان دهان گردان، رده بندی به اختصار - ماهیهای غضروفی، صفات عمومی - رده بندی به اختصار - ماهیهای استخوانی - صفات عمومی تیره های مهم از دریای خزر، خلیج فارس، و آبهای داخلی ایران؛ مارماهیان دهان گرد - کوسه ماهیان - سپرماهیان -



تاسر ماهیان - مارماهیان خطرناک خلیج فارس - مارماهیان خاردار - شگ  
 ماهیان - آزاد ماهیان - اردک ماهیان - کاریچون ماهیان - کپور ماهیان - سگ  
 ماهیان جویباری - اسبله ماهیان شمال و جنوب - گوماهیان - قورباغه ماهیان  
 سوزن ماهیان - کپوردندان داران - گاموزیا ماهیان - نی واسبک ماهیان -  
 زمین کن ماهیان - هامور ماهیان - سوف ماهیان - سرخوماهیان - کفال  
 ماهیان - ماهیان تن - حلوا سفید ماهیان - کفشک ماهیان .  
 عملی و اخلاقی  
 مقایسه بدن ماهیان، باله ها با یکدیگر و ترسیم اشکال آنها - روش جدا  
 نمودن فلس در ماهیان، تعیین سن از روی فلس، مقایسه انواع فلسها با یکدیگر  
 تشریح دستگاه گوارش در ماهیهای غضروفی و استخوانی (کوسه، کپور) - تشریح  
 اسکلت مهره ها، ضامن حرکتی، کمر بندشانه ای ولگنی - تشریح دستگاه عصبی،  
 مغز و نخاع در ماهیهای غضروفی و استخوانی - روش بیرون آوردن اتولیت  
 (سنگ ریزه شنوائی) در ماهیان خلیج فارس (راستگو، شوریده، سنگسر) و  
 مقایسه آنها با یکدیگر و تعیین سن - تشریح اندام تنفسی - تشریح قلب و  
 دستگاه گردش خون - تشریح اندامهای تناسلی - بکارگیری روشهای معمول در  
 شناسائی ماهیان غضروفی، استخوانی (کوسه، ماهی کپور)، طرز بیرون آوردن دندان  
 های حلقی در کپور - ماهیان و مقایسه آنها با یکدیگر .  
 مشاهده انواعی از تیره های مهم ماهیان دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و  
 آبهای داخلی ایران .



جنین شناسی

۱۵۵۴۴۲

تعداد واحد : ۱

شروع واحد : نظری

پیشنیاز : کالبد شناسی پایه

هدف : آشنایی با علم جنین شناسی به منظور فهم بهتر درس کالبد شناسی

سرفصل دروس :

مقدمه و تعریف علم رویان شناسی - اسپرما توژنز - اووژنز - لقاح -  
زیگوت - مرولابلاستولا - جایگزینی - تشکیل لایه های جنینی - تشکیل مغزا و لایه -  
قلب اولیه ، لوله گوارشی اولیه - تشکیل حفرات اولیه جنین - مراحل رشد  
داخل رحمی دستگامهای مهم بدن - طرز تشکیل جفت - تشریح لایه های بیضه -  
ساختمان بند ناف - مقایسه جفت در حیوانات اهلی - گردش خون قبل از تولد  
تولد - جریان خون بعد از تولد - اندازه گیریهای جنین - ترا تونوژی .



## اصول انتخاب و تلقیح مصنوعی دام

۱۰۰۴۴۳

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : مامائی دامپزشکی

هدف : آشنائی با اصول تلقیح مصنوعی دام

سرفصل دروس :

مزایا و مضار تلقیح مصنوعی - روشهای تهیه مواد رقیق کننده اسپرم و طرز نگهداری آنها برای مدت طولانی - تکنیک تلقیح مصنوعی - جمع آوری اسپرم - ساختمان مهبل مصنوعی دستگاه تلقیح مصنوعی - اخذ اسپرم - طرز تهیه مانکن ماده گاو .

آزمایش اسپرم : وزن مخصوص اسپرم - فشار اسمزی - ویسکوزیته - تعیین غلظت با روشهای مختلف ( بوسیله ماسیتر - فوتوکلریمتر - سانتیفریوژ ) - سدیمانتاسیون اسپرم - تعیین درصد اسپرماتوزوئیدهای مرده - حرکت اسپرماتوزوئید در اسپرم - مورفولوژی اسپرم - اشکال اسپرماتوزوئیدها - صفات شیمیائی اسپرم : ترکیبات اسپرم - pH اسپرم - تعیین ارزش حقیقی اسپرم میکروبیهای محتوی اسپرم - رقیق کردن اسپرم - شرایط رقیق کننده ها - میزان رقیق کردن - نگاهداری اسپرم - بسته بندی اسپرم منجمد شده - تلقیح اسپرم - محل مناسب قرار دادن اسپرم - روش تلقیح اسپرم .



## بهداشت و پرورش دام

۱-۱۵۵۴۴۴

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : فیزیولوژی ۲ و کالبدشناسی ۲

هدف : آشنائی با اصول بهداشت، پرورش و مدیریت مزارع دامهای اهلی .

سرفصل دروس :

الف - نظری ۳ واحد

— اهمیت پرورش گاو در ایران و سایر کشورهای جهان

— اهمیت اقتصادی پرورش گاو شیری

— مشخصات طبیعی دام سالم

— اثرات محیط بر روی دام

— برنامه ریزی در مزارع پرورش گاو

— نقش مدیریت در پرورش گاو شیری و چگونگی اجرای طرح

— مشخصات یک موسسه پرورش با مدیریت بسیار عالی

— کنترل تولید مثل از نظر پرورش گاو شیری

— تولید شیر و شیردوشی

— مشخصات جایگاه گاو شیری

— پرورش گوساله شیرخوار

— پرورش تلیسه

— مراقبت های ویژه در پرورش گاو شیری

— بهداشت و نظافت جایگاه دام

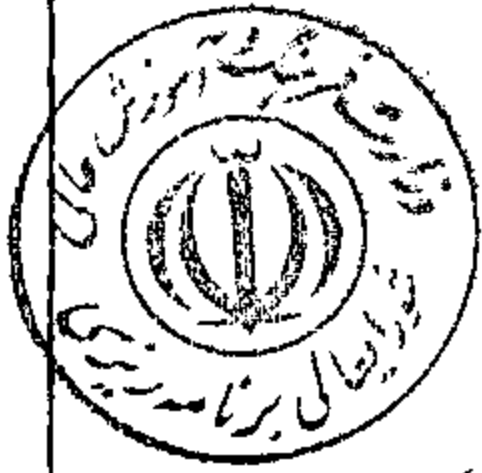
— بهداشت و نظافت انفرادی دام

— بهداشت و نظافت وسائل و لوازم

— بهداشت شیردوشی

— اصول قرنطینه





— عفونت و روشهای مبارزه با آن

— مواد گند زدا و آنتی سپتیک

— اقدامات بهداشتی جهت جلوگیری از انتشار بیماریها

— اهمیت پرورش گاو گوشتی در ایران و جهان — مشخصات گاو گوشتی

(شناسائی و قضاوت)

— چگونگی رشد در گاو و گوساله گوشتی — پرورش گوساله گوشتی شیر خوار

— مراقبت های ویژه در پرورش گاو گوشتی

شناخت پرورش گوسفند و اهمیت آن — اهمیت استفاده از مراتع در پرورش گوسفند

شناسائی و قضاوت گوسفند — اصول طبقه بندی و شناسائی نژادهای گوسفند

جایگاه و تجهیزات لازم برای پرورش گوسفند — تولید مثل و روشهای جفت گیری در

گوسفند — روشهای پرورش گوسفند و پرواربندی — فرآورده های خوراکی و غیر

خوراکی گوسفند ( گوشت — شیر — پشم — لانولین — دنبه — پوست — روده —

کود ) — پرورش گوسفند در ایران — نژادهای معروف بز — روشهای اختصاصی

پرورش بز — تولیدات عمده بز — بهداشت و نظافت جایگاه گوسفند — بهداشت و

نظافت انفرادی دام — حمام ضد انگل های خارجی گوسفند — انواع حمامهای

دارویی — مقررات بهداشتی در مورد برخی از بیماریهای دام — ضد عفونی

جایگاه — آیش و بهداشت مرتع — نحوه معدوم کردن لاشه دام آلوده .

ب — عملی ( واحد

شناسائی و قضاوت گاو — شناسائی نژادهای گاو شیری و گوشتی — شناسائی

جایگاه گاو، عملیات بهداشتی در واحدهای گاوداری — عملیات علامت گذاری و —

تهیه اوراق پیشینه در گاو، عملیات رکورد گیری در گاو — عملیات به گزینی در گاو

طریق مختلف شیردوشی و رعایت نکات بهداشتی در گاوداریهای صنعتی و سنتی

و تقلیدی — شناسائی و قضاوت گوسفند و بز — شناسائی نژادهای گوسفند و بز

شناسائی جایگاه گوسفند و بز — عملیات بهداشتی در واحدهای گوسفند داری

عملیات پشم چینی — عملیات علامت گذاری و تهیه اوراق پیشینه در گوسفند

عملیات به‌گزینی در گوسفند - طارِق مختلف شیردوشی و رعایت نکات بهداشتی  
سمینار پیرامون سایر دامهای اهلی (اسب و ...)





## بهداشت و پرورش طیور

۵۵۴۴۴-۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : فیزیولوژی ۲ و کالبد شناسی ۲

هدف : فراگیری اصول پرورش ، مدیریت تولید و بهداشت طیور

سرفصل دروس

نظری ۲ واحد

مقدمه - اهمیت پرورش طیور در ایران - طبقه بندی سیستماتیک مرغ و اصول طبقه بندی نژادی - نژادهای مرغ در دنیا و ایران - بیولوژی و اندام شناسی طیور - اصول جوجه کشی طبیعی و مصنوعی - جنین شناسی طیور - جنین های غیر عادی و علل کاهش هج - اصول بهداشت در هچری - روشهای نگاهداری برای تولید گوشت مرغ - روشهای نگاهداری برای تولید تخم مرغ - روشهای نگاهداری مرغهای مادر گوشتی و تخمگذار - روشهای ارزیابی تولید - اصول علمی و عملی جایگاه طیور - اصول بهداشت و پاکسازی آشیانه - بهداشت آب و بهداشت هوای آشیانه - اصول قرنطینه و پیشگیری از بیماریهای طیور - اقتصاد و برنامه ریزی در تولیدات طیور .

عملی ۱ واحد

عملیات جوجه کشی - عملیات در کارخانجات جوجه کشی - آشنائی با لوازم و تجهیزات مخصوص نگاهداری جوجه های گوشتی - آشنائی با لوازم و تجهیزات مخصوص نگاهداری مرغهای تخمگذار - عملیات بهداشتی و ضد عفونی آشیانه - عملیات پیشگیری و واکسیناسیون طیور - عملیات در یک مزرعه تولید گوشت مرغ - عملیات در یک مزرعه تولید تخم مرغ - عملیات در یک مزرعه مرغ مادر - عملیات تهیه غذای طیور - عملیات در یک کارخانه تولید خوراک طیور - عملیات مارکتینگ فرآورده های طیور .



## تکثیر و پرورش ماهی

۳-۱۵۵۴۴۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری-عملی

پیشنیاز : ماهی شناسی عمومی

هدف : آشنایی با شیوه های افزایش ذخایر ماهیان آبهای داخلی و تکثیر در

استخرهای مصنوعی.

سرفصل دروس :

نظری ۱ واحد

مقدمه- کلیات مربوط به تکثیر و پرورش ماهی: درجهان، در ایران

اهمیت ماهی و منابع آن:

علل کمبود نسل ماهیان: آلودگیها، فاضلابها، سد و پل، صید بی رویه،  
تغییرات آب و هوا، راههای مسیران کمبود نسل ماهیان: محدود نمودن میسد،  
بومی کردن ماهیان، اصلاح مناطق زیست و تخم ریزی ماهیان، تولید و تکثیر مصنوعی  
ماهیان.

تاریخچه تکثیر و پرورش ماهی: محاسن اساسی پرورش ماهی از نظر بیولوژیکی،  
اهمیت اقتصادی پرورش و تولید ماهی، وضعیت پرورش ماهی در ایران - امکانات  
پرورش ماهی در ایران

تقسیم بندی تکثیر و پرورش ماهی: ۱- پرورش ماهیان سردآبی و گونه های معروف آن  
۲- پرورش ماهیان گرمآبی و گونه های معروف آن. نمونه پرورش ماهیان گرم  
آبی، روشهای پرورش ماهی کپور.

۳- پرورش ماهیان آب شور و نیمه شور یا شنا سازی و طبقه بندی آبهای شور مزه، گونه  
های اصلی ماهیان پرورشی در آب شور و نیمه شور، اختصامات و اهمیت آنها.





روشها و هدفهای تکثیر و پرورش ماهی:

۱- پرورش یک گونه ماهی یا منوکالچر

۲- پرورش قوام یا پلی کالچر

۳- پرورش تک جنسی یا منوسکس کالچر

زیست شناسی و اکولوژی ماهیان پرورشی:

۱- تولید مثل ماهیان، دوجنس، هرما فرودیت، بکرزاشی.

۲- مواد تناسلی، اسپرم ماهیان و اشکال آنها، ساختمان اسپرماتوزوئید

حجم اسپرم، اندازه و فعالیت اسپرم.

تخم و اشکال آن در ماهیان، ساختمان اوول، هم آوری

۳- بلوغ جنسی، تشخیص نر و ماده ماهیان

طرز تولید مثل و مهاجرت در ماهیان، ماهیان تخم گذار، لانه سازها، ماهیان زنده

زا، اشکال لیبولوژیکی مهاجرت، مهاجرت ماهی آزاد، ماهی سفید، تماس ماهیان.

تغذیه ماهیان: تغذیه طبیعی، تغذیه مصنوعی، تقسیم بندی ماهیان در کارگاههای

پرورش.

طرز تهیه غذا برای ماهیان، فرمولهای غذایی، جیره نویسی.

انتخاب و آماده کردن ماهی برای تکثیر مصنوعی: شناخت ارگونها، طرز تهیه

هیپوفیز، نگهداری و تزریق هیپوفیز، پیش رسی جنسی بوسیله هورمونهای سنتتیک

( Synthetic )

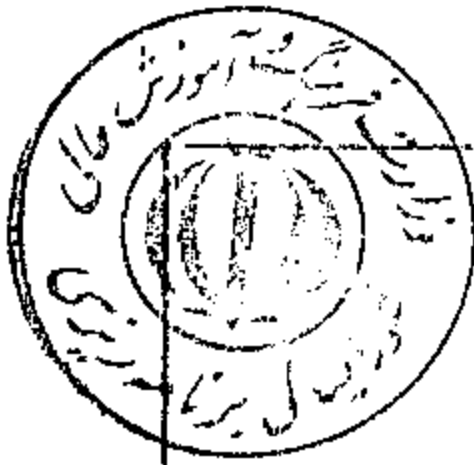
روشهای تکثیر مصنوعی در ماهی: روشهای اسپرم گیری از تخم گیری در ماهی

عملیات و اقدامات قبل از تکثیر مصنوعی.

روشهای بییهوشی در ماهی، داروئی، مکانیکی

خونگیری و آماده ساختن ماهی برای تکثیر مصنوعی

طرز لقاح در ماهی، لقاح مصنوعی، روش مرطوب



روش خشک، روش نیمه مرطوب، اشکالات بعد از لقاح مصنوعی.

انکوباسیون: تعریف، روشهای انکوباسیون، انواع انکوباتورها، شرایط انکوباسیون، مراقبت‌های لازم در انکوباسیون، پیشگیری و مبارزه با قارچ زدگی تخم‌ها.

روش‌های پرورش ماهی: طرز پرورش لارو، طرز پرورش فینگرلینگ (ماهیسان انگشت قد) استخرهای پرورش ماهی، حوضچه‌های پرورش ماهی، سیستم متراکم پرورش ماهی، استخرهای زمستانه پرورش ماهی در آب بندها و دریاچه‌ها - پرورش ماهی در جعبه‌های شناور، طرز پرورش ماهیان زینتی.

طرح‌ها و بیوتکنیک پرورش ماهی: طرز تهیه طرح‌های پرورش ماهی، پیش‌بینی و برآورد ظرفیت پرورش ماهی، طرز تهیه بیوتکنیک پرورش ماهی، شیت‌مراحتل بیوتکنیک ماهی در جداول و دفترچه‌های مخصوص کارگاه‌های پرورش ماهی.

مدیریت و رعایت نکات بهداشتی پرورش ماهی: تامین متخصصان از نظر تعداد و پرسنل، مراقبت‌های بهداشتی، آب و خاک، قرنطینه و بهداشت ماهی، جلوگیری از بیماری‌های ماهی، دشمنان طبیعی ماهی و طرق مبارزه با آنها - پرورش غذاهای زنده برای ماهیان شامل: پرورش کرم‌سفيد - پرورش رانهینه - پرورش لارو و میوز نوآمیده - پرورش آریمتا سا لینا - پرورش غذاها یا نورویوگیا هی تک سلولی.

#### عملی ۱ واحد

طرز تشخیص عملی ماهیان نر و ماده و هلائم آن - طرز تشخیص تخم و اسپرم رسیده در ماهیان - تعیین استعداد هم‌آوری ماهیان در آزمایشگاه - طرز تعیین درم‌لقاح - طرز تخم‌گیری و اسپرم‌گیری در ماهی - روشهای عملی بیهوشی و خون‌گیری در ماهیان پرورشی - طرز خارج کردن هیپوفیز از مغز ماهی نگهداری و ذخیره آن - روشهای عملی لقاح مصنوعی - طرز گرفتن چسبندگی در تخم‌های بده روشهای شیدیا هی

فیزیکی - شناسائی انکوباتورها و طرز کار با آنها - طرز تعیین عوامل مهم  
شیمیائی در آب - بررسی روشهای تغذیه و رشد ماهی در آمازشگاه - نوشتن طرح  
و پروژه های پرورش ماهی - تهیه بیوتکنیک تکثیر و پرورش ماهی، چسبندگی و  
شستوی تخم.



## پرورش و بیماریهای زنبور عسل

۱۵۵۴۴ -

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با پرورش زنبور عسل و بیماریهای آن

هدف : آشنایی با پرورش زنبور عسل و بیماریهای آن

سر فصل دروس :

نظری ۱ واحد



مقدمه - تاریخچه زنبورداری در جهان و ایران - زیست شناسی زنبوران  
عسل (زنبورها و تشکیل دهندگان یک کندو - ملکه - کارگر - نر - تقسیم کار و تولید  
مثل - اندازه و شکل سلولهای موجودات ماده در کندو) - گونه ها و نژادهای مهم  
زنبور عسل - مواد مورد نیاز زنبوران عسل : شهد گل ، دانه گرده ، آب - بره موم  
و سایر مواد مورد نیاز زنبورداری : کندو ، موم یا فته ، اهرم ، کار شک و برس ، ظرف  
غذا ، دودی ، تور ، دستکش ، موم روز ، صفحه جدا کننده ملکه ، دستگانه استخراج عسل و  
غیره - فرآورده های یک کندو : عسل نحوه بوجود آمدن عسل ، موم ، دانه گرده ،  
سم زنبور عسل ، ژله سلطنتی ، بچه - مراقبت از کندو : نگهداری کندو در فصل  
مختلف سال ، تغذیه زنبوران عسل بچه دادن ، جلوگیری از بچه دادن - حمل و نقل  
کندو ، تولید و تعویض ملکه ادغام کندو ها - تضعیف - آفات و بیماریهای مهم  
زنبور عسل - گرده افشانی توسط زنبوران عسل و مختصری درباره سمپاشیهای  
بیرویه در فصل گل و گرده افشانی .

عملی ۱ واحد

بازدید از یک کندو (کندوی شیشه ای) شناسایی ملکه - کارگر - نر - شناسایی

سلولهای کارگر - نر - سلولهای بازویسته و اجزاء متشکله یک کندو .

مطالعه - رفتار و عادات زنبور عسل :

آزمایش ترجیح دادن مواد قندی با غلظت بیشتر (که این آزمایش در امر کرده

افشانی و رقابت بین گلها و علفهای هرز اهمیت زیادی دارد )

آزمایش نحوه تمیز کردن داخل کند و توسط زنبوران کارگر

آزمایش رقص زنبوران عسل و تغییر کردن رقص با تغییر دادن فاصله مواد غذایی

از کند و آزمایش ، ترجیح دادن بعضی از رنگها و اهمیت رنگ آمیزی کند و .

درست کردن قاب - ادغام کند و غذای ضعیف - عسل گیری - نحوه خوراندن مواد

غذایی و دارو .

توجه :

شکل مناسبی خارجی بدن زنبوران عسل شامل قطعات دهانی - فدر مولد

موم - نیش و مخدع آن و دستگا ههای داخلی مانند دستگاه گوارشی را بهتر است

توسط فیلم ، اسلاید و همچنین اسلایدهای تعبیه شده میکروسکپی در آزمایشگاه نشان

داده شود .



## اصول اصلاح نژاد دام

تعداد واحد : ۲

۱۰۰۴۴۶

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ژنتیک حیوانی و بهداشت و پرورش دام

هدف : آشنائی با اصول اصلاح نژاد دام

سرفصل دروس :

نظری به دامپروری صنعتی - نقش های کروموزومی و ژنهای کشنده موجودات در حیوانات مزرعه - طرز مبارزه با ژنهای کشنده - ژنتیک جمعیت - تظاهرات فتوتیپی ژنها - تغییرات صفات اقتصادی در حیوانات مزرعه - صفات کمی - وراثت پذیری اصول انتخاب روشهای مختلف اصلاح دام - اثر هم خونی و خویشاوندی در صفات اقتصادی - آمیخته گری .



## اصول جراحی و هوشبری

۱۵۵۴۴۷

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : فیزیولوژی ۲ و کالبدشناسی ۲ و فارماکولوژی ۲

هدف : آشنایی با اصول جراحی و هوشبری جهت آمادگی انجام عملیات جراحی

دردهای بزرگ و کوچک .

سرفصل دروس :

آشنایی با وسایل جراحی - ضد عفونی و استرونی در اعمال جراحی - خون ریزی و طرق مختلف خون بندی - انتقال خون - انتقال پلاسما - شوک در جراحی - تزریقات روشهای مختلف مقید کردن - اقدامات قبل از عمل - موارد بعد از عمل - تنظیم تعادل مایعات و الکترولیتها در جراحی - برشهای جراحی - بخیه و بخیه کردن - بزل یا پونکسیون - انواع بیحسی های موضعی - داروهای بیحسی موضعی - داروهای آرام کننده و آرام بخش در نشخوارکنندگان - بیهوشی عمومی - اختلالات دستگاه گردش خون و تنفس در بیهوشی عمومی



اصول کالبدگشا شی و نمونه برداری

۱۵۵۴۴۸

تعداد دواحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آسیب شناسی اختصاصی

هدف : فراگیری روشها و تشخیص بعد از مرگ در بیماران ریوی و اید ای -

سرفصل دروس :

- مقدمه - تکنیک کالبدگشا شی در دما میا یا قلبی - روشهای نمونه برداری -
- تهیه گزارش و ارسال نمونه ها به آزمایشگاه - پروژکسیون اسلایدها ی جراحات
- ماکروسکوپیک بیماران ریوی مختلف ، تفسیر و تعبیر جراحات .





## امول معاينه دام

۱۵۵۴۴۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی - نظری

پیشنیاز: فیزیولوژی ۲ و کالبدشناسی ۲

هدف: آشنائی با نحوه معاينه باليني در حیوانات مختلف (بزرگ و کوچک)

روشهای تجویز و تزریق دارو-

سرفصل دروس:

توجه کلیه کالبدشناسی و آشنائی با تجهیزات و وسایل در مانگا می و بیمه رستسان  
دام پزشکی - مقید کردن دام جهت انجام معاینات بالینی در سری حیوانات اهلی  
(گا و گوسفند و بز، اسب، شتر، سگ و گربه) و پرندگان و حیوانات آزمایشگاهی -  
روش بدست آوردن سابقه بیماری - اطلاعات مربوط به بیمه - معاينه بیمه ر و  
روشهای متفاوت آن - مشاهده نواحی مختلف - طریقه معاينه از نزدیک - روشهای  
معاينه نواحی مختلف بدن - خونگیری از دامها به منظور آزمایش - معاينه اختصاصی  
دستگاه تنفس - صداها تنفسی (طبیعی و غیر طبیعی) - بازرسی قطعه مدری، دقت  
کردن - گوش دادن - لوله گذاری در نای به منظورهای مختلف - معاينه راههای اولیه  
دستگاه گوارش - نحوه لوله گذاری در مری به منظور خوراندن دارو - معاينه  
معدیه با تعدادها در حیوانات - معاينه روده های کوچک و بزرگ و مکتوم - معاينه  
اختصاصی دستگاه گوارش از طریق رکتوم - خوراندن دارو و تزریقات از راههای  
مختلف - روش معاينه قلب و هروق و دستگاه ادراری تناسلی و اندامهای حرکتی -  
سوند ادراری ادرار (نروماده)



زبان تخصصی ( ۱ )

۱۵۵۴۶۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : زبان خارجه (۲)

سرفصل دروس ( ۲۴ ساعت )

دانشجویانیکه آزمون مرحله دوم را با موفقیت گذرانده ، یا انگلیسی مرحله دوم را - پشت سر گذاشته باشند ، میتوانند در انگلیسی مرحله سوم ثبت نام کنند . طبیعی است آنانکه از انگلیسی مرحله دوم معاف شده‌اند میتوانند در امتحان قوه مرحله سوم شرکت کنند . در صورت قبولی از گذراندن مرحله سوم نیز معاف خواهند شد . در این مرحله هریند از گروههای مرحله دوم به گروههای کوچک ترو تخصصی تر تقسیم میشوند . و متون مناسب به آنان تدریس میشود .

زبان تخصصی ( ۲ )

۱۵۵۴۶۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری ( درس اختیاری )

پیشنیاز : زبان تخصصی ( ۱ )

سرفصل دروس ( ۲۴ ساعت ) :

متون انتخابی از دروس اختصاصی پس از گذراندن ترو تخصصی مرحله دوم

تألیف Veterinary Medicin

با تأکید بر متون کتاب

D.C. Blood و همکاران .



## بیماریهای اندامهای حرکتی

۱۵۵۴۶۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: اصول جراحی و فیزیولوژی

هدف: آشنایی با بیماریهای اندامهای حرکتی دام (لنگشها)

سرفصل دروس:

مقدمه‌ای بر تشریح و فیزیولوژی کاربرد و زادیوگرافی اندامهای حرکتی (تدامی و خلفی) در اسب و گاو و ارتباط بین شکل ظاهری بدن با لنگش در اسب - تشخیص لنگشها در اسب - بیماریهای استخوان - عمل قطع اعصاب در اندامهای حرکتی اسب - عمل قطع وترکونشن در اسب - بیماریهای وتار و غلافهای وتاری - عمل قطع وتار و بخیه وتار در اسب - بیماریهای مفاصل، کیسه‌های مفصلی و بورسهای تروزی - تزریقات داخل مفصلی - عملیات مربوط به دوش، ماساژ، داغی، داروهای سوزاننده، سردکننده‌ها و کورتن درمانی - بیماریهای سم (هجوم الدم سموزخم کف سم در اسب و گاو) - نمایش فیلم - نمایش فیلم - عمل قطع سم - بیماریهای سم - استخوان کنجدی کوچک - ترک سم - تورم مزمن - چرکی غضروفهای جانبی - گندیدگی - چنگال - سم فشردگی - عمل املاح سم - دررفتگیها و دیسپلازی مفصل لگنی رانی در سگ و گربه - قطع اندام شکستگیها در سگ و گربه - نمایش فیلم.



## بیماریهای متابولیک دام

۱۵۵۴۶۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: تغذیه دام (اصول)

هدف: فراگیری بیماریهای متابولیک و کمبودهای املاح و ویتامین ها در حیوانات بالاخص ملفخواران.

سرفصل دروس:

کلیات مراجع به بیماریهای متابولیک

بیماری فلجی بعد از زایمان (تب شیر)

سندرم گا و افتادگی (زمین گیری)

بیماری تتانی حمل و نقل در نشخوارکنندگان

بیماری تتانی شیر و آری ما دیانها

بیماری تتانی شیر و آری نشخوارکنندگان

بیماری تتانی منیزیومی در گوساله ها

بیماری کستوز نشخوارکنندگان

مسمومیت آبستنی در گا و

بیماری افزایش چربی در نژاد دپونی (اسبهای کوچک)

بیماری هموگلوبینوزی بعد از زایمان در گا و و میوگلوبینوزی در اسب

کلیات مراجع به اختلالات تغذیه ای در دام

بیماریهای ناشی از کمبود انرژی و پروتئین

کمبود کبالت

کمبود مس



کمبودید

کمبود آهن

کمبود روی

کمبود منگنز

کمبود سلنسیم و ویتا مین E (بیماری مژه سفید)

کمبود کلسیم، فسفر و ویتا مین D

کمبود ویتا مینهای محلول در چربی

کمبود ویتا مینهای محلول در آب



## بیماریهای درونی دامهای بزرگ

۱۵۵۴۶۵

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : کلینیکال پاتولوژی

هدف : فراگیری بیماریهای داخلی دامهای ولفخوار و بمنظور آماده شدن دانشجویان در تشخیص - پیشگیری و درمان آنها -

سرفصل دروس :

توضیح : مبحث نشانه‌شناسی و فیزیوپاتولوژی در مقدمه هر یک از بیماریهای دستگاههای مختلف در سری دامهای ولفخوار (چهارمعه ایوتک معده ای) و در آغاز همان درسیا تهیه و تدریس خواهد شد -

الف - دستگاه گوارش

کلیات راجع به فیزیولوژی کاربرد دستگاه گوارش

کلیات راجع به فیزیوپاتولوژی دستگاه گوارش

بیماریهای حلق

بیماریهای مری

بیماریهای معده (انقباض، تورم و زخم معده)

کلیات راجع به فیزیولوژی معده نشخوارکنندگان

بیماریهای سوء هضم ساده

بیماریهای سوء هضم حاد (انقباض در شکمبه)

بیماری پاراکراتوز شکمبه

بیماری تورم نگاری صفاق ناشی از جسم خارجی

بیماری سوء هضم ناشی از اختلال ممبر واگ



فتق دیا فراگم

تورم پرده قلب ناشی از جسم خارجی

بیماری کبد - تورم طحال و کبد ناشی از جسم خارجی

بیماری نفع شکمبه

انباشتگی در هتوزا رلا

تغییر محل شیردان بظرف چپ

انبساط و تغییر محل شیردان بظرف راست و پیچ خوردگی آن

انباشتگی در شیردان

زخم شیردان درگا و وگوساله

بیماری انسداد حاد روده

بیماری تورم روده

سندرم اسهال

بیماری اسپاسم روده

انباشتگی در امیلئوسکال

نفع روده

انباشتگی در روده بزرگ

نقایص مادرزادی دستگانه گوارشی

ب - دستگانه تنفس و گردش خون

کلیات نارسانگی دستگانه تنفس (هیپوکسی - سنکوپ) تظاهرات اساس

دستگانه تنفس اصول کلی درمان بیماریهای دستگانه تنفس .

بیماریهای پراکنجه لائی دستگانه تنفس (انسداد دینی - سینوزیت خون آمدن

از بینی)

بیماریهای که با زکام شناخته می شوند (انواع زکام - تب حمل و نقل).



بیماریهای حنجره (تورم حاد حنجره - تورم مزمن حنجره - غیرگلوت  
انقباض حنجره، خرناس مزمن اسب.)

سبب شناسی عمومی ضایعات ریوی - بیماریهای ریه (هجوم خون بریه) - خون  
ریزی ریه - خسیس ریوی - پنومونی های اسب - انواع برونکو پنومونی - آمپنه  
ریه - آمفیژم مزمن - ریوی اسب - بیماریهای پرده جنب - فتق حجاب حجاز -  
بیماریهای مدیاستن - اوتوما توزیوی - بیماری بدی

#### پنومونی آپتیک گا و

روش بازرسی قلب - جراحات هروق خونی - گردش خون عمومی - صدا های قلب  
شوک بیماریهای دستگانه قلب و هروق (نارسائی قلب - نیروی ذخیره قلب - تاکی  
کاردی - برادی کاردی - بزرگ شدن قلب - نارسائی احتقانی قلب - نارسائی حاد  
قلب - انگل های قلب - آندوگاردیت - بیماریهای پرده خارجی قلب - بیماری  
کوه گرفتگی.)

#### ج - بیماریهای دستگانه ادراری:

کلیاتی در مورد فیزیوپاتولوژی دستگانه ادراری - بیماریهای کلیه بیماری  
های مجاری ادراری - بیماریهای مثانه - نقایص مادرزادی دستگانه ادراری.

#### د - بیماریهای دستگانه اعصاب و چشم و گوش

مملیات مراجع به فیزیولوژی دستگانه اعصاب - اصول و پایه درمان در بیماری  
های اعصاب - بیماریهای مغز و مننژ و نخاع و نقایص مادرزادی و گوش.

#### ه - بیماریهای خون و دستگانه خونساز:

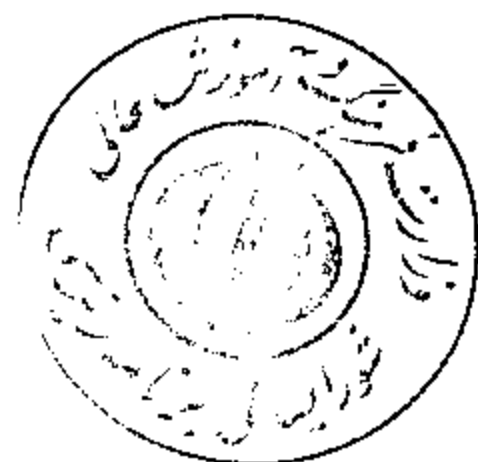
کلیاتی مراجع به فیزیوپاتولوژی خون و دستگانه خونساز - بیماریهای ناشی  
از غیر طبیعی بودن مایعات - سلولها و خاصیت اسیدی و بازی خون طحال و غددهای لنفی.

#### ح - بیماریهای پوست:





اصول تشخیص و درمان در بیماریهای پوست - بیماریهای ایدی درم - درم -  
و تحت جلد (سپا باکترتیس) و ضمائم پوست ، سرطانهای پوست ،  
و - بیماریهای عفونی دامهای بزرگ شامل بیماریهای باکتریایی ، ویروسی ،  
ریکتزایی ، انگلی و قارچی از نظر اپیتولوژی ، علائم بالینی ، تشخیصی ، تشخیص  
تفریقی - پیشگیری ، کنترل واکسیناسیون ، اپیدمیولوژی و درمان .



## بیماریهای درونی دامهای کوچک

تعداد واحد : ۲

۱۵۵۴۶۶

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : کلینیکال پاتولوژی

هدف : آماده نمودن دانشجویان بمنظور درمان دامهای بیمار و جلوگیری

از آسایش بیماریهای مشترک بین انسان و دام.

سرفصل دروس :

بیماریهای دستگاه گوارش :

هدف از مطالعه و مقدماتی بر بیماریهای دامهای گوشته خوار و اهمیت شناخت

آنها در بهداشت عمومی

نشانه شناسی بیماریهای دستگاه گوارش از دهان تا مقعد

بیماریهای قلب، دهان، لثه ها، زبان، مری و معده

بیماریهای کاردیوپیلور، روده، قولون و اندامهای انتهایی دستگاه

گوارش بیماریهای کبد و لوزالمعده.

دستگاه تنفسی :

نشانه شناسی بیماریهای دستگاه تنفسی از بینی تا ریه ها

بیماریهای حفره های بینی، سینوس ها، حلق، حنجره، نای و نایچه ها

برنشیث، اتساع نایچه ها، ذات الریه (پنومونی)، آمفیژم ریوی، خیزریوی

نئوپلاسم ریوی، پلوروزی، پنوموتوراکس، پیوتوراکس

بیماریهای چشم : (کراتیت، کاتاراکت، گلوکوم) - بیماریهای گوش

بیماریهای پوست (کچلی، آلرژی، آکانتوزیس نیگریکانس و درماتیت ها، انواع

پیودرم - جربهای پوست و میازها)



دستگاه ادراری سلسلی :

بیماریهای کلیه، مثانه (سنگهای مجاری ادراری، بیماری ریویجی دستگانه تناسلی در حیوانات کوچک شامل : تورم پروستات - هیپرپلازی پروستات سنوپیلاسم پروستات - آبستنی کاذب - روشهای پیشگیری آبستنی در دامهای کوچک - تورم فرج و مهبل - متريت و پیومترا .

بررسی اجمالی بیماریهای عفونی دامهای کوچک از نظر کلینیکی و نقش برخی از آنها در بهداشت عمومی از نظر بیماریهای مشترک انسان و دام ویروسی : هاری، پسان لوکوپنی کربه، دیسمتیر سگ، هپاتیت عفونی در سگ .

باکتریائی : سل، بروسلوز، لیپتوسپیروز، کزاز، سالمونلوز و بروسلوز و هموبارتونلوز

انگلی : تاکیدروی درمان و پیشگیری بیماریهای انگلی در سگ و گربه بویژه از نظر انتقال به انسان بشرح زیر مورد بحث قرار میگیرد .  
با بزیوز - توکسوپلاسموز، گرم قلب، گرم کلیه، اکی نوکوکوس گرانولوز، سکرهها آسکاریس و قلابدار .

قارچی : هیستوپلاسموز، کوکسیدیوا یدو میکوز، بلاستومیکوز، کاندیدیما و مونیلیاز

توضیح آنکه تکرار خلاصه بعضی از بیماریهای عفونی در رابطه با دامهای کوچک علاوه بر واحدهای بیماری ویروسی، میکربی و انگلی دام از دیدگاه کلینیکی ضرورت دارد .



## بیما ریهای تولید مثل دام



۱۵۵۴۶۷

تعداد دواحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مائیتها میزشکی

هدف: فراگیری بیما ریهای دستگانه تولید مثل دام بمنظور آماه شدن

دانشجویان در تشخیص، درمان و پیشگیری این بیما ریها در عملیات

درمانگاه هی و صحرائی

سرفصل دروس:

قسمت اول - جراحات حاصله از زایمان ۱- پارگیهای مجرای زایمان -

۲- جفت ماندگی در دامهای مختلف ۳- پرولاپس رحم در دامهای مختلف .

قسمت دوم - عدم باروری و نازائیت در گاو - بیما ریهای عفونی: تریکومونیازیس

ویبریوز - بروسلوز - سایر بیما ریها - اختلالات هورمونی: نمفوما نیت استرووس -

سایر موارد - اختلالات تغذیه ای - اختلالات مادرزادی وارثی - حمل برگشت بسه

فعالی - اشکالات در مدیریت دامپروری - سایر اختلالات پاتولوژیکی دستگانه

تناسلی .

قسمت سوم - عدم باروری و نازائیت در مادیان ، گوسفند و بز - قسمت چهارم -

اختلالات تناسلی در دام نر - قسمت پنجم - اورام بیستان - (تشریح فیزیولوژی -

بیما ریها تشخیص - پیشگیری - درمان - انسداد سر بیستانها) - اورام بیستان -

انسداد مجرای شیر - پیشگیری - تشخیص و درمان عملی بیما ریهای بیستان - عملیات

در پرولاپس - جفت ماندگی - عملیات سخت زائیت - عملیات فتوتومی - تزریقات

داخلی رحمی - عملیات نازائیتها - شامل درمانگاه و سایر - عملیات بالینی در

بخش مائیتها - عملیات بالینی در گشتارگاه .

توضیحا: «مبا حشی که تدریس آنرا بیشتر جنبه عملی دارد از تعویل پرو لایس رحیم  
وجفت، ما ندگی بسته با نظر استاد مربوطه می تواند جدا کثربه مدت اسامت در طول ترم  
در خارج از کلاس (بخش ما ما شی یا کشتار گاه) انجام گیرد .





## بیماریهای طیور

۱۵۵۴۶۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: بیماریهای باکتریایی ویروسی، انگلی و قارچی دام

هدف: فراگیری بیماریهای طیور و سایر پرندگان به منظور تشخیص پیشگیری

و درمان با توجه به اثرات اقتصادی و بهداشتی آنها.

سرفصل دروس:

ضد عفونی کننده های متداول در مرغداریها و اقدامات بهداشتی لازم در  
پیشگیری بیماریها - طرق مختلف واکسیناسیون - اختلالات ناشی از کمبودهای  
غذائی (پروتئینها، چربیها، قندها، املاح، ویتامینها) - سالمونلوز - کلی  
باسیلوز و عفونت زرده - پاستورولوز و کریزای عفونی - سل و استافیلوکوکوز،  
استرپتوکوکوز - بیماریهای حامله از باکتریهای بی هوازی - مایکوپلاسموز -  
ویبریوز - اسپروکتوز و اورنیتوز (پسیتاکوز) - نیوکاسل و طاعون - مارک سلکوز  
برنشیت عفونی و لارنکوتراکیت عفونی - آنسفالومیالیت و تورم عفونی - کبک -  
آبله و گامبورو - بیماریهای قارچی - بیماریهای انگلی (کرمها و بندپایان) -  
کوکسیدیوز - مسمومیتها - بیماریهای متفرقه - بیماریهای بوقلمون - بیماریهای  
سایر پرندگان - طرز کالبدگشائی - تشخیص اندامهای سالم از مرضی - تشخیص  
کلینیکی بر حسب موارد مراجعه و فصل به درمانگاه - تشخیص آزمایشگاهی و تشخیص  
تفریقی.

## بیماریهای ماهی

تعداد واحد: ۲

۱۵۵۴۶۹

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: پرورش و تکثیر ماهی، بیماریهای باکتریایی، ویروسی، انگلی و قارچی

هدف: آشنایی با بیماریهای ویروسی میکروبی و انگلی و قارچی ماهیان در

رابطه با پرورش ماهیان و بهداشت عمومی.

سرفصل دروس:

کلیات مربوط به نحوه بیماریز شدن ماهیان.

کلیات مربوط به تشخیص بیماریهای ماهی (آزمایش کلینیکی ماهیان  
عکس العمل چشمی، طرز ارسال نمونه ماهی بیمار به آزمایشگاه، بیهوش کردن یا  
کشتن ماهی- بررسی افراد ماهیان- تشریح نعشی ماهیان و انجام آزمایشهای  
میکروبیولوژیکی- انواع و مشخصات نسج سلولی- لاین سلولی FILM لایسن  
سلولی RTG2 و کلیات بررسیهای آسیب شناسی).

بیماریهای ایجاد شده بوسیله عوامل محیطی (عوامل فیزیکی- شیمیایی:  
pH آب- آبهای خیلی اسیدی- آبهای خیلی قلیایی- اکسیژن محلول در آب -  
بیماری فشار داخل یا حباب گازی سوزنهای یخی- نور- درجه حرارت- آلودگیها  
وجود املاح آهن محلول- آمونیاک- اوره و سایر ترکیبات ازته- اسید  
سیانیدریک و سیانورپتاسیم- فنل- سموم دفع آفات نباتی و حشره کشها- کلر-  
نمک طعام- توتون و داروها- عوامل بیولوژیکی).

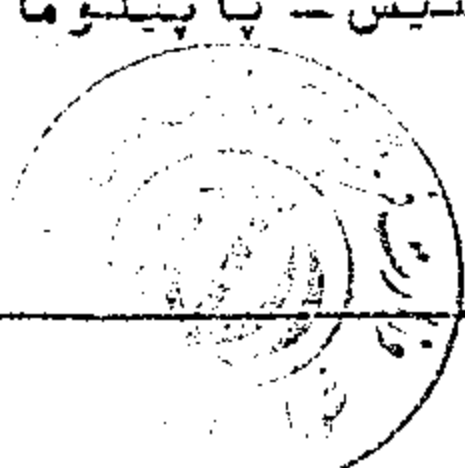
بیماریهای تغذیه ای (کمبود ویتامین B<sub>1</sub>، نقصان اسیدپانتوتونیک  
کمبود بیوتین میکروبی آبششها، بیماری کولومنا ریس- بیماری قهقهه می-  
بیماری آبهای سرد- سایر انواع بیماریهای سیئوفاگا- عفونتهای ناشی از

آلودگی به استرپتوکوکها : سپتیسمی عمومی - عفونتهای ناشی از آلودگیهای با  
با سیلاسه آ - بوتولسم - عفونتهای ناشی از آلودگی با کورینه باکتریها - بیماری  
کورینه باکتریائی کلیه - عفونتهای ناشی از میکوباکتیریاها - سل - میکوباکتر  
یوم مارینوم - میکوباکتریوم فوریتوم - زئونوز سل ما هیا ن - نو کار دیا سه  
کلامیدیا سه ) .

بیماریهای قارچی و جلبکی ما هیا ن سا پرولینا ها وسا پرولنیوزا یکتیو  
سپوریدیوم - برانکیومیس و بیماری قارچی آبشش ها - آفا نومیسس و طامون میگو  
بیماری قارچی گربه ما هی - میستوما ی مغزی اسکولکوبا زیدیوم و عفونت ناشی  
از آن ، عفونت اسفو پسیدی در موسیتیدیوم - پریمنزیوم - جلبکهای سبز - آبی  
اواودینیوم - سایر بیماریهای قارچی .

بیماریهای انگلی ما هیا ن : تک یا خته ها (هگزا میتیوز کوستیوز -  
میکزومیوز - نودوزیته - ایکتیوسپوریدیوز ، تریکودیتوز - عفونتهای ناشی  
از سایر تک یا خته ایها از قبیل تریپانوزومیوز) . کمخونی دژنراسانس چربی کبد  
هیا نوم) .

اختلالات گوناگون رشد (آب آوردگی کبسه زرده - بیماری دانه های سفید -  
بیماری سستی تخمها - ناهنجاریها - بیماریهای استخوانی - تومورها ) .  
بیماریهای ویروسی (سپتیسمی هموراژیک - نکروز عفونی لوزالمعده - نکروز  
هما توپویتیک عفونی - سایر بیماریهای ویروسی آزاد ما هیا ن - بیماریهای ویروسی  
آزاد ما هیا ن اقیانوس آرام - بیماریهای ما هی آزاد سوک آی - بیماری O.S.D  
C.R.S.D. بیماری ما هی چینوک S.R.C.D. هرپس ویروس سالمونیس -  
بیماری نکروز پوستی زخم شونده آزاد ما هیا ن - بیماری استسقاء عفونی کپور ما هیا ن  
التهاب کبسه شنای کپور ما هیا ن - آبله کپور - لنفوسیتیس - پاپیلوما توز -  
بیماری بچه اردک ما هی - بیماری ویروسی گربه ما هی





بیماریهای میکروبی ماهیان (کلیات، مقارنت، میکروبیها در مقابل داروها  
 عفونتهای ناشی از آثر و مونا سها، آثر و مونا س، دیندر و فیلا: سپتیسمی هموراژیک،  
 ظامون اردک - ماهی - قرمزیدها - پوسیدگی یا نکروز با لهه های شنا - آثر و مونا س  
 سالمونیدیدا - بیماری فورونکولوز - عفونتهای ناشی از آلودگی با پسرودوموناسها:  
 سپتیسمی هموراژیک - عفونتهای ناشی از انتروباکتریاسه - جراحات پوستی  
 ادوار دزیلائی - بیماری سرخی دهان انتروباکتریائی - عفونتهای ناشی از  
 ویبریونها - ویبریوزیا - ظامون قرمز - عفونتهای ناشی از میکروبیهای کسه  
 طبقه بندی آنها نامشخص است:

آلودگی با انواع فلاورباکتریها: سپتیسمی هموراژیک - آلودگی با پاستورلا  
 سپتیسمی هموراژیک - بیماری قرخه - عفونتهای ناشی از میکروباکتریهای  
 سیتوفناگاها.

بیماری کرمها: ترما تودها، ترما تودهای مونوژن (زیرودا کتیلوس - داکتیلوس -  
 ژيروس و سایر مونوژنها از قبیل دیپلوزئون) - ترما تودهای دیژن (دیپلوستوموم  
 بیماری خالهای سیاه و پدستورکیس - سانگینیکولا) - سستودیر (آمفیلینا) -  
 سستودها (دیفیلوبوتریوم - کاریوفیلوس، لیگولا و انگلیهای مشابه - ترینفوروس  
 پروتئوسفالیده) - نما تودها (رافیدا سکاریس - هترو کیلیده - پوروبکسوم -  
 سپروریده - کاپیلاریده - آنیزا کیده و انگلیهای مشابه) - آکانتوسفالیده -  
 (پوموفورنکوس و غیره) - زالوها (پیسیکولا) - بندپایان (ارگولیده ها، رگانزیده  
 لرنه پودیده - لرنه ایده -)



## بیماریهای مشترک انسان و دام

۱۵۵۴۷۰

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: بیماریهای باکتریایی، ویروسی، انگلی، قارچی دام.

هدف: آشنائی با بیماریهای مشترک انسان و دام مطالعه راه انتقال آنها

از حیوان به انسان و بالعکس و راه طریق برای کنترل ایمن

بیماریها در رابطه با نقش دامپزشک در خدمت بهداشت عمومی.

سرفصل دروس:

منازئونوزها - سایر زئونوزها -

زئونوزهای منتقیم - سیکلوزئونوزها - لاکتیت هیداتیک و اسول

اپیدمیولوژی آن و شیوع آن در انسان (در دنیا و در ایران) - تریشینوز: عفونت

در حیوانات وحشی - جربهای سا رکوبیت و دمودیسی - بیماری بروسلوز - بیماری

سل - آبله در حیوانات و انسان - عفونت ارتو ویروسیا - توومدهان آبدانه‌های

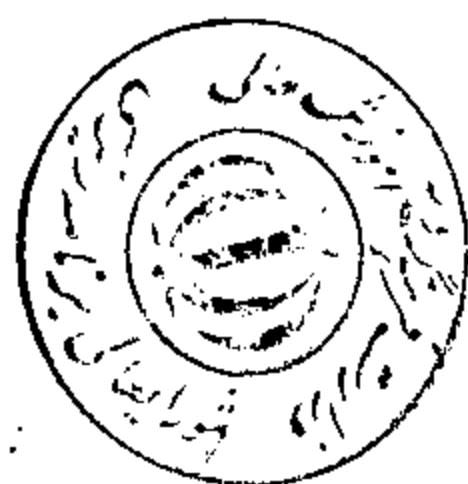
(استوما تیت و زیگولر) - سرخک، اریون و سایر میکسو ویروسها هیستوپلاسموز -

پسیتاکوز (اورنییتوز) - جوش دوشندگان شیرشاربین - تبخال انسان - بیماری

پنجه گربه - بیماریهای مشترک و قابل انتقال از میمون به انسان (عفونت ویروسی

عفونت سالمونلائی و شیگلای، دیسانتری - سرخک - توکسوپلاسموز و رینگ ورم) -

سایر بیماریهای مشترک بین انسان و حیوان.



## رادیولوژی در مپزشکی

۱۵۵۴۷۱

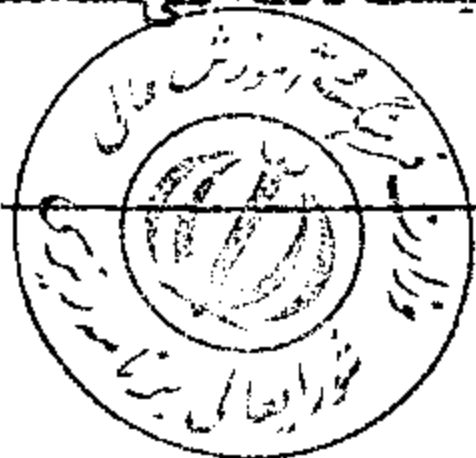
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : فیزیک پزشکی اصول معاینه دام و اصول جراحی و هوشبری  
هدف : آشنا نمودن دانشجویان به فن رادیولوژی- روشها و تفسیرهای  
رادیوگرافی بمنظور تشخیص رادیولوژیک بیماران و جراحی در  
دامپزشکی.

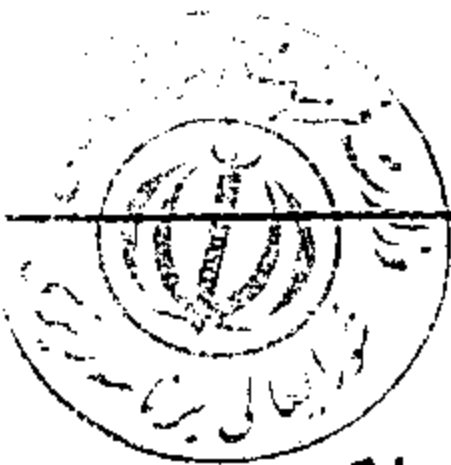
سرفصل دروس :

تعریف پرتوهای X - تعریف پرتوهای الکترومغناطیس - تولید اشعه X  
ساختمان لوله کولیدج Coolidge یا مولد اشعه X - یکطرفه کننده ها -  
مکانیسم تولید اشعه و گرما در برخورد الکترون با آنند - تولید پرتوهای پراکنده -  
جذب پرتوهای یبوقی (شبهه) انواع یبوقی - دستگاههای تولید اشعه X - در درس  
عملی کار با دستگاه مولد اشعه ایکس تفهیم مطالب بالا.  
خواص اشعه X - خاصیت فلورسورسانس - اثر همکاسی- یونیزاسیون- تحریک -  
تغییرات شیمیائی- تغییرات بیولوژیکی- ساختمان کاست - ساختمان فیلم-  
داروهای ثبوت و ظهور - مکانیسم ثبوت و ظهور در درس عملی کار در تاریکخانه  
ظهور و ثبت فیلم تفهیم مطالب بالا.  
رادیوگرافی سردر حیوانات کوچک و بیماران ریهای قابل تشخیص با رادیولوژی -  
رادیوگرافیهای عمومی سر - رادیوگرافیهای اختتامی اجفرا ت بینی- دندانها -  
سینوس پیشانی- مفاصل شقیقه ایفکی- گوشهای میانی- سوراخ پس سری- بیماری  
های سرشامل : شکستگیها، دررفتگیها - استئوپاتسی جهجه ایفکی- ریکتز کلیوی  
آبسه های اس دندان و درد دندان - تومورهای دندان و کیست دندان - شکستگیهای



دندان - هیپرپلازی حفرات بینی - عفونت حفرات بینی (عفونت قارچی) -  
 خارجی در حفرات بینی - تومورها یا فتیابا نرم حفرات بینی - عفونت سینوسهای  
 پیشانی - تومورها سینوسهای پیشانی - عفونت گوشهای میانی و خارجی و تومورهای  
 آن - هیدروسفالوس - آنومالی مادرزادی سوراخ پس سری در عملیات رادیوگرافی  
 از سردر جانتها مختلف - فیلمخوانی و تفهیم مطالب بالا - رادیوگرافی سردر  
 حیوانات بزرگ و بیماریهای قابل تشخیص آن - رادیوگرافیهای عمومی -  
 رادیوگرافیهای اختصاصی از حفرات بینی - سینوسها - دندانها و جیبهای حلقی -  
 بیماریهای سرشامل: شکستگیها بطور کلی - آبسه های اسود دور دندانها -  
 کیستهای دندانها - عفونت حفره های بینی - نکروز بوقکهای بینی - جسم خارجی  
 داخل بینی - عفونتهای سینوس پیشانی - هماتوم استخوان اتموئید عفونتهای  
 جیبهای حلقی - عفونت قارچی جیبهای حلقی - اتساع جیبهای حلقی در اثر تجمع  
 زیاد از حد گازها - در عملیات رادیوگرافی از سردر و فیلمخوانی -  
 رادیوگرافی از اندام قدیمی در حیوانات کوچک و بیماریهای آن - رادیوگرافیهای  
 عمومی و اختصاصی - بیماریهای قابل تشخیص - شکستگیها و درونگیها -  
 استئوکلندرایتس دیسیکن - هدم آتال زائده آتکونئوس استخوان زندا سفلی بند  
 از چهار ماهی در سگهای محافظ نژاد ژرمن شپرد - دیسپلازی مفصل آرنج - سریع  
 بسته شدن صفحات رشد پائینی زندا ملیوزندا سفلی - بیماری اسکوری در اثر کمبود  
 ویتامین C در سگهای بزرگ - تومورهای استخوانی بخصوص استئوسارکومها در  
 سگ - کیستهای استخوانی - استئوپاتیهیپرترومیک در اثر بیماریهای ویروسی  
 استئوپروز گریبه ها و سگهای جوان - تومور خوش خیم - کالسیفیه شده - پان اوستیت  
 در عملیات اعمال رادیوگرافی و فیلمخوانی - فیلمخوانی دروس گذشته -  
 رادیوگرافی از اندامهای خلفی و بیماریهای آن در حیوانات کوچک رادیوگرافیهای  
 عمومی و اختصاصی -





بیماریها شامل : شکستگیها و دررفتگیها - دررفتگی مفصل لگنی - مجزی

دررفتگی مفصل لگنی رانی - تومورهای لگن - دیسپلازی مفصل لگنی رانی - تومورهای استخوان ران استئوپروز اندام خلفی در سگ و گربه - استئوکندراتیس دیسی کن در اندام خلفی - پارهدگی رباط متقاطع آرتریتها - دررفتگی استخوان کشکک در عملیات - انجام رادیوگرافی و فیلم خوانی - رادیوگرافی اندامها در حیوانات بزرگ و بیماریهای آن - رادیوگرافیهای عمومی و اختصاصی

بیماریها : شکستگیها - دررفتگیها - استئوکندراتیس دیسی کن - سندرم

وبلیو (درگردن بحث خواهد شد) - آزردهگیهای مفحات رشد در گره اسپها - اسپاوس اسپیلنتها - شکستگیهای استخوانهای کنجیدی - آرتریتها مفصل - رینگ بون - بالائیوپا ئینی - بیماریهای استخوان کنجیدی پائین - اوستتت بزوم سلمیناتیس (Laminitis) سایر بیماریهای متفرقه - فیلم خوانی (مطالعه و تفسیر

رادیوگرافیها برای کسب مهارت دانشجویان در تشخیص رادیوگرافیک بیماریها)

رادیوگرافی از قفسه صدری و بیماریهای آن - رادیوگرافی از قفسه صدری دامهای

کوچک و بزرگ عمومی و اختصاصی - بیماریها شامل : برونشیت - پنومونی -

پنوموتورا کس - هیدروتراکس - تومورهای قفسه صدری - بزرگ شدن غدد داخل

قفسه صدری - نارسائی طرف راست قلب - نارسائی طرف چپ قلب - بزرگ شدگی

عمومی (هیپرتروفی) قلب - آب آوردگی پرده پریکار قلب - تومورهای پابه قلب

بیماریهای مادرزادی قلب - بیماریهای اکتسابی قلب - پنومونی و برونشیت در

بزرگوسفند و بررسی اجمالی تومورها در اسب در عملیات انجام رادیوگرافی و فیلم

خوانی - رادیوگرافی از شکم و دستگاه گوارش و بیماریهای آن - رادیوگرافی عمومی

و خوراندن ماده حاجبور رادیوگرافیهای اختصاصی در دامهای کوچک - بیماریها

شامل : جسم خارجی در مری - اتساع مری - تنگی مادرزادی مری در اشرفشار آئورت

راست - اسپيروس کالوی - تومورهای مری - فتق معده در داخل مری - اتساع

معده - پیچ خوردگی معده - تنگی (استنوز) واسپاسم پیلور - جسم خارجی -  
 تری هم رفتگی روده - بزرگ شدگی کبد و باحال اتصال - مستقیم زوید با پ به بزرگ  
 سیا مرگ زیرین (آنژیوگرافی) بزرگ شدن رحم - آبستنی پیومتر - مرگ جنین  
 پریتونیت - رادیوگرافی از دستگاه ادراری - پیلوگرافی و بیما ریهای آن -  
 رادیوگرافی اختتامی از کلیه ها و مثانه - تزریق ماده حاجب -  
 بیما ریها شامل: بزرگ شدگی کلیه در اثر تومورها - کیستها - هیدرونفروز -  
 سنگ کلیه و لگنچه - اتساع میزنای - سنگ میزنای - اتصال مستقیم میزنای و  
 واژن - سنگ مثانه - هیپرپلازی مثانه - تومورهای مثانه - عفونت گاری مثانه  
 در اثر دیابت - بیما ریهای پروستات - فیلم خوانی (مطالعه و تفسیر رادیوگرافیها  
 موجود در آرشیو بیما ریستان بمنظور کسب تجربه در تشخیص رادیوگرافیها -  
 بیما ریها با نظارت استاد مربوطه) -  
 رادیوگرافی از مهرها - رادیوگرافی عمومی و اختصاصی - بیما ریها شامل:  
 در رفتگیها و شکستگیها - دیسکهای بین مهره ای - عفونتهای مهره ای بخصوص  
 نوکاردیوزیز - تومورهای مهره ها - در رفتگی ما در زادی مهره های اطلس و آکسیس -  
 سندرم ویبلر .



## جراحی عمومی دامهای بزرگ

۱۵۵۴۷۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: بیماریهای اندامهای حرکتی

هدف: فراگیری اعمال جراحی در دامهای بزرگ

سرفصل دروس:

نظری ۱ واحد، عملی ۲ واحد



حلقه گذاری در جدا ربینی - قطع شاخ - مته گذاری سینوس پیشانی - مته گذاری  
استخوان بینی - مته گذاری کاسه سر - عمل بر آوردن کره چشم - عمل برداشت  
پلک سوم - عمل برداشت نسج پوستی اضافی از کره چشم - عمل روی نای - عمل پروی  
مری - بزل برون شامه قلب - عمل برداشت قسمتی از دنده - میل زدن شکمبه -  
بزل شکمبه - عمل شکافتن شکم و با زرسی هضاء داخلی بطن - عمل شکافتن شکمبه  
عمل شکافتن هزار لاله - عمل روی شیردان متسع شده و پیچ خورده - عمل روی شیر  
دان تغییر محل یافته بطرف چپ - عمل شکافتن شیردان - میل زدن مثانه -  
بزل مثانه - عمل شکافتن مجرای ادرار - عمل قطع دم - عمل اخته - عمل گشاد  
کردن غلاف قضیب - عمل در عفونت بندناف - عمل برداشت پستان - عمل فتق  
نافی - عمل روی زخمها و فیستول پستانک - عمل برداشت پستانکهای اضافی -  
عمل روی سر پستانهای سوراخ نشده - عمل برداشت نسوج زائده مجرای شیری -  
عمل در انسداد غشائی مجرای شیری - عمل در تنگ شدگی سفنکتره مجرای شیری -  
عمل روی مجرای منی - عمل در خارج شدن یا پرو لاپس راست روده - عمل در پاره  
شدگی جدا رفرج و مقعد - عمل در انسداد سوراخ راست روده ای - مقعدی - عمل در  
هیگرومای مزمن - عمل قطع رباط کشککی - درشت نی ای داخلی - عمل قطع نسج

وتر آشیل و متقرب و شاقب - عمل قطع اعصاب دیا تیک و درشت نی - انگشتی  
 پایشینی و کف دستی و مدیا ن - قرچه سم و عمل قطع برداشت انگشت - اصلاح و  
 تراش سم - قطع شاخ - حلقه گذاری در پینی - بزل شکمبه - میل زدن شکمبه -  
 عمل اوزوفاگوتومی در روی حیوان ایستاده - عمل لاپار اتومی از تهیگا راست -  
 عمل لاپار اتومی از تهیگا چپ - عمل شکافتن شکمبه با روی و نیگارت و بلند نیگر  
 عمل شکافتن شیردان - عمل اخته با پنس بورویز و زوروش جراحی - پاره شدگی فرج  
 قطع دم و قطع سم - عمل روی زوده گوسفند - عمل برداشت تخمدان - عمل از کتومی  
 عمل آبوما زویکسی - عمل روی سر پستانکها - عمل سزارین - عمل شکافتن  
 شکمبه بروش گوشستر - برداشت دنده - فتق نافی - انحراف قضیب - عمل برداشت  
 چشم - قطع اعصاب مدیا ن - کف دستی - انگشتی پایشینی - سپا تیک و درشت نی -  
 قطع وتر شاقب و متقرب - بیپوشی عمومی - عمل اخته ایستاده با روش جراحی  
 بازوبسته - عمل لاپار اتومی اکتشافی از طرف راست - عمل لاپار اتومی اکتشافی از  
 طرف چپ - عمل سزارین در مادیا ن - عمل روی مجرای درار - عمل روی زوده بزل  
 حفره شکم و سکوم و عمل لاپار اتومی از خط وسط - زخمها و بیوند پوست .  
 جراحی عمومی دامهای کوچک

۱۵۵۴۷۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : بیماریهای اندامهای حرکتی  
 هدف : فراگیری اعمال جراحی در دامهای کوچک  
 استئوسنتر پالیت گذاری - پالیت مسطح روی استخوانهای پهن

- پالیت منحنی روی استخوانهای طویل

۲- گچ گیری و آتل گذاری در شکستگی و در رفتگیها

اعمال روی شکم :

۱- لاپار اتومی اکتشافی

۲- عمل روی زوده آناستوموزهای زوده . برداشت تستی از زوده





۳- عمل روی معده جسم خارجی برداشت قسمتی از معده

۴- عمل برداشت طحال

ادراری تناسلی:

۱- عمل روی کلیه برداشت کلیه سنگهای کلیه ولگنچه

۲- عمل روی مثانه سنگهای مثانه تومور مثانه عمل روی مجاری ادرار

۳- عمل برداشت رحم عمل برداشت رحم و تخمدان سزارین

۴- اخته

چشم:

۱- عمل برداشت کره چشم

۲- عمل آنتروپیون واکتروپیون عمل اختصاصی درمانگاری

۳- عمل کراثیت و کاتاراکت

۴- عمل برداشت تومور پلاک سوم

فتق ها:

۱- فتق نافی

۲- فتق مغابنی

پوست:

۱- پارگی پوست

۲- آبسه ها

عمل قطع اندامهای حرکتی (Amputation)

توضیح آن که از ۳۶ ساعت درس جراحی‌ها می‌باشد که به میزان ۸ ساعت آن نظری و

۲۸ ساعت آن عملی تدریس می‌شود و بیا بسته به نظر استاد مربوطه با همین نسبت جنبه

های نظری و عملی توأما تدریس میشود.



## مسمومیت‌ها دام

۱۵۵۴۲۴

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: سم‌شناسی

هدف: آشنائی با اصول تشخیص و درمان مسمومیت‌ها دام با توجه به سه

منشاء مسمومیت

سرفصل دروس:

۱- سم‌چیست

الف- دام‌های بزرگ

۲- سم‌شناسی بالینی، اصول تشخیص مسمومیت دام، اصول درمان حیوانات مسموم، اصول پیشگیری از مسمومیت دام.

۲- انواع مسمومیت

الف- مسمومیت با منشاء گیاهی، قارچ‌های قیفی- گیاهان مولد اسیدها نیدریک و املاح آن حساسیت به نور با منشاء غذایی- گیاهان حاوی گسالات، سرخس مقاوی و نوارض تغذیه‌ای آن در دامها- گیاهان حاوی ولوبین- مسمومیت با گسیپیل (GOSTIFEL) مسمومیت با سولانتین- مسمومیت ناشی از نیکوتین مسمومیت ناشی از خرزهره.

ب- مسمومیت با منشاء ترکیبات معدنی: سرب، سلنیم، مولیبدن، نیترات و نیتريت آرسنیک، نمک طعام.

ج- مسمومیت ناشی از مواد آلی چونده کش

د- مسمومیت ناشی از داروهای حشره‌وکنه‌کش و ضد انگل

۱- ترکیبات آرگانوفسفره مانند کربوفنوتیون، سیوردین، دزما تسن،

کوما فوی، دیکلروس، دیا زینون، دیمیتوات، دگراتیون، اتیون، فاموفوس،  
فنتیون، ایمیدان، مالاتیون، پاراتیون، فوسفامیدن، رنل کروفرمات،  
تریکلرفن .

۲- ترکیبات هیدروکربنه کلردار مانند آلدین، لیندن، کلردان، د.د.  
ت، دی آلدین، هپتا کلر- منوکسی کلر- پرتان تلودرین - توگزفن، روتان.  
۳- ترکیبات کربامات مانند: کاربایریل بیرولان  
۴- داروهای ددانگلی که باعث مسمومیت در دامها شده اند مانند:

لنوتیازین، تیا بندازول

ه - مسمومیت ناشی از علف کشها

ترکیبات کلرو فنوکسی- سیلوکس - متوکسون :

اسیدهای کلرو بنزوئیک مانند: تریزین - دی کامبا

ترکیبات ترمیازین مانند: آترازین - پروپازین و سیمازین

ب - در دامهای کوچک

اصول عملی درمان مسمومیت های ناشی از آلکالوئیدها - کلرو بنزن - د.د.ت .

نفت - نفتالین - تریاک - مابون و مواد پاک کننده و سایر مواد دشتیدیا شی .



## ما مائی دا مپزشکی

۱۵۵۴۷۰

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: جراحی عمومی دام

هدف: آشنائی با مسائل مربوط به ما مائی دا مپزشکی بمنظور کسب توانائی  
های لازم در عملیات ما مائی و تشخیص آبستنی.

سرفصل دروس:

قسمت اول - تشریح کاربرد لگن و اعضاء تناسلی دامهای اهلی

۱- استخوانهای لگن و رباطهای مربوطه

۲- تخمدانها و دستگاه تناسلی دام ماده.

۳- جنین شناسی دستگاه دام ماده



قسمت دوم - فیزیولوژی کاربرد تولیدمثل در دامهای ماده اهلی

۱- هورمونهای تولیدمثل: الف- هیپوتالاموس و هورمونهای آن

ب- غده هیپوفیز و هورمونهای آن. ج- هورمونهای تخمدان، جفت، رحم.

د- هورمونهای ثانویه مثل:

۲- بلوغ ۳- دوره فحلی ۴- جفتگیری ۵- اووژنز ۶- اوولاسیون یا تخمک

گذاری ۷- لقاح و انتقال اوول، اسپرما توژوئیدوزیگوت.

قسمت سوم - دوره آبستنی: جنین شناسی، پرده های جفت در دامهای مختلف

بخصوص دامهای اهلی.

۱- دوره اووم - آمبریوتوس ۲- رشد و توسعه دستگاههای عصبی، گوارش

خون.

۳- رشد و توسعه دستگاه ادراکی تناسلی ۴- پرده های جنینی ۵- جفت

۶- طناب نافی.

قسمت چهارم - تشخیص آبستنی و روشهای مختلف آن در دامهای اهلی

۱- تشخیص آبستنی در گاو و ۲- تشخیص آبستنی در مادیا ن ۳- تشخیص

آبستنی در میش.

قسمت پنجم - فیزیولوژی دوره آبستنی در دام ماده

۱- شکل و محل قرار گرفتن رحم آبستن ۲- موقعیت فتوس در رحم ۳- تعداد

فتوسها در رحم. ۴- تعیین جنسیت ۵- طول آبستنی ۶- کنترل هورمونی آبستنی

۷- مدت و میزان تولید مثل ۸- آنومالیهای لقاح و آبستنی

قسمت ششم - حوادث و اتفاقات دوره آبستنی

۱- سقط جنین در گاو و اسب، گوسفند و بیز ۲- مومی شدن فتوس ۳- فتوس

۴- جذب فتوس ۵- جلوگیری از آبستنی و سقط جنین خواسته ۶- آبستنی خسار ج

رحمی ۷- دروسی پرده های جنینی و فتوس ۸- فتق های شکم که منجر به همیتروسیل

میشود. ۹- پیچ خوردگی رحم ۱۰- پرولاپس واژن و رحم ۱۱- حوادث مختلف

در مدت آبستنی.

قسمت هفتم - زایمان و مراقبت گاو یا اسب یا گوسفند و بیز تازه زایمانگهداری از

آنها.

قسمت هشتم - ملل سخت زایشی در دامهای اهلی

قسمت نهم - روشهای مواجبه با سخت زایشیها

قسمت دهم - اعمال مائشی برای مقابله با سخت زایشیها (املاح - کشیدن - فتوتومی)

قسمت یازدهم - تشخیص و درمان اشکال مختلف سخت زایشی در دامهای اهلی

قسمت دوازدهم - طرح کلی تولید مثل در گاو و طرح کلی تولید مثل در مادیا ن

طرح کلی تولید مثل در میش و بیز.



تسمیت سیزدهم - آنا تومی دستگا ه تناسلی دا منر ۲ - جنین شنا سی ۳ - فیزیولوژی تولید مثل در دا منر ۴ - هورمونیدای تناسلی دا منر ۵ - طرز ساختن اسپرما - توزوئید سمینال پلاسما و انزال ۶ - غدده هیپوفیز تناسلی در دا منر و فیزیولوژی آن و نقش آنها .

۱- با زرسی دستگا ه تناسلی خارجی در دا منر ای هلی

۲- با زرسی دستگا ه تناسلی داخلی در دا منر ای هلی غیرآبستن

۳- با زرسی دستگا ه تناسلی داخلی دا منر آبستن

۴- با زرسی دستگا ه تناسلی دا منر آبستن در اصطبل و کشتارگا ه (آزمایش از

راه رکتموم)

۵- با زرسی دستگا ه تناسلی دا منر غیرآبستن در اصطبل و کشتارگا ه (آزمایش

از راه رکتموم .)

۶- با زرسی دستگا ه تناسلی دا منر .





## کلینیکال پاتولوژی

۱۵۵۴۲۶

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری-عملی

پیشنیاز: بیوشیمی ۲ و اصول معاینه دام.

هدف: فراگیری نظری و عملی آزمایشات مربوط به تغییرات پارامترهای بیوشیمیایی خون در دامهای سالم و بیماران به منظور بدست آوردن توانائی لازم در تحلیل نتایج آزمایشگاهها در مرکز تشخیصی.

سرفصل دروس:

نظری ۲ واحد

کبد و کاربرد آزمایشات مربوط به آن (ایکتروکلیرانس E.S.P.)

کلسترول، فعالیتها (آنزیمی کبد) - تفسیر نتایج حاصل از تجزیه ادرار (فیزیکی شیمیایی، میکروسکوپی) کلیه و آزمایشات مربوط به آن (اوره و کراتینین - کربوئیدراتها و فعالیت پانکراس (روش آزمایش تحمل گلوکز و تحمل نسولین) غدد فوق کلیوی، سندرم کوشینگ، بیماری آدیسون - تحمل هموستاز و انعقاد خون و اختلالات خونریزی - پروتئینهای خون و اهمیت آنها در تشخیص بیماریها - تیروئید و تغییرات هورمونی آن در بیماریها - پورفیریا - مایع مغزی نخاعی - مایع سینویال - ترانسودا و اکسودا.

خون شناسی: روشهای نمونه برداری و ارسال آن به آزمایشگاه - برخی

ازواژه‌های مورد استفاده در خون شناسی - خون سازی (تولید، تخریب و طرز عمل و دوره زندگی گلبولهای قرمز) - بیماریهای گلبولهای قرمز.

پلی سیتی: مکانیسم و سببهای تولید کمخونی - طبقه بندی کمخونیها - اندامهای

خونی - سدیم نتاسیون - گلبولهای سفید (منشاء، تولید و طرز عمل، تقسیم بندی،

تاثیر کورتیکوئیدها بر روی گلبولهای سفید خون) - تغییرات گلبولهای سفید در

بیماریها - کمپلکس لوسمی (سرطانهای خون) - مغز استخوان (طرز نمونه برداری و

تشخیص سلولهای مغز استخوان، تغییر و تفسیر نتایج حاصل از آزمایش مغز استخوان)

عملی ۲ واحد

آزمایشات فعالیت کبد (آزمایش وان دن برگ، روش آزمایش B.S.P. اندازه گیری اندیس مفراوی، اندازه گیری کلسترول تام و استریفیه خون، اندازه گیری ترانس آمینازها) آزمایش کامل ادرار (اندازه گیری وزن مخصوص تعیین وجود قند، آلبومین استون خون و آزمایش میکروسکپی رسوبات ادراری جهت تشخیص سیلندر ها و سلولهای مختلف و کریستالها، آزمایش (Zn-A) - اندازه گیری وره خون - اندازه گیری قند خون آزمایشات مختلف فعالیت

پانکراس (اندازه گیری تریپسین با روشهای فیلم و لوله) - آزمایشات فعالیت غده فوق کلیوی (آزمایش تورن) - تعیین زمان انعقاد خون تعیین زمان پروترومبین - شمارش پلاکتها (روش مستقیم و غیر مستقیم) - پروتئینهای سرم - آزمایش ترانسودا و اکسودا .



مواد دندا انعقاد خون گیری و طرز نگهداری خون تا هنگام انجام آزمایش - شمارش گلبولهای سفید، وترمز - هما توکریت - اندازه گیری مقدار هموگلوبین - اندازه گیری پروتئینهای تام خون - طرق مختلف تهیه گسترش خون بر روی لام و لامل و روشهای رنگ آمیزی این گسترش - سدیمان تا سیون و اندیس مفراوی - شناسایی گلبولهای سفید خون در دامهای مختلف (اسب، گاو، گوسفند، سگ، گربه) - روشهای



مختلف شمارش تفريقي سلولهاي خونی در حیوانات سالم - شناختی اشکالی مختلف،  
 و مرضی گلبولهاي قرمز - کم خونیها - لوسمیها (سرطانها و خون) - تشخیص سلولهاي  
 مغز استخوان و شمارش سلولهاي میلونئید و اریتروئید (نسبت  $\frac{M}{E}$ ) .



## تاریخچه و قوانین دامپزشکی

۱۵۵۴۷۷

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری ( درس اختیاری )

سرفصل درس :

تاریخچه پیشرفت علم و حرفه و خدمات دامپزشکی در جهان و ایران ،  
حقوق حیوانات در ادیان مختلف ، تاریخچه تحقیقات و آموزش دامپزشکی .  
قوانین و مقررات مربوط به استخدام ، گواهینامه ها ، صدور جواز و  
حقوق و امتیازات دامپزشکان عمومی و متخصصین .  
قوانین مدنی دامپزشکی ، قوانین مربوط به بازرسی بهداشتی دامها ،  
آئین نامه های مربوط به واکسیناسیون و درمان بیماریها ، قوانین مربوط به  
مبارزه با بیماریها ( مانند سل و بروسلوز ) ، قوانین مربوط به صدور و ورود  
دامها ، آئین نامه های بازرسی مواد خوراکی ، قوانین مربوط به احداث  
کشتارگاهها و کارخانه های تهیه مواد غذایی و محصولات غیر خوراکی بامنشاء  
دامی و آئین نامه های نظام دامپزشکی در کشورهای مختلف .



بهداشت و بازرسی گوشت

تعداد واحد : ۳

۱۷۵۵۴.۷۸

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آسیب شناسی اختتامی ، باکتری شناسی اختصاصی ، انگل شناسی  
ویروس شناسی و بیماریها .  
هدف : آشنا ساختن دانشجویان با نحوه بازرسی و کنترل بهداشتی گوشت  
در کشتارگاهها و سایر مراکز کشتار و عرضه گوشت .

سرفصل دروس :

نظری ۱ واحد

۱ اهمیت گوشت در تغذیه - دامهای کشتاری - خواص فیزیکی - عمل و نقش  
دامهای کشتاری ساختمان و تجهیزات کشتارگاه - انواع کشتارگاهها - تکنیکات  
و تجهیزات کشتارگاهها بر حسب روش کشتار - اعمال کشتارگاهها - اعمال اصلی  
و فرعی کشتار - بازرسی قبل و بعد از کشتار - نحوه ورود آنها - بیماریهای  
منتقله از گوشت به انسان - ضایعات و بیماریها نیکه گوشت را غیر قابل مصرف  
می سازند - هوارض همومی - جستجوی مواد آلوده و اکتیو - سوم نیاستی و آنتی بیوتیکها  
در گوشت - تشخیص تقریبی لاشه و گوشت دامها از هم - طرق نگاهداری گوشت -  
نحوه بازرسی ، تشخیص و قضاوت در مورد مصرف .

عملی ۲ واحد

مملیات کشتار و آماده نمودن دام - بازرسی بهداشتی دام زنده - بازرسی  
پس از کشتار - شناسایی ضایعات مختلف در اندامها و لاشه - کاردر خط کشتار  
دامها .





## بهداشت و صنایع شیر

۱۵۵۴۷۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : باکتری شناسی اختصاصی ویروس شناسی و انگلی شناسی و بیماریها

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با بهداشت و صنایع شیر و فرآورده های آن.

سرفصل دروس :

نظری ۱ واحد

خواص ظاهری شیر- خواص فیزیکی شیر- ترکیبات شیمیایی شیر (قندها، چربیها، پروتئینها، ویتامینها، آنزیمها، مواد معدنی و سایر ترکیبات) عوامل مرشد روی ترکیبات شیر- ارزش غذایی شیر- چگونگی تولید و ترشح شیر بوسیله پستان- بهداشت شیر در مراحل مختلف تولید، تا زمان توزیع و مصرف- میکروب شناسی شیر- بیماریهای منتقله از شیر- اصول روشهای نگهداری شیر- پاستوریزاسیون شیر- استریلیزاسیون شیر- صنعت تغلیظ شیر- شیر خشک- خامه- کره- پنیر- بستنی- فرآورده های سنتی و بومی شیر در ایران- استانداردهای ملی تدوین شده در مورد شیر و فرآورده های آن.

عملی ۱ واحد

الف- روشهای نمونه برداری شیر و فرآورده های آن

ب- تعیین ترکیبات شیر (چربی، پروتئین، قند، مواد جامد، خاکستر)

ج- کشف تقریبات شیر (وزن مخصوص، نقطه انجماد)

د- تعیین درجه پاکیزگی شیر (سدیما نتا سیون، صافی، اسیدیته بوسیله

سود، جوش، الکل، آلیزارول، تی پرومول)

ه- کنترل کیفی و تعیین آلودگیهای میکروبی شیر- (احیاء متیلن بلو،

رزا زورین، شما رش کلسی میکروبی، شما رش کلسی فرمیا در محیط جا مدو تا بیع، شما رش  
اشرشیا کلسی، شما رش استا فیلو ککو کپا ی کو آ کولاز مشیت، شما رش و تشخیص کلسیتر،  
دیا تا، شما رش و تشخیص با سیلوسینا، تشخیص با لمرنلاها، شما رش کپک ها و مخمرها

و- کنترل پاستوریزاسیون شیر (فدفا تا زها یپرا کسیداز)

ز- کنترل کمیکی و میکروبی فرآ ورده دنا ی شیر

ج- کنترل اورا مپمنا نی از راه شیر



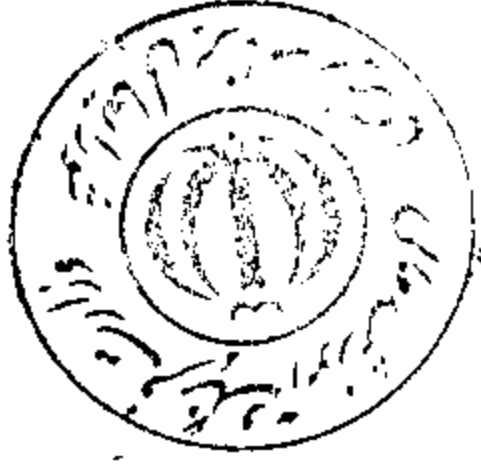
وزا زورین، شما رش کالی میکریبی، شما رش کالی فرمیا دره عیله جا مدو با بیع، شما رش  
اشرسیا کالی، شما رش استا فیلر کورکپا ی کرا کورلاز مشیت، شما رش وندشعیب کالی سسر،  
دیا ما، شما رش وندشعیب با سباروسیا، تشدیص ما لیرنلاها، شما رش کپک دا وندشعیبها.

و- کنترول، پاستوریزاسیون شیر (فنا تا زده ایپرا کسیداز)

ز- کنترول کیفی و میکریبی سرا ورده نای شیر

ح- کنترول اورا مپستانای زرا و شیر.





## کنترل کیفی و بهداشتی مواد غذایی

۱۵۵۴۸۰

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : بیوشیمی و بیماری‌های مشتـرك

هدف : آشناساختن دانشجویان با کنترل و بهداشت مواد غذایی با منشاء

دائمی

سرفصل دروس :

نظری ۲ واحد

الف - اهمیت بهداشت در صنایع مواد غذایی - میکروارگانیسم‌های سم‌آز  
نظارت کنترل و بهداشت مواد غذایی - طرق مختلف آلودگی مواد غذایی - منابع  
آلودگی مواد غذایی - عوامل موثر در رشد میکروارگانیسم‌ها در ارتباط با کنترل  
بهداشتی مواد غذایی - کنترل میکروبی در صنایع غذایی - فساد مواد خوراکی نقش  
مواد افزودنی در بهداشت مواد غذایی - خطرات بیولوژیکی مواد خوراکی غیر از  
سموم میکروبی - کیفیت بهداشتی و استانداردهای مربوطه - سمومیت‌های غذایی  
(مکانیسم‌های مسمومیت و سمومیت‌های غذایی - حساسیت فردی - سمومیت‌های  
سالمونلائی - سمومیت‌های استافیلوکوکی پوتولیزم - سمومیت دراکتینستر  
یدیوم پرفون گنس - سمومیت در اثر باسیلوس سرئوس - سایر سمومیت‌های  
میکروبی - فاکتورهای که در جلوگیری از مسمومیت‌های غذایی مؤثرند - آنتی-  
بیوتیک‌ها در مواد غذایی و خطرات آنها .

بخش دوم :

مواد چرب خوراکی و خواص شیمیایی آنها - روشهای کنترل مواد چرب فساد  
مواد چرب خوراکی - آنتی‌اکسیدانها و نقش آنها در نگهداری مواد چرب - هیدراتها

کربن و خواص شیمیائی آنها - اصول آزمایشگاه در تشخیص و اندازه گیری قندها و مواد نشاسته ای - پروتئینها در غذیه - روشهای مختلف و چگونگی تشخیص و اندازه گیری مواد پروتئینی در غذیه - مواد افزودنی به غذا - اسانسها و اهمیت آنها در صنایع غذایی - مواد نگهدارنده شیمیائی - مواد افزودنی تفاعلی و کنترل آنها در غذیه .

#### عملی - ۲ واحد

الف - آزمایشهای میکروبی روشهای نمونه برداری از مواد غذایی مختلف و طرز ارسال آنها به آزمایشگاه - روشهای کنترل میکروبی مواد غذایی (شمارش کلیبی، شمارش کلی فرمها، شمارش اشرفیا کلی، شمارش استافیلوکوک ها، بیما ریزا، شمارش کپک ها و مخمرها، شمارش و تشخیص با سیلوسها، شمارش و تشخیص کلستریدها، تشخیص سالمونلاها و غیره - بازرسی میکروبی و بهداشتی لاشه های مزنون - بازرسی بهداشتی تخم مرغ، بازرسی بهداشتی ماهی - بازرسی بهداشتی قوطیها و کنسرها - بازرسی بهداشتی کالباس و سوسیس و محصولات مشابه - بازرسی بهداشتی نوشابه های غیر الکلی - بازرسی بهداشتی گوشت طیور - بازرسی بهداشتی ادویه و چاشنیها .

ب - آزمایشهای شیمیائی: روشهای کلی جهت تعیین ترکیبات مواد غذایی (اندازه گیری رطوبت، خاکستر، پروتئین، چربی، مواد قندی) - آزمایشات اختصاصی روغنها - آزمایشات اختصاصی مواد قندی و نشاسته ای - آزمایشات اختصاصی مواد گوشتی - تعیین و تشخیص رنگهای مختلف غذایی و تعیین انواع مجاز از غیر مجاز آن - آشنا ساختن دانشجویان به روشهای فیزیکی و شیمیائی - کاربرد دستگاههای اسپکتروفتومتر، پلاریومتر، رفراکتومتر - کالریمتر و غیره در آزمایشگاه مواد غذایی .





صنایع مواد غذایی، منشاء دامی

۱۵۵۴۸۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

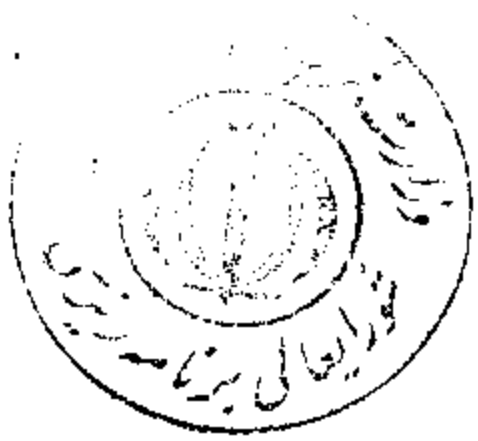
پیشنیاز: باکتری شناسی عمومی، انگل شناسی و بیماریهای انگلی، ویروس شناسی  
هدف: آشناساختن دانشجویان با تکنولوژی مواد غذایی منشاء دامی

سرفصل دروس:

نظری ۱ واحد

- کلیات در مورد فرآورده های گوشتی و آمار مصرف.
- ساختمان گوشت - ترکیب شیمیائی گوشت (پروتئین ها)
- تغییرات گوشت پس از کشتار
- تکنولوژی انواع فرآورده های گوشتی - کنسرو و غیر کنسرو - طرز تهیه
- مواد اولیه - مواد افزودنی - نگارنده ها و غیره ، استنادها و های ملی تدوین شده در مورد فرآورده های گوشتی ، بانضمام ماهی و سایر آبزیان - تکنولوژی تهیه محصولات سرد و منجمد ، تکنولوژی تهیه محصولات شور ، دودی ، خشک ماریناد و فرمالتد بانضمام میگو و خاویار .





## عملیات درمانگاه‌های دام‌های بزرگ

۱-۱۵۵۴۹۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی (درمانگاه‌های)

پیشنیاز : بیماران دام‌های مختلف و دام‌ها

هدف : فراگیری کلیه مسائل درمانگاه‌های دام‌های بیمار

ویا فتن راه‌حل‌ها یا مولتی‌پراپتی تشخیص‌گیری و کنترل بیماری در

گله‌های دام‌های تغذیه‌ای با استفاده از آموخته‌های علمی که در نشجودر

دروس نظری وابسته کسب کرده است .

سرفصل دروس :

عملیات درمانگاه‌های مربوط به این درس بطور کلی روی دام‌های بیمار که به درمانگاه

وبیمارستان دامپزشکی دام‌ها نشکده توسط ما جان دام را راه می‌شود و یا برای درمان

دام‌های بیمار را از استنجد و دام‌های نشجودان دعوت به عمل می‌آید (بمورد کلینیک سیار)

انجام می‌شود . معلوماً می‌تواند که دام‌های نشجودان از تمام این دست آوردان این

قرار است :

- نحوه برخورد با دام‌ها و اخذ اطلاعات و تاریخچه بیماری که با گفت و شنود از صاحب دام

کسب می‌نماید .

- طرز نوشتن پرونده شرح حال بیمار و ثبت اطلاعات کلینیکی بدست آمده از معاینه

دام و نتیجه پرسش و پاسخ با صاحب دام . اهمیت پرونده‌ها و دامپزشکی .

- نوشتن فهرست مسائل بیمار ( Problem list ) و برنام‌های راه‌حل‌های مربوطه

( Plans ) در جهت رسیدن به تشخیص مقدماتی ( Tentative Diagnosis ) با استفاده

از ابزار و تجهیزات کلینیکی و پاراکلینیکی (آزمایشگاه‌های)

- تحلیل یافته‌های آزمایشگاه‌های با توجه به سوابق بیمار و سایر متراها یا پدیده‌ها

لرژیک در جهت تشخیص نهایی (Final Diagnosis) با حداقل خطاهای ممکن  
فراگرفتن روشهای  
و تصمیم گیری در معالجه موارد و انفرادی مترازمه پیشگیری در دامهای گله به معیار  
وسیع .

... آگاهی از روشهای کما مل و اکسیناسیون در دامهای تنذیه ای از قبیل شاربین ، آنزرو-  
توکمی ، هپاتیت ، نکروزان ، شاربین ، هلاشی ، پروسلوز ، آگا لاسکی ، تب برفکی ، طامون  
گاو و آبله و سایر بیماریهای واگیردار که اهمیت منطقه ای و مملکتی آنها از نظر  
اقتصادی و بهداشتی حائز اهمیت است .

... پیشگیری و درمان بیماریهای انگلی ، میکروبی ، ویروسی ، قارچی با تاکید بر روی  
بیماریهای دومی دام از جهات اقتصادی و بهداشتی .

... تطبیق معلومات که از دروسها یا علمی و تخصصی بدست آمده است بر واقعیتها موجود  
در مواجهه با مشکلات اختمی در مانگا هی و یافتن راه حل مناسب با راهنمایی کار-  
ورزان (انترون ها) و استادان بخش .

... نسخه نویسی و طرق معالجه دامهای بیماری را را شده به در مانگا و ویبا بستری شده در  
بیمارستان دامپزشکی با توجه به قواعد و نظایمی که بر حرفه دامپزشکی مترتب است .  
دا نشجویی که این درس را انتخاب می نماید باید بیست و نه ساعت در مشغول سال بالاتر  
(کارورز) و استاد مربوطه کسب علم نماید و قدرت اتکاء به نفس خود را در رابطه با  
تشخیص و درمان و پیشگیری بیماریهای دامی تقویت نماید .

\* توضیح اینکه در رابطه با مواردی که در عملیات درمان مانگا هی دامهای بزرگ  
روزانه یک ساعت از وقت مربوط به درس به صورت سمینارها یا زنگارشات کلینیکی  
روزانه با شرکت استادان ، کارورزان و دانشجویان اختمی ص می یابد . این سمینار  
ها حتی الحاق دور توسط دانشجویان انجام می گیرد و با تید نقش هدایت کننده خواهند  
داشت . میزان مشارکت دانشجویان در تفسیرها و کلینیکی روزانه می تواند  
در ارزشیابی و نمره مربوط به این درس مورد توجه قرار گیرد .



- یادآوری :-

در این درس را بظهور بیماری را ارائه شده با توجه به مشاهدات موارد بیماری توضیحات لازم و کافی توسط استاد و یا اساتید مربوط به موضوع و مورد بیماری (در صورت نیاز) به دانشجو داده میشود و راجع به کلیه مراحل و سیر بیماری عمده عوامل مسببه، علائم بالینی، تشخیصی، تشخیص تفریقی، اپیدمیولوژی، کنترل، پیشگیری و درمان بیماران ارائه شده به درمانگاه ثابت و یا ربحث علمی به عمل آید.





عملیات در مانگا شی دامهای کوچک

۱۵۵۴۹۱-۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی (در مانگا شی)

پیشنیاز : بیماریهای درونی دامهای گوشتخوار

هدف : کسب مهارت های لازم در تشخیص، درمان و پیشگیری بیماریهای دامهای

کوچک و آشنا شدن با نحوه معاينه بيماران ار شده شده به در مانگا شی  
دامپزشکی.

سرفصل دروس :

محتوای درس عملیات در مانگا شی که بطور کلی روی حیوانات بيمار ار شده شده به در مانگا شی و بيمارستان دامپزشکی بحث می شود از این قرار است :

- نحوه گرفتن اطلاعات و تاریخچه بيمار را از صاحب دام .

- روش معاينه عمومی بيمار اران برای یافتن مشکل و ثبت اطلاعات بدست

آمده (کلینیک و پاپا را کلینیکي).

- تحلیل یافته های آزمایشگاه های با توجه به اطلاعات بدست آمده و ترمیم

گیری در معالجه و پیشگیری بيمارها - بحث روی بيمارها و سندرهای متداول که

در در مانگا شی بیشتر دیده می شود از قبیل سندر مال، استفراغ، بی پوست، سوء

جذب (گوارش) - سندرم سرفه - تنگی نفس و سیانوز (تنفس).

درمانهای اورژانس در دامهای کوچک بسته به مواردی که در در مانگا شی

می آید مورد بحث قرار می گیرند .

- واکسیناسیون (ضد هایری - دیستمبر - پان لیکوپنی) و راههای تجویز

دارو و جمع آوری نمونه جهت آزمایشگاهها .

- پیشگیری و درمان بيمارهای انگلی - تاکید بر روی بيمارهای مشترک

## انسان و دام .

- نسخه نویسی و معالجه حیوانات ارائه شده به درمانگاه یا بستری شده در

بیمارستان دام پزشکی .

\* توضیح اینکه علاوه بر آموزش نحوه عملیات درمانگاههای دامهای کوچک متداول ( سگ و گربه ) بسته به مواردی که روزانه به درمانگاه ارائه میشود و معاینه و معالجه حیوانات خانگی و دست آموزان زقبیل آهو، بیره، بزغال، خرگوش، میمون و پرندگان زینتی از قبیل طوطی، قناری، مرغ عشق، کبک، کبوتر، مرغ مینا و سایر پرندگان و حیوانات کوچک دیگر که بهر حال به درمانگاههای دام پزشکی دانشکدهها ارائه میشوند تا زمانیکه نیاز به بخش جداگانه ای احساس نمیشود می تواند در این بخش انجام گیرد و از نظر آموزشی جزء محتوای رسمی درس محسوب نشود ولی در رابطه با موارد تحت مطالعه کلینیکی دامهای کوچکیک ساعت از وقت مربوط به درس بصورت سمیناری کلینیکی روزانه با شرکت استادان بخش، کارورزان، دانشجویان بحث و بررسی علمی بعمل می آید . این سمینارها حتی المقدور توسط دانشجویان انجام می گیرد و اساتید فقط نقش هدایت کننده دارند . میزان مناسب و مشارکت دانشجویان در تفسیرهای علائم و تشخیص های کلینیکی روزانه و درمان و پیشگیری می تواند در ارزش یا بی و نمره مربوط به این درس مورد توجه قرار گیرد .

- یادآوری :

در این درس، در رابطه با هر بیماری ارائه شده با توجه به مشابهت موارد بیماری توضیحات لازم و کافی توسط استاد و یا اساتید ذیربط به موضوع و مورد بیماری ( در صورت نیاز ) به دانشجویان داده می شود و راجع به کلیه مراحل و سیر بیماری عمال عوامل مسببه علائم بالینی، تشخیصی، تشخیصی تفریقی، اپیدمیولوژی، کنترل و پیشگیری، و درمان بیماران ارائه شده به درمانگاه ثابت و سایر بحث علمی بعمل می آید .



عملیات در مانگا هی ما مائی

تعداد واحد : ۲

۱۵۵۴۹۱-۲

نوع واحد : عملی ( در مانگا هی ) ( درس اختیاری )

پیشنیاز : ما مائی ها میز شکمی و بیما ریها تولید مثل دام .

هدف : فراگیری کلیه مسائل در مانگا هی را بطه با تشخیص آبهستی سخت

زائیه ها و علاج آنها و همچنین پیشگیری و درمان مربوط به ما مائی

دا میز شکمی و دست یافتن به راه حل های مناسب .

سرفصلها :

عملیات در مانگا هی در بخش ما مائی و بیما ریها تولید مثل دامهای بزرگسال :

تشخیص، تشخیص تفریقی، درمان و کنترل و پیشگیری بیما ریهای مربوط به

ما مائی و دستگانه تناسلی، دامهای که به در مانگا هی و بیما ریستان، دام میز شکمی و مشکده

ارائه میشود و یا در کلینیک های سایر واحدها، حواشی کینپ های بخش ما مائی با

آن مندرجه میشوند، می باشد. در این ارتباط دانشجویان که واحدهای مربوط به

این درس را انتخاب نموده اند با استیاد بخش چه در بیما ریستان و چه در کلینیک سایر

علاوه بر تشخیص و درمان، آموزش لازم و کافی توسط استاد به دانشجو داده میشود.

دانشجویان موظفند با راهنمایی استاد بیما ری را در نظر نتیجه گیری و تحلیل مسائل

آزمایشات پراکلینیک پی گیری نمایند و در تحقیق آن در بحثهای علمی مربوط به

موارد روزانه کلینیک یا راهنمایی استاد مشارکت نمایند.



## عملیات درمانگا هی طیور

۴-۱۵۵۴۹۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی (درمانگا هی)

پیشنیاز : بیماریهای طیور

هدف : فراگیری کلیه مسائل درمانگا هی در رابطه با تشخیص (کالبدگشائی

و آزمونگا هی) پیشگیری و درمان بیماریهای عفونی و غیر عفونی طیور.

سرفصل دروس :

عملیات درمانگا هی طیور در بخش طیور در ارتباط با تشخیص، تشخیص تفریقی، کنترل، پیشگیری و درمان بیماران چه در درمانگا هی بیماریهای طیور دانسته شده و چه در کلینیکهای سایر که به مرغان و پرندگان در بخش های دولتی و خصوصی سرکشی می نمایند انجام گیرد. دانشجویان موظفند با راهنمایی استاد مربوطه موارد بررسی شده روزانه و یا کانونها و بیماریهای طیور را از نظر علمی و عملی واپس می آورند. یکی مورد بحث قرار داده و در کنفرانسها و سمینارها مشارکت داشته باشند.





## عملیات در بخش جراحی :

۵-۱۵۵۴۹۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی (درمانگاهی) (در سراسر اختیاری)

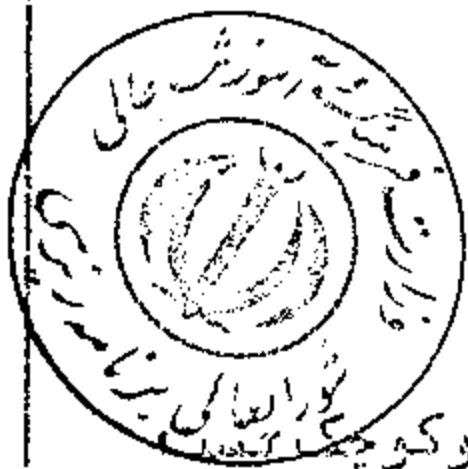
پیشنیاز : جراحی عمومی دام

هدف : آشنایی کامل با اعمال جراحی و تداوم در درمانگاه و بیمارستان

دامهای بزرگ و کوچک و تمرین اعمال جراحی روی حیوانات ار جراحی

بصورت تیمهای منظم چند نفره در جهت تقویت مهارتها و تصمیم گیری

در اعمال جراحی -



سرفصل دروس :

عملیات درمانگاهی در بخش جراحی در ارتباط با جراحی دامهای بزرگ و کوچک  
به مواردی که به درمانگاه و بیمارستان دامپزشکی دانشکده جهت معالجه ارائه میشوند  
انجام میگیرد و دانشجویان نیمه ای از زمان مربوط به این درس (۳۶ ساعت در طول  
ترم) را در شرکت با زشاهای بخش جراحی دامهای بزرگ و کوچک و تحت نظارت استاد مربوطه  
به انجام عملیات جراحی روزانه میپردازند. در این درس دانشجویان بصورت تیم  
های چهار نفره تحت نظارت استاد مربوطه مستقیماً "اعمال جراحی روی دامهای  
بیمار را انجام دهند. تیمهای کوچک جراحی باوری آموزش میبینند که در صورت نیاز دانشجویان  
بظورت تمرینی مسئولیت و نقش جراح، کمک جراح، بییهوشی دهند، کنترل کنند،  
پارامترهای حیاتی (ضربانهای قلبی، تنفس، گرما بدن و غیره) را قیاس قبل از عمل  
و بعد از عمل را ایفا نمایند و بصورت چرخشی این نقشها را بین همه دانشجویان به  
نحوی مطلوب توزین گردد.

دانشجویان علاوه بر آموخته کردن وسائل اطلاق عمل (به تکنیکی اطلاق عمل) موظف  
هستند تحت اشراف استاد مربوطه حداقل هفته ای یک بار رسماً ردا خلی در بخش جراحی

روی موارد مهمی که انجام شده است برگزار نمایند و میزان همکاری و مشارکت دانشجویان در این سمینار توسط استادان ارزشیابی گردد.



منابع

دوره دکتری حرفه ای

دامپزشکی

گروه پزشکی





مناصب و دوره دکتری حرفه‌ای

دامپزشکی

۱۵۵۴۰۱ - فیزیک پزشکی

۱ - کلیات فیزیک پزشکی و بیوفیزیک - دکتر رهبری، دکتر

رسولی - انتشارات چهر

۲ - بیوفیزیک پزشکی - دکتر رهبری، دکتر آژیر - انتشارات

دانشگاه تهران، 3-An Introduction to Medical Physics

I.G. Arid

۱۵۵۴۰۴ - بیوشیمی

۱ - بیوشیمی عمومی - ناصر ملک نیا - شهبازی (جلد ۱ و ۲) -

انتشارات دانشگاه تهران.

۲ - بیوشیمی - دکتر نفیسی.

۳ - بیوشیمی عملی - دکتر شاملو.

۴ - بیوشیمی عملی - دکتر نهانی - دکتر محمدیها - دکتر شهبازی.

5 - Biochemistry: Lehninger

۱۵۵۴۰۶ - فیزیولوژی

۱ - فیزیولوژی پزشکی - آرتور گاریتون - ۱۹۸۱ - ترجمه دکتر

فرخ شادان.

2 - Veterinary Physiology (Phillis)

3 - Dukes Physiology of domestic animals (Sisson)

4 - Text book of Veterinary Physiology (Brazil)

5 - Phisiology; Pharmacology, Therapeutiqe animals

(Y. Ruckebusch)

۱۵۵۴۰۱۰ - ژنتیک حیوانی

۱ - توارث عمومی، دکتر خاوری - دکتر شریعتی (انتشارات آسیا).

۲ - ژنتیک و مسائل آن، دکتر خاوری - دکتر سیاه منصور (انتشارات

کتیبه).

۳ - ژنتیک، تاء لیف لواین - ترجمه دکتر مستشفی (انتشارات

دانشگاه تهران).

۴ - ژنتیک عمومی، دکتر محمد مولوی.



۱۵۵۴۰۱۶ - جانورشناسی عمومی

1- Barnes, R.D. Invertebrate Zoology, 1974

2- Laverack, M.S & Davdo, J., Essential In Vertebrate, Zoology., 1979

3- Young, J.Z. The Life of Vertebrates.

۱۵۵۴۱۹ - آمار حیاتی

۱ - دکتر کاظم محمد - دکتر حسین ملک افشاری - دکتر وارث گیس

نیا پتیا ن. روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی. جلد اول - انتشارات رز -

سال ۱۳۵۶ - تهران.

۲ - دکتر وارث گیس نیا پتیا ن. آمار در پزشکی و بهداشت - انتشارات

دانشگاه تهران - سال ۱۳۴۶ - تهران.

۳ - دکتر حسین جیل عالی. آمار حیاتی - انتشارات دانشگاه

اصفهان. سال ۱۳۵۱ - تهران.

4- Remington RD, Schork MA: Statistics with Applications to the Biological and Health Sciences. 1ST ed. Prentice Hall, Inc, Englewood Cliffs, New Jersey USA, 1970.

5- Snedecor GW, Cochran WG: Statistical Methods. 6th ed.



5- Snedecor GW, Cochran WG: Statistical Methods. 6th ed. The Iowa State University Press, Ames, Iowa, USA, 1973.

۱۵۵۴۲۲ - اصول همه‌گیری شناسی

- 1- Schwabe CW, Riemann HP, Franti CE: Epidemiology in Veterinary Practice Lea & Febiger, Philadelphia, USA, 1977.
- 2- Halpin B: Patterns of Animal Disease. 1st edition, Baillier & Tindall, London, 1975.
- 3- Brander GC & Ellis R: The control of disease. 1st edition, Baillier & Tindall, London, 1977.
- 4- Muser G, Bahn AK: Epidemiology; An introductory text, WB Saunders Company, Philadelphia, USA, 1974.
- 5- Schwabe CW: Veterinary Medicine and human health. 2nd edition, The Williams & Wilkins Company, Baltimore, USA, 1960.
- 6- Procedures to Investigate Foodborne Illness. 3rd edition, 1976.

۱۵۵۴۲۵ - تغذیه دام

- ۱ - اصول تغذیه دام و طیور (جلد اول) - انتشارات دانشگاه تهران.
- ۲ - اصول تغذیه دام و طیور (جلد دوم) - غذاهای دام و طیور و روشهای نگهداری آنان - انتشارات دانشگاه تهران.

۱۵۵۴۲۶ - آسیب شناسی

- ۱ - آسیب شناسی دامپزشکی - دکتر امیری - جلد اول.

۲ - آسیب شناسی دامپزشکی جلد (۲) - نومورها - دکتر امیری

و همکاران .

۳ - آسیب شناسی اختصاصی دامپزشکی - دکتر امیری و همکاران .

4- Cell Pathology - Cheville 1978.

5- Pathology of domestic animals, Jubb & Kennedy.

6- Veterinary Pathology, Smitt, Jones, Hunt.

7- Veterinary Pathology, Thomson, 1978.

۱۵۵۴۲۷ - بافت شناسی

۱ - بافت شناسی دامپزشکی - دکتر امیری (جلد ۱ و ۲) .

۲ - بافت شناسی دامپزشکی - ترجمه دکتر گلپایز حق و دکتر سهراب .

۱۵۵۴۲۸ - میکروبیولوژی

۱ - میکروبیولوژی عمومی - دکتر شیمی .

2- Animal Microbiology ( Duxton )

3- Vet. Bacteriology & Virology ( Mearchant & Packer)

۱۵۵۴۳۰ - کالبدشناسی مقایسه‌ای

1- Anatomy of Domestic Animals (Sisson & Grossman) Vol 1 & 2

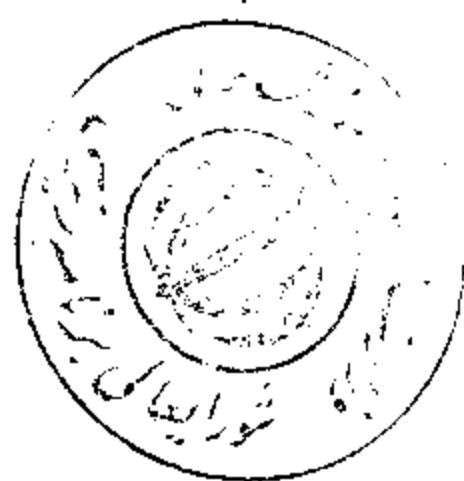
2- The Viscera of the domestic animals (R. Nikel et al)

3- Anatomie comparee des mammiferes domestiques (R.-  
Barone) .

۱۵۵۴۳۱ - انگل شناسی

۱ - انگل شناسی کرمهای پهن - دکتر رفیعی

۲ - انگل شناسی کرمهای گرد - دکتر رفیعی





- ۳ - بندپایان - دکتر رفیعی و دکتر راک
- ۴ - تک یا خته شناسی - دکتر رفیعی
- ۵ - قارچهای سمی و خوراکی - فتح الله فلاحیان
- ۶ - قارچ شناسی (سفیدکهای ایران) - ابراهیم محمدی دوستدار
- ۷ - اصول قارچ شناسی - ترجمه ابراهیم بهزاد
- ۸ - تالوفیتها - دکتر خبیری

- 9- Helminth, Arthropode and Protozoa of Domesticates animals ( Soulsby ).
- 10- Protozoan Parasites of domestic animal and man ( Lavine )
- 11- Fungal saprophytism ( Hudson )
- 12- The biology of slime moulds ( Ashworth )
- 13- Illustrated genera of imperfected fungi ( Barnett )
- 14- Principles of fungal taxonomy ( Tallot )

۱۵۵۴۳۳ - ویروس شناسی عمومی

- 1- Animal microbiology ( Buxton )
- 2- General Virology ( Acton )
- 3 Vet Bacteriology & Virology ( Merchant & Packer)

۱۵۵۴۳۴ - ایمنی شناسی و سرم شناسی

- ۱ - ایمنی شناسی بنیادی - دکتر حسن تاجبخش
- 2- Vet Immunology ( Hurbert )
- 3- Davis microbiology
- 4- Animal microbiology ., Vol 1 ( Buxton )





۱۵۵۴۳۵ - سم شناسی

1- Veterinary Toxicology ( Radleff )

۱۵۵۴۴۰ - فارما کولوژی دا میزشکی

۱ - فارما کولوژی دا میزشکی - جلد اول - دکتر مهدی سلیمی.

2- Veterinary Pharmacology & Therapeutics ( Jones )

۱۵۵۴۴۱ - ماهی شناسی

۱ - ماهی شناسی و شیلات - مرحوم مهندس بریما نی. انتشارات

دانشگاه تهران.

۲ - ماهیان خلیج فارس - دکتر اعتماد، دکتر ضمیر. انتشارات

دانشگاه تهران.

۳ - ماهیان ایران - جزوه درسی - دکتر ضمیر.

۴ - ماهی شناسی عمومی - جزوه درسی - دکتر ضمیر.

۵ - ماهیان آبهای شیرین - جزوه درسی - دکتر شوقی.

۱۵۵۴۴۲ - جنین شناسی

۱ - جنین شناسی - دکتر سلطانی نسب - انتشارات دانشگاه مانی.

۲ - جنین شناسی - دکتر فرشته انشاء رضوی - انتشارات

دانشگاه تهران.

3- Chick embryo , Patten

4 Pig embryo , Harrable

۱۵۵۴۴۳ - تلقیح مصنوعی دام

۱ - تلقیح مصنوعی - دکتر محمود یزدی زاده



۱۵۵۴۴۴ - اصول پرورش دام

۱ - پرورش گاوهای شیری - دکتر محمود یزدی زاده - انتشارات دانشگاه تهران.

۲ - پرورش گاوگوشتی

۳ - اصول نگهداری و پرورش گوسفند - دکتر سعادت نوری - دکتر سیاه منصور

۴ - اصول پرورش طیور - دکتر زهری

۵ - پرورش طیورگوشتی - دکتر زهری

6- Poultry production , Cord 1976

7- Poultry science and practice . Winter & Funk

8 Commercial chicken production manual. McNorth,

1980 .

۱ - ۱۵۵۴۴۵ - پرورش و تکثیر ماهی

۱ - تکثیر و پرورش تاس ماهیان - دکتر کهنه شهری - دکتر آذری - انتشارات دانشگاه تهران.

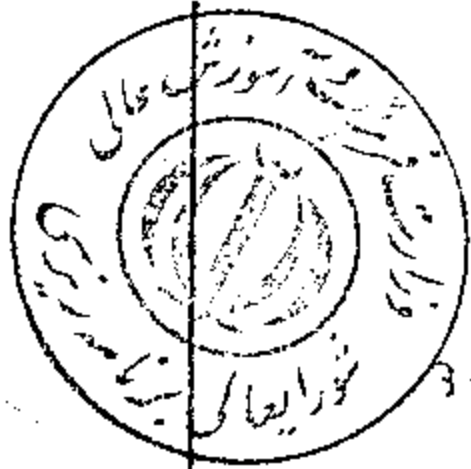
۲ - ۱۵۵۴۴۵ - پرورش زنبور عسل

۱ - پرورش زنبور عسل - دکتر شهرستانی - انتشارات دانشگاه تهران.

۱۵۵۴۴۶ - تغذیه اختصاصی طیور

۱ - تغذیه علمی طیور - دکتر نیکخواه - انتشارات دانشگاه تهران.

2- Poultry feeds & Nutrition, Humo Patrick & Philip J Schaible ( 1980 ).



- 3- Nutrition of the chicken, Milton L Scott & Maldem C Nesheim, Robert J Young ( 1976 ).
- 4- Alimentation du poulet et de la poule pondeuse, Ferrande R ( 1969 ).

۱۵۵۴۴۷ - اصلاح نژاد دام

۱ - ژنتیک و مسائل آن - دکتر خاوری و دکتر سیاه منصور .

۱۵۵۴۴۸ - اصول جراحی و دوشبری

۱ - جراحی تشخیص و رکنندگان - دکتر پرویز حکمتی - دکتر حسین نیون

دکتر شهراسبی - دکتر انصاری - انتشارات چهر .

۲ - جراحی گوشتخواران - جلد ۱ و ۲ - دکتر اصغری یلخانی .

3- Leonard EP: Fundamentals of small surgery , WB S unders Company, Philadelphia, USA, 1968 .

4- Frank E : Veterinary Surgery, 7th ed ., Burgess Publishing Company. Minneapolis, USA 1964 .

5- Hall LW: Wright's Veterinary anesthesia and analgesia 7th ed. Bailliere Tindall, London , 1974 .

6- Lumb WV, Jones EW: Veterinary Anaesthesia. Lea & Febiger, Philadelphia, USA, 1973 .

۱۵۵۴۴۹ - اصول کالبدگشایی و نمونه برداری

۱ - کالبدگشایی دامها - دکتر امیری

۲ - کالبدگشایی نشخوارکنندگان - دکتر رضا نقشینه و دکتر

سهرابی - انتشارات دانشگاه تهران .



۱۵۵۴۵۰ - اصول معاینه دام

1- Veterinary Diagnosis, Kelly, WR

۱۵۵۴۶۴ - بیماریهای میکروبی دام

۱ - بیماریهای عفونی دام (جلد اول) - بیماریهای باکتریائی.

دکتر شیمی - دکتر طباطبائی - دکتر نظری. انتشارات دانشگاه تهران.

2- Hagen's: Infectious disease of domestic animals

3- Veterinary Medicine . Blood & Henderson .

۱۵۵۴۶۵ - بیماریهای ویروسی دام

۱ - بیماریهای ویروسی دام - دکتر احمدشیمی - انتشارات -

دانشگاه تهران.

2- Hagen's: Infectious disease of domestic animals.

3- Animal bacteriology . Vol 2, Buxton & Fraser.

4- Veterinary Bacteriology & Virology . Merchant & Paker.

۱۵۵۴۶۶ - بیماریهای انگلی دام

1- Helminths , Althropods & Protozoa of domesticated animals ( Soulsby )

2- Text book of Veterinary clinical parasitology ( Soulsby )

3- Parasitology for Veterinarian ( Georgi )

۱۵۵۴۶۷ - بیماریهای قارچی دام

1- Veterinary Medical Mycology ( Joungergerman & Schwartzman)

- 2- Veterinary Dermatology ( Novae )
- 3- Animal Microbiology ( Buxton )
- 4- Fungal disease of animals ( Ainsworth & Austwick)

۱۵۵۴۶۸ - بیماریهای اندامهای حرکتی

- ۱ - بیماریهای اندامهای حرکتی . دکتر پرویز حکمتی - دکتر ایرج نوروزیان - دکتر علی رضا خانی، جلد اول - انتشارات فرا هانسی - تهران - سال ۱۳۶۱ .

2- Adams OR: Lameness in Horses. 3rd. ed., Lea & Febiger, Philadelphia, USA, 1974 .

3- Greenough PR, MacCallum FJ, eaver AD: Lameness in cattle . 2nd. ed ,Wright Sciencetechnica, 1981 .

4- Emery L, Miller J, Van Hoosen N: Horseshoieng Theory and Hoof care. Lea & Febiger, Phi adelphia , USA, 1977 .

5- Rooney JR: The Lame Horse. Causes, Symptoms and Treatment. South Brunswick and New York: A.S. Barnes and company , 1979 .

6- Rooney JR: Biomechanics of Lameness in Horses . The Williams & Wilkins company, Baltimore 1969 .

۱۵۵۴۶۹ - بیماریهای متابولیک دام

- 1- Vete inary Medicine ( Blood & Henderson )

۱۵۵۴۷۰ - بیماریهای درونی دامهای غلفخوار

- 1 Veterinary Medicine ( Blood & Henderson )

2- Bovine Medicine ( Blood & Henderson )

3- Equine Medicine & Surgery ( Bone )

۱۵۵۴۷۱ - بیماریهای درونی دامهای گوشتخوار

1- Small Animal Med ( Vol I,II ) Ettinger

2- Current Vet Therapy ( Vol I,II ) Kirk

3- Hand book of emergency treatment, Kirk

4- Feline Medicine Surgery, Catcott

5- Canine Medicine and Surgery, Catcott

6- The Merk Veterinary Manual



۱۵۵۴۷۲ - بیماریهای تولیدمثل دام

1- Veterinary obstetrics & Genital diseases (Roberts)

2- Veterinary reproduction & obstetrics ( Arthur )

۱۵۵۴۷۳ - بیماریهای طیور

۱ - بیماریهای پرندگان اهلی - دکتر افنان.

2- Diseases of Poultry iester & Schwarte

۱۵۵۴۷۴ - بیماریهای ماهی

۱ - بیماریهای ماهی - دکتر کهنه شهری - دکتر بهارمفت

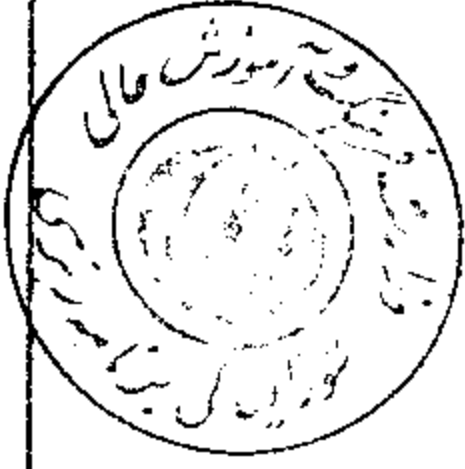
انتشارات دانشگاه تهران.

۱۵۵۴۷۵ - بیماریهای حیوانات آزمایشگاهی

۱ - پرورش حیوانات آزمایشگاهی - دکتر تاج بخش و دکتر ستاری

انتشارات دانشگاه تهران - سال ۱۳۵۱.

2 Lab. Animal Med.



۱۵۵۴۷۶ - بیماریهای مشترک انسان و دام

۱ - بیماریهای مشترک که انسان از حیوانات خانگی میگیرد. تاء لیف

بیسرو - ترجمه دکتر صبا غیان

- 2- Diseases transmitted from animal to man ( Hull )
- 3- Veterinary Medicine and Human health ( Schwabe )
- 4- Zoonoses ( Van der Hoeden )

۱۵۵۴۷۷ - رادیولوژی دامپزشکی

۱ - اصول رادیوگرافی - دکتر برکشلی - دکتر بیهار مست

۲ - رادیولوژی در دامپزشکی - دکتر بیهار مست - دکتر راد

- 2- Radiology in Veterinary orthopedics ( Morgan )
- 3- Diagnostic Radiology of the Dog and Cat ( Kealy )
- 4- Veterinary Radiological Interpretation ( Douglas and William son )
- 5- Veterinary Radiology ( Carlson )
- 6- principales of Veterinary Radiology ( Douglas and Williamson )
- 7- Radiographic Diagnosis of Abdominal Disorders in the Dog and Cat ( OBrien )
- 8- Radiographic Tec nique in Small Animal practice ( Ticer )
- 9- First - Year physics for Radiographers ( Hay and Hughe )
- 10- Fu damental physics of Radiology ( Mer di h and Massey )

۱۵۵۴۷۸ - جراحی عمومی دام

۱ - جراحی نشخوارکنندگان - دکتر پرویز حکمتی و همکاران

- 2- Veterinary surgery ( Frank )



- 3- Operative Surgery ( Berg )
- 4- Small animal Surgery ( Cohn & Prier )
- 5- Small animal orthopedic

۱۵۵۴۷۹ - مسمومیت‌های دام

- 1- Veterinary toxicology ( Radeloff )
- 2- Emergency treatment ( Kirk )

۱۵۵۴۸۰ - مامائی دامپزشکی

- 1- Veterinary reproduction in domestic animals (Coles & cupps )
  - 2- Veterinary reproduction & obstetrics (Arthur)
  - 3- Veterinary obstetrics & Genital disease (Roberts)
- ۱۵۵۴۸۱ - بیوشیمی درمانگاهی

۱ - کلینیکال پاتولوژی دامپزشکی - انتشارات دانشگاه تهران.

- 2- Clinical biochemistry of domestic animals: Kaneco
- 3- Veterinary clinical pathology: M.M. Benjamin

۱۵۵۴۸۲ - هما تولوژی درمانگاهی

۱ - کلینیکال پاتولوژی دامپزشکی - انتشارات دانشگاه تهران.

- 2- Veterinary Haematology (Ow Schlm )
- 3- Veterinary laboratory medicine ( JR Duncan )

۱۵۵۴۸۳ - فارماکولوژی درمانگاهی

- 1- Veterinary pharmacology ( Jones )
- 2- Current veterinary Therapy ( Krik )

۱۵۵۴۸۴ - بهداشت و بازرسی گوشت

۱ - بازرسی گوشت - دکتر نشاط و دکتر افشار - انتشارات





دانشگاه تهران.

- 2- Slaughtering & Processing ( E Dillan )
- 3- Meat hygiene ( Albertson ) ( WHO )
- 4- Text book of meat inspection ( Collins )
- 5- Die untersuchung der schlattiere und des fleisches ( Bartels H )

۱۵۵۴۸۵ - بهداشت و صنایع شیری

۱ - اصول بهداشت و صنایع شیر - دکتر عباس فرخنده - انتشارات

دانشگاه تهران.

۲ - روشهای آزمایش شیر و فرآوردههای آن - جلد اول و دوم - دکتر

عباس فرخنده - انتشارات دانشگاه تهران.

۳ - کنترل کیفی و آزمایشهای شیمیائی مواد غذایی - دکتر

پروانه - انتشارات دانشگاه تهران.

- 4- Modern dairy products, Lampet 1975 ;.
- 5- Milk production, Bernard et al 1970 .
- 6- Milk and Milk products, Eckles et al 1976 .
- 7- Principles of dairy chemistry, Jeness, Patton 1959.
- 8- Fundamentals of dairy chemistry, webb et al 1974.
- 9- Laboratory methods in food and dairy microbiology, Harrigan, McCan e 1976.

۱۵۵۴۸۶ - بهداشت و صنایع غذایی دریایی

1- Fish as food Vol I, II, III, Borgstrom, 1965.



- 2- Fish curing and proccesing, Zaitsev et al, 1969.
- 3- Fish an fish inspetion, Syme 1966.
- 4- The freezing preservation of foods, Tressler et al, 1968.
- 5- Laboratory manual of food canners and proccessors, Nat , Con. Asso Res. Lab.
- 6- Compendium of methods for the microbiological - examination of food's, Speck, 1976.
- 7- Microbiol safety of fishery products, chichester, Graham 1973.
- 8- Food borne infections and intoxications, Riemann 1969.

۱۵۵۴۸۷ - کنترل کیفی و بهداشتی مواد غذایی

۱ - کنترل کیفی و آزمایشهای شیمیائی مواد غذایی - دکتر پروانه  
انتشارات دانشگاه تهران.

۲ - ترکیبات مواد غذایی و اصول تغذیه - دکتر پروانه - انتشارات  
دانشگاه تهران.

3- Food microbiology, Jay

- 4- Compendium of methods for the microbiological - examination o foods, speck 1976.
- 5- Microbiol safety of fishery products, Chichester, Graham 1973.
- 6- Food- borne infectious and intoxications, Rienann 1969.
- 7- Laboratory manual of food canners and proccessors Nat, Can, Asso, Res. Lab. 1976
- 8- Fish and fish inspection. Syme, 1966.
- 9- Food microbiology, Frazier

۱۵۵۲۸۸ - صنایع مواد غذایی با منشاء دامی

۱ - گوشت و صنایع آن - دکتر ابوالقاسم افشار

- 2- Meat- Science
- 3- Principle of meat science
- 4- Fleisch U. Fleischwoucn ( R Grau )

